

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

A TARTALOMBÓL

*Prof. Szőkő Éva
a Társaság elnöke*

*Beszámoló
az MGYT 56.
Küldöttközgyűléséről*

*Főtitkári beszámoló
a 2008–2012. közötti
tevékenységről*

*A szervezetek,
szakosztályok,
bizottságok és
szaklapok beszámolói*

*A marihuána-
szabályozás változása
az USA-ban*

*Prof. Gyéresi Árpád
a Semmelweis
Egyetem díszdoktora*

2012/12.

LVI. ÉVFOLYAM
2012. DECEMBER
ISSN 0017-6036

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
ELNÖKSÉGE,
A TÁRSASÁG TITKÁRSÁGA
ÉS A GYÓGYSZERÉSZET SZERKESZTŐI
KÖSZÖNTIK KEDVES OLVASÓINKAT.

BÉKÉS KARÁCSONYT, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT,
VALAMINT SZAKMAI TÖREKVÉSEIK
MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SOK SIKERT KÍVÁNUNK!

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

LVI. ÉVFOLYAM
GYOGAI 56. 705–784
2012. december

„GYÓGYSZERÉSZET”
a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság lapja.

Kiadja a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság,

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Felelős kiadó:

Prof. dr. Vincze Zoltán

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Telefon: 235-0999

E-mail: szerkesztoseg@mgymt.hu;

honlap: <http://www.mgyt.hu>

Főszerkesztő:

Takácsné dr. Novák Krisztina

Felelős szerkesztő:

Dr. Hankó Zoltán

Szerkesztők:

ifj. Dr. Kása Péter

Dr. Laszlovszky István

Dr. Pintye János

Dr. Télessy István

A szerkesztők munkatársa:

Ottlik Miklósné

Tördelőszerkesztő:

Oláh Csaba

Szerkesztőbizottság:

Dr. Antal István

Dr. Bódis Lászlóné

Dr. Bozsik Erzsébet

Demeterné prof. dr. Tekes Kornélia

Prof. dr. Falkay György

Dr. Fekete Pál

Dr. Ferentzi Mónika

Dr. Higysán Ilona

Prof. dr. Hohmann Judit

Dr. Kiss Gézané

Dr. Kokovay Katalin

Prof. dr. Soós Gyöngyvér

Dr. Takács Gézané

Vitányiné dr. Morvai Magdolna

A kéziratok és mellékleteinek
őrzését vagy visszaküldését
nem vállaljuk.

TARTALOM

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 56. tisztújító küldöttközgyűléséről. . .	707
<i>Márkus Sarolta</i> : Főtitkári beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2008. november 15. – 2012. december 8. közötti tevékenységéről	710
<i>Blazics Gyula</i> : A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2009–2012. közötti választási időszakról	721
<i>Berzsenyi Pál</i> : Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság gazdálkodási tevékenységéről és pénzügyi helyzetéről	722
A szakosztályok beszámolóí	733
Beszámoló a szervezetek tevékenységéről.	735
Beszámoló a bizottságok tevékenységéről.	743
A szaklapok beszámolóí.	746

AKTUÁLIS OLDALAK

<i>Bayer István</i> : Egy különleges 75. évforduló az USA-ban: 1937: a marihuána-ellenőrzés kezdeté; 2012: a marihuána-legalizálás kezdete?	748

HÍREK

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság vezetőségi ülésének döntései – Jubileumi díszoklevelek átadása a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán – Jubileumi Szent-Györgyi Napok Szegeden – Díszdoktoravatás a Semmelweis Egyetemen – Sikeres volt az első Nemzetközi Onkológiai-Gyógyszerészeti Konferencia Budapesten – Dr. Szentágothai János szobrának felavatása a Semmelweis Egyetemen – A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 11. Fóruma Kolozsvár 2012. november 23-24. – A Pozsonyi Comenius Egyetem Gyógyszerész- tudományi Kar kitüntetettje Háznagyné Radnai Erzsébet – XII. Szakmai Fórum a Tevában (Ösztöndíjas Gyógyszerészek Szakmai Fóruma) – Nyári gyakorlatos gyógyszerészhallgatók jutalmazása a Richter Gyógyszergyárban – Hírek Szegedről – Csütörtöki Renáta PhD védése – Kelemen András PhD védése – In Memoriam	753

TALLÓZÓ	777

Címlapon: Ernyey József jutalomérem

Bronzérem. Készítő: Reményi József (1974). Mérete 78 mm. Előlapon: MAGYAR GYÓGYSZERÉSZETI
TÁRSASÁG * 1869 ERNYEY JÓZSEF 1945 * (köriratban). Profil arckép (középen). Hátlapon: Kehely kígyóval,
GYÓGYSZERÉSZTÖRTÉNETI MUNKÁSSÁGÉRT (középen).

Ernyey József a Nyitra megyei Bélaudvarnokon született 1869-ben, gimnáziumi tanulmányait a piaristáknál végezte
Nagytapolcsányban. *Csippék Jánosnál* volt gyógyszerész-gyakornok, vizsgáját Kolozsváron tette le. Nyitrai, löcsei,
körmöcbányai gyógyszertárakban dolgozott, s ezeken a helyeken értékes történeti levéltári kutatásokat végzett. A korabeli
lapoknak és az MTI-nek is dolgozott. Egyre több gyógyszerésztörténeti és néprajzi, etimológiai cikke jelent meg. 1902-ben
a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályán könyvtáros, majd az Éremtár igazgatója. 1934-ben a Magyar Természettudományi
Múzeum főigazgatója lett. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen a „gyógyszerészet történet” előadója.
Főműve: „Elenchus medicaminum” (1905). Felkérés alapján a Magyar Gyógyszerkönyv IV. kiadásának szövegét latinra
fordította. Küzdött a gyógyszerészi múzeum felállításáért, ami már csak a halála után valósult meg *Mozsonyi Sándor*
professzor közreműködésével 1948-ban, Ernyey József nevével fémjelvezve.

Az MGYT Gyógyszerésztörténeti Szakosztály jutalomérme a gyógyszerésztörténeti tevékenység eredményeinek
elismerésére.

(Forrás: *Zalai, K.*: Gyógyszerészeti numizmatika. Magyar Gyógyszerészeti Társaság, Budapest, 1998.)

A Gyógyszerészetben megjelent közlemények másodközléséhez a közlemény (első) szerzőjének
vagy a Gyógyszerészet szerkesztőségének előzetes jóváhagyása szükséges. A Gyógyszerészetben megjelenő híradások,
beszámolók átvétele a forrás megjelölésével lehetséges.

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16. Tel./fax: (06-1) 266-9433

Előfizethető: Gyógyszerészet Szerkesztősége (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

belföldi postautalványon vagy átutalással az MGYT átutalási számlájára:

OTP VIII. kerületi fiók, Budapest, József krt. 33.

MGYT elszámolási számla: 11708001-20530530

Adóigazolási szám: 19000754-2-42

Előfizetési díj: egész évre 21 000 Ft + 5% áfa.; egy példány ára: 1750 Ft + 5% áfa.

Készült 1930 példányban.

Nyomdai kivitelezés: Print Invest Magyarország-H Rt., 1053 Budapest, Papnövelde út 8. II. em. 26.

Felelős vezető: Ványik László ügyvezető igazgató

M G GYÓGYSZERÉSZET – 2013.

Kreditpontos
távoktatási
program

T
á
v
o
k
t
a
t
á
s

A továbbképzés szakmai tartalma

A 2007 júliusában megkezdett távoktatási program 2013-ban is folytatódik. A Gyógyszerészet előfizetői részére rendelkezésre álló távoktatásban évente tíz alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba, a folyóiratban ikonnal jelölve meg őket. A kreditpontos továbbképzés céljára olyan dolgozatokat választunk, amelyek az alkalmazott farmakológia, gyógyszer-technológia, gyógynövény-alkalmazás, kémiai ismeretek, szervezéstudomány területekről szólnak. Így minden évben lehetőség nyílik e területek mindegyikének lefedésére és ezzel a naprakész általános gyógyszerészeti ismeretek továbbképzés keretében történő megszerzésére.

A szerezhető kreditpontok száma

A távoktatásban regisztrált és a tesztkérdésekre legalább 75%-ban jó választ adó résztvevőknek évente összesen 20 kreditpont jóváírására kerül sor.

A részvétel feltétele

Minden Gyógyszerészet előfizetéshez egy gyógyszerész regisztrációját tudjuk biztosítani, akinek nevét az előfizető adja meg. A továbbképzésben résztvevő gyógyszerész postán vagy elektronikus úton küldi be a megoldásokat, amelyek alapján a pontigazolást naptári év végén adjuk ki. Amennyiben egy munkahelyről több gyógyszerész kíván a továbbképzésben részt venni, az MGYT a második, harmadik... előfizetés esetén 25%-os kedvezményt biztosít.

Technikai tudnivalók

A Gyógyszerészet januári számától – hasonlóan a 2008-ban kialakított gyakorlathoz – évi tíz alkalommal, alkalmanként két dolgozatot jelentetünk meg a távoktatási program keretében. A kiválasztott dolgozatokat „bagoly” piktogrammal jelöljük. A dolgozatokhoz tartozó kérdéseket a lap utolsó oldalán közöljük. Minden dolgozathoz három-három egyszerű feleletválasztós kérdés tartozik, kérdésenként egy jó válasszal. A válaszok beküldésére mindig a tárgyhónapot követő hónap 15-ig van lehetőség (tehát pl. a januári Gyógyszerészetben közölt kérdésekre adott válaszokat február 15-ig kell beküldeni).

A távoktatási programba bejelentkezetteknek lehetőségük van a válaszokat postán (Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Távoktatási Program, Budapest, Gyulai Pál utca 16. – 1085) vagy faxon (483-1465) elküldeni, illetve az MGYT honlapján (www.mgyt.hu) – előzetes regisztrációt és kódszám-igénylést követően – megadni.

Jelentkezés módja és határideje

Jelentkezni lehet kitöltött jelentkezési lappal postán vagy faxon, illetve az MGYT honlapján lévő jelentkezési lap kitöltésével. A jelentkezéseket a Gyógyszerészet szerkesztőségéhez kell eljuttatni (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., fax: 483-1465, e-mail: rendezvenyek@mgyt.hu). A 2013. évi jelentkezésekre 2013. február 15-ig van lehetőség. A GYOFTEX-rendszerbe történő regisztrálás a résztvevő feladata, a pontszámokat a Titkárság rögzíti.

Figyelem! Mindenkinnek, aki a távoktatásban részt kíván venni, jelentkeznie kell, függetlenül attól, hogy 2012-ben résztvevője volt-e a távoktatásnak. Minden részletkérdésben felvilágosítást ad a Titkárság (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., tel.: 483-1466, fax: 483-1465, e-mail: rendezvenyek@mgyt.hu)

Takácsné prof. Novák Krisztina
főszerkesztő

Hankó Zoltán
felelős szerkesztő

Jelentkezési lap a kreditpontos távoktatási programra

Jelentkező neve: .....

A Gyógyszerészetet előfizető cég vagy személy neve és címe: .....

Működési nyilvántartási szám: .....

Postacím: .....

Tel./fax, e-mail: .....

Dátum:

Aláírás:

56. TISZTÚJÍTÓ KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS

Gyógyszerészet 56. 707-709. 2012.

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 56. tisztújító küldöttközgyűléséről¹

A Társaság új elnöke prof. Szökő Éva

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság az 56. (tisztújító) küldöttközgyűlését 2012. december 8.-án Budapesten, a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ, „Szent-Györgyi Albert” előadótermében tartotta. A küldöttközgyűlésen a szavazati joggal rendelkező 191 küldött közül 129 fő (67,5%-os részvételi arány) jelent meg, mellettük jelentős számban vettek részt a küldöttközgyűlésen a professzori kar tagjai és az érdeklődő gyógyszerészek. A küldöttközgyűlés levezető elnöke *prof. Erős István* tiszteletbeli elnök volt.

A küldöttközgyűlés a Himnusz eléneklésével kezdődött, majd jegyzőkönyvvezetőnek *Konrádné Abay-Nemes Évát* ellenszavazat nélkül választották a küldöttek, akik az előzetesen meghirdetett napirendet is egyhangúlag fogadták el.

Prof. Vincze Zoltán leköszönő elnök köszöntőjében utalt arra, hogy az elnöki tisztségről való távozásával egyben a Társaságban végzett több mint 46 éves tevékenysége is véget ér. Külön is szólt arról, hogy a társ szervezetekkel való kiegyensúlyozott kapcsolatot mindig is stratégiai kérdésnek tekintette. Meggyőződése, hogy hivatásunk jobbra tehető, azonban „aki nem hisz a győzelemben, az a rajtnál már elveszett”. Utalt arra is, hogy sok vita kezelhető lenne, ha nem a magunk igazáért, hanem az igazságért küldenénk. Köszönetet

mondott mindazoknak, akik az elmúlt két évben sokat tettek azért, hogy a konfliktusok után a Társaság a feladataira tudjon koncentrálni, és külön is megköszönte az elnökség tagjainak az áldozatvállalását.

Ezt követően kitüntetések átadására került sor.

A Szebellédy László Emlékérmét *prof. Hohmann Judit* és *prof. Laszlovszky József* vehette át. A Nikolics Károly Emlékérmével a Társaság elnöksége *prof. Magyar Kálmánt* tüntette ki, a Küttel Dezső Emlékérmét *Bozsik Erzsébet* vehette át. A Societas Pharmaceutica Hungarica jutalomérem kitüntetettjei *Hajagosné Hümpfner Rózsa*, *Hankó Balázs* és *Katonáné Turai Erika*. A kitüntetéseket *prof. Vincze Zoltán* elnök és *Márkus Sarolta* főtitkár adta át a kitüntetetteknek. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tiszteleti tagja lett *Zágoni Elemér* csikkarcfalvi főgyógyszerész, akinek távollétében az oklevelet *Farkasné Tompa Ildikó*, az MGYT Pest Megyei Szervezetének elnöke vette át.

Ezt követően a Végh Antal Nívódíj átadása következett. A Gyógyszerészet szerkesztőségének javaslatára az elnökség 2012-ben a Végh Antal Nívódíjat *Horányi Tamásnak* és *Csoma Zsuzsannának* ítélte oda a Gyógyszerészetben megjelentetett kimagasló színvonalú továbbképző közleményeikért. A nívódíjjal járó tárgyjutalmat és oklevelet *prof. Vincze Zoltán* elnök és *Takácsné prof. Novák Krisztina* főszerkesztő adta át.

A küldöttközgyűlés *Márkus Sarolta* főtitkári beszámolójával folytatódott, melyet a küldöttek egyhangúlag elfogadtak. (A főtitkári beszámoló szerkesztett

¹A lapzártára tekintettel csak „gyorsjelentés” készült, *prof. Vincze Zoltán* leköszönt elnök búcsúbeszédét, az újonnan megválasztott tisztségviselők bemutatkozását és programját a soron következő Gyógyszerészetben közöljük.

Prof. Vincze Zoltán leköszönő elnök

Márkus Sarolta leköszönő főtitkár

Prof. Magyar Kálmán akadémikus megköszöni a kitüntetést

Prof. Laszlovszky József megköszöni a Szebellédy László Emlékérmét

változatát lapunk más helyén közöljük.) *Berzsenyi Pál* gazdasági titkár pénzügyi-gazdasági beszámolóját valamint *Blazics Gyula* FB elnök beszámolóját a küldöttek egyhangúlag elfogadták (mindkét beszámolót lapunkban közöljük). Ezt követően *prof. Erős István* levezető elnök valamennyi szakosztály, szervezet és bizottság, valamint a szaklapok beszámolójáról egyenként nyitott vitát és valamennyi beszámolóról külön-külön szavaztak a küldöttek, akik mindegyik beszámolót jóváhagyólag tudomásul vették. A küldöttközgyűlési beszámolókat lapunk máshelyén olvashatják.

Jakabovics Katalin a jelölő bizottság elnöke részletesen ismertette az alapszabály választásokkal kapcsolatos előírásait és tájékoztatott a bizottság előkészítő munkájáról. Komoly problémaként jelezte, hogy minden posztra ugyan több jelölés érkezett, azonban a jelöltek jelentős hányada elhárította a megméretést. A

menet közben felmerülő vitás kérdésekről a küldöttek még a választást megelőzően döntöttek, majd a tisztújítás következett. A Szavazatszedő és Szavazatszámoló Bizottság elnöke *Völgyi Gergely* volt.

Az elnökség tagjaira 122 db szavazólap érkezett be, ebből 1 volt érvénytelen. A küldöttek a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökévé *prof. Szőkő Évát* (120 szavazattal), tudományos alelnökké *prof. Soós Gyöngyvért* (118 szavazattal), szervezési alelnökké *Télessy Istvánt* (116 szavazattal), főtitkárrá *Károlyházy Lászlót* (117 szavazattal) választották. A gazdasági titkár *Berzsenyi Pál* (89 szavazattal, a másik jelölt *Major Csilla* 31 szavazatot kapott), a továbbképzési titkár *Pannonhalminé Csóka Ildikó* lett (115 szavazattal). Rendezvényi titkárra a küldöttek *Takács Gézánét* (72 szavazattal, a másik jelölt *Kovácsné Balogh Judit* 48 szavazatot kapott) választották.

A Felügyelő Bizottság tagjaira 122 db szavazólap

Az új elnökség, balról: Takács Gézáné rendezvényi titkár, **Károlyházy László** főtitkár, **prof. Szőkő Éva** elnök, **Berzsenyi Pál** gazdasági titkár, **prof. Soós Gyöngyvér** tudományos alelnök. (A képről hiányzik **Pannonhalminé Csóka Ildikó** továbbképzési titkár és **Télessy István** szervezési alelnök.)

Főtitkári beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2008. november 15. – 2012. december 8. közötti tevékenységéről

Márkus Sarolta

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (továbbiakban: Társaság) 56. (tisztújító) küldöttközgyűlésére készített főtitkári beszámolóban röviden összefoglalom az elmúlt négy év kiemelkedő eseményeit és a Társaság tevékenységét.

1. Szervezeti és szervezési kérdések

A Társaság 54. (tisztújító) küldöttközgyűlése 2008. november 15-én szavazott bizalmat a 7 tagú elnökségnek (*prof. Klebovich Imre* – elnök, *Márkus Sarolta* – főtitkár, *prof. Botz Lajos* – tudományos alelnök, *Télessy István* – szervezési alelnök, *Erdei Ottilia* – rendezvényi titkár, *Benkő Zsolt* – gazdasági titkár, *Pannonhalminé Csóka Ildikó* – továbbképzési titkár, *prof. Szász György* – tiszteletbeli elnök, *prof. Vincze Zoltán* – tiszteletbeli elnök). *Prof. Klebovich Imre* 2010. szeptember elsején lemondott elnöki tisztségéről. Lemondását követően, az Alapszabály előírásainak megfelelően, a rendkívüli tisztújító küldöttközgyűlésig *prof. Botz Lajos* megválasztott tudományos alelnök lett a Társaság megbízott elnöke.

A rendkívüli (55.) tisztújító küldöttközgyűlés, a lemondott elnökségi tagok helyére 2010. december 4-én új tagokat választott. Azóta a mai küldöttközgyűlésig az elnökség összetétele a következő: elnök *prof. Vincze Zoltán*, főtitkár *Márkus Sarolta*, tudományos alelnök *prof. Szökő Éva*, szervezési alelnök *Télessy István*, rendezvényi titkár *Erdei Ottilia*, gazdasági titkár *Berzsenyi Pál*, továbbképzési titkár *Pannonhalminé Csóka Ildikó*, továbbá *prof. Szász György* és *prof. Erős István* tiszteletbeli elnökök. Az 55. küldöttközgyűlés egyhangú igen szavazattal hagyta jóvá a tiszteletbeli elnöki cím adományozását *prof. Erős Istvánnak*, Társaságunk korábbi elnökének.

Az új elnök első feladatának tekintette a Vezetőség jóváhagyásával az MGYT Szervezeti és Működési

Szabályzata és a működésünket szabályozó két fontos Elnöki utasítás kiadását.

Az 1/2011. sz. Elnöki utasítás a Társaság Számviteli és Ügyviteli Szabályzatát, a 2/2011. sz. Elnöki utasítás Társaságunk rendezvény-szervezési előírásait rögzítette. Már korábban is Elnökségi utasítással szabályoztuk a nem önálló jogi személyként működő szakmai szervezetek és a Titkárság házipénztári pénzkezelését, a külföldi gyógyszerészeti társszervezetek rendezvényeire delegált tagok beszámolási kötelezettségeit, a külföldi kiküldetések pénzügyi vonatkozásait, a dolgozók számára nyújtott természetbeni juttatásokat. Megújítottuk a Titkárság dolgozóinak munkaszerződéseit és munkaköri leírásait.

A Társaság elnöksége a beszámolási ciklusban – a nyári hónapokat kivéve – havonta ülésezett, 32-szer Budapesten, a Társaság székhelyén, ötször pedig vidéken [Sárvár, Debrecen, Siófok (2x), Szeged] tartott kihelyezett ülést. Az elnökségi ülésekre mindig meghívást kaptak tiszteletbeli elnökeink (*Erős István* és *Szász György* professzor urak) is, akik hasznos hozzászólásaikkal, tanácsaikkal és évtizedek alatt összegyűjtött tapasztalataikkal segítették munkánkat.

A 2012. szeptember 27.-i siófoki elnökségi ülésünkön úgy döntöttünk, hogy az elnökségi és ifjúsági munka szorosabbra fűzése érdekében, az elnökség ülésein az Ifjúsági Bizottság elnöke tanácskozási joggal részt vehet. Az elnökségi ülések mindig az előzetesen megadott napirendi pontok szerint zajlottak, az ülésekről részletes emlékeztetők, a fontosabb és a Társaság tagjait is érintő kérdésekről összesen 237 elnökségi döntés született. A döntések közös megegyezéssel vagy többségi szavazással születtek.

A Vezetőség tagjait a beszámolási időszakban 12 alkalommal hívtuk össze, összesen 60 döntés született. Az ülések legalább 85%-os részvétellel zajlottak, és így mindig határozatképesek voltak.

I. táblázat

Elnökségi ülések és döntések

	2009	2010	2011	2012. nov.-ig
Elnökségi ülések száma	10	11	8	8
Helyszín	Budapest (8) Sárvár (1) Debrecen (1)	Budapest (10) Siófok (1)	Budapest (7) Szeged (1)	Budapest (7) Siófok (1)
Döntések száma	79	65	65	28
Megjegyzés		2 rendkívüli		

II. táblázat

Vezetőségi ülések és döntések 2009-2012. között

Év	Hónap, nap	Helyszín	Döntések sorszáma
2009.	február 17.	Budapest	VD 1-10
	április 21.	Budapest	-
2010.	április 19.	Budapest	VD 1-6
	június 16.	Budapest	VD 7-14
	szeptember 13.	Budapest	VD 15-29
	november 12.	Budapest	VD 30-39
2011.	március 24.	Budapest	VD 1-9
	június 2.	Budapest	-
	október 21.	Budapest	-
2012.	február 27.	Budapest	-
	június 7.	Budapest	-
	november 8.	Budapest	VD 1-2

Az MGYT Tanácskozó Testülete ebben a ciklusban kétszer ülésezett: 2010. március 27.-én és 2011. december 3.-án.

A döntések megjelentek a Gyógyszerészetben, a honlapunkon és a Hírlevél-ben. Az elvégzendő feladatokhoz a határidőket és a felelősöket is hozzárendeltük. A megjelentetett döntéseken kívül minden összefoglalóról részletes emlékeztető is készült, melyet a résztvevők e-mailben megkaptak. Az emlékeztetők (jegyzőkönyvek) 1-1 példánya a Titkárságon kerül archiválásra.

A négy év alatt a Társaság számos belföldi szervezettel, alapítvánnyal igyekezett közelebbi kapcsolatot kialakítani, ennek bizonyítéka néhány együttműködési megállapodás létre jött. 2010. szeptember 24.-én a Magyar Gyógyszerészeti Kamarával és a Magángyógyszerészek Országos Szövetségével együtt aláírtuk a Gyógyszerészeti Gondozásért Közhasznú Nonprofit Kft. megalakításának társasági szerződését. 2010. október 20.-án együttműködési megállapodást írtunk alá a Magyar Kémikusok Egyesületével (**1. ábra**), 2011. július 15.-én a Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvánnyal, 2012. február 25.-én pedig a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével (HUPSA).

2. Szervezetek, szakosztályok

2009. elején, a tisztújító küldöttközgyűlés után került sor a szakmai szervezetek és szakosztályok tisztújításaira. Tizenhárom szervezet és három szakosztály élére új elnök került, a többiben további négy évre megerősítették tisztségében az előző elnököt (**III. és IV. táblázat**).

A korábbi Oktatási és Közigazgatási Szervezet az új Alapszabálynak megfelelően, Oktatási Szakosztályként működött tovább, *Tekes Kornélia professzor asszony* elnökletével, frissen szerveződött vezetőséggel és programmal. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei

1. ábra: A Társaság és a Magyar Kémikusok Egyesülete 2010. október 20.-án kötött együttműködési megállapodást. A Társaság részéről prof. Botz Lajos elnök, az MKE részéről prof. Mátyus Péter elnök szignálta a megállapodást.

Szervezet megszűntette önálló jogi személyiségét és 2009. március 5.-től a Társaság központi pénzügyi elszámolásához tartozik. Így a Társaságnak jelenleg 5 önálló jogi személyiségű szervezete van (Bács-Kiskun Megyei Szervezet, Fejér Megyei Szervezet, Hajdú-Bihar Megyei Szervezet, Pest Megyei Szervezet és Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet).

A Heves megyei szervezetben *Szabó Csaba* megválasztott elnök váratlanul elhunyt. A megye képviselőt *Fehérné Havasi Erika* (korábbi elnök) látja el. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetben az elnök családi okok miatt mondott le. Az ismételten összehívott megyei közgyűlésen *Marjai Tamást* választották meg elnöknek.

Alapszabályunknak megfelelően, a Vezetőségben jelenleg 3 kolléga képviseli a megyei gyógyszerellátási szervezeteket: két regionális elnök és a Budapesti Szervezet elnöke. A jövőben át kell gondolni, hogy a gyógyszerellátási szervezetek részéről elégséges-e ez a képviselő.

A megyei gyógyszerellátási szervezetek elnökei részére *Télessy István* szervezési alelnök rendszeresen tartott munkamegbeszéléseket. Újdonság, hogy 2010-től a szervezési alelnök rendszeres tájékoztatást ad a megyei szervezeteknek a FIP legfontosabb témafelvetéseiről.

A sok nehézség ellenére a megyei vezetők nagy része mindent megtett annak érdekében, hogy érdekes szakmai rendezvényeket, programokat szervezzon a megye gyógyszerészeinek. Ilyenek például a Patikus Klub vagy a Gyógyszerész Klub rendezvények, pályázatok kiírása, szakmai kirándulások, múzeumlátogatások. Több szervezet ápolja a megye gyógyszerészeti tradícióit, egy-egy évforduló kapcsán megemlékeznek nagy gyógyszerész elődeikről. A megyei rendezvényeket sokszor együtt rendezik a helyi társ-szervezetekkel, az MGYK-val és a MOSZ-szal.

Kértük a megyei szervezetek elnökeit arra is, hogy

III. táblázat

A Társaság szervezetei és a szervezetek elnökei

Szervezet	Elnök	Időszak
MGYT Gyógyszeripari Szervezet	Bozsik Erzsébet	1
MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet*	Higvisán Ilona	2
MGYT Bács-Kiskun Megyei Szervezet*	Cseh Ildikó	1
MGYT Baranya Megyei Szervezet	Jakabovics Katalin	1
MGYT Békés Megyei Szervezet	Abonyi Etelka	1
MGYT Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezet	Marjai Tamás	0,5
MGYT Budapesti Szervezet	Bognár András	2
MGYT Csongrád Megyei Szervezet	Háznagyné Radnai Erzsébet	1
MGYT Fejér Megyei Szervezet*	Schneiderné Szűcs Anita	1
MGYT Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezet	Juranovicsné Nagy Valéria	2
MGYT Hajdú-Bihar Megyei Szervezet*	prof. Halmos Gábor	1
MGYT Heves Megyei Szervezet	Fehérné Havasi Erika	(képviselő)
MGYT Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezet	Szalay Annamária	1
MGYT Komárom-Esztergom Megyei Szervezet	Bakalárné Benkovich Éva	1
MGYT Nógrád Megyei Szervezet	Ádám György	2
MGYT Pest Megyei Szervezet*	Farkasné Tompa Ildikó	2
MGYT Somogy Megyei Szervezet	Markos Ágnes	2
MGYT Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezet	Kerékné Kiss Erzsébet	2
MGYT Tolna Megyei Szervezet	Rabbné Koch Erzsébet	1
MGYT Vas Megyei Szervezet	Pelle Krisztina	1
MGYT Veszprém Megyei Szervezet	Sasváriné Hertelendy Márta	1
MGYT Zala Megyei Szervezet	Cseri Andrea	1

Jelmagyarázat: * = az önálló jogi személyiségként működő szervezetek

IV. táblázat

A Társaság szakosztályai és a szakosztályok elnökei

Szakosztály	Elnök	Időszak
MGYT Farmakoterápiás és Gyógyszerészeti Gondozási Szakosztály	prof. Soós Gyöngyvér	2
MGYT Gyógynövény Szakosztály	prof. Hohmann Judit	2
MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztály	Vitányiné Morvai Magdolna	1
MGYT Gyógyszerésztörténeti Szakosztály	Ferentzi Mónika	2
MGYT Gyógyszerkutatói Szakosztály	prof. Falkay György	1
MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztály	Antal István	1
MGYT Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály	Takács Gézané	1
MGYT Oktatási Szakosztály	prof. Tekes Kornélia	2

gyűjtsék be a tagság e-mail elérhetőségét a gyorsabb és hatékonyabb információáramlás elősegítése érdekében. Ez több megyében sikeresen megvalósult, de még nem mondható országos szintűnek.

Ebben a ciklusban igen jól és hatékonyan működött Ifjúsági Bizottságunk példamutatóan aktív munkavégzésével. Köszönet a bizottság elnökének és minden tagjának!

3. A Társaság taglétszáma

A taglétszám 2009-2012. közötti alakulását láthatjuk szervezetenkénti bontásban az **V. táblázatban**, az összesített adatot grafikus ábrázolásban a **2. ábrán**.

Tagdíjának befizetésével 2012. november 30.-ig 3435 kolléga erősítette meg tagságát. Annak ellenére, hogy 2007 óta nem emeltünk tagdíjat, sajnálatos módon a létszám évről-évre csökken, pedig évente többször is felhívjuk a tagság figyelmét fizetési kötelezettségükre. Egy-egy értesítés után átmeneti emelkedés figyelhető meg, de az előző évek taglétszámának szinten tartása így is szinte lehetetlen.

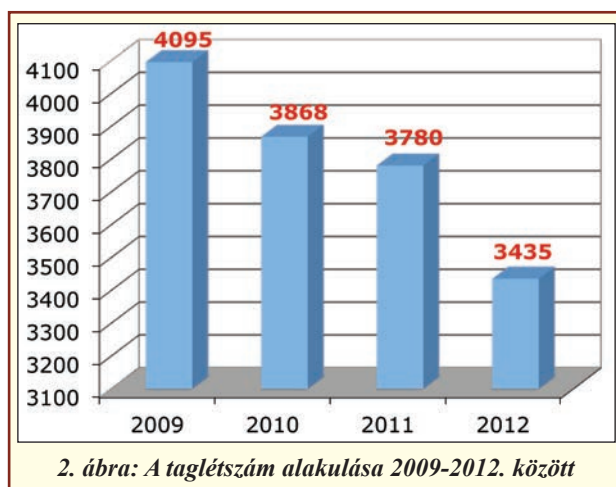
A tagdíjfizetéssel kapcsolatos információk honlapunk nyitó oldalán megtalálhatók, és innen tölthetők le a belépési nyilatkozatok is.

A Társaság a tagdíjak befizetését elsősorban nem gazdasági szükségszerűségből ösztönzi, hanem fontosnak tartja, hogy az ország gyógyszerészei érezzék

V. táblázat

A taglétszám alakulása szervezetenkénti bontásban 2009. - 2012. december 8. között

Szervezet	2009. évi	2010. évi	2011. évi	2012. évi
Baranya	193	216	206	183
Békés	102	106	98	90
Borsod-Abaúj-Zemplén	221	217	194	185
Budapest	711	641	617	547
Csongrád	173	180	165	147
Győr-Moson-Sopron	123	133	131	109
Heves	93	87	73	65
Jász-Nagykun-Szolnok	77	82	80	71
Komárom-Esztergom	78	78	72	61
Nógrád	50	37	35	28
Somogy	102	108	99	86
Szabolcs-Szatmár-Bereg	197	191	189	171
Tolna	89	82	75	69
Vas	109	110	103	99
Veszprém	97	100	91	72
Zala	70	70	74	66
Ipari	330	265	283	265
Ifjúsági	20	22	21	13
Társult	50	29	26	18
Nem önálló szervezet	2885	2754	2632	2345
Bács-Kiskun	140	185	185	168
Fejér	134	124	100	90
Hajdú-Bihar	208	196	210	232
Pest	278	152	170	127
Kórházi	346	349	372	362
Önálló szervezet	1106	1006	1037	979
Szenátus, külföldi magyar, tiszteleti tag	104	108	111	111
Országosan:	4095	3868	3780	3435

egy tudományos szervezet közösségéhez való tartozás és a szakmai képzés fontosságát.

Az elmúlt négy év taglétszám-adatait vizsgálva három olyan szervezetünk van, ahol az ez évi tagdíjbefizetők száma magasabb a 2009-es értéknél, ezek a Bács-Kiskun megyei, a Hajdú-Bihar megyei és a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet.

2012. november 8-i vezetőségi ülésünk döntése értelmében a jövő évi MGYT tagdíj aktív korú tagjaink számára 5000 Ft lesz, a nyugdíjas, gyesen lévő kollé-

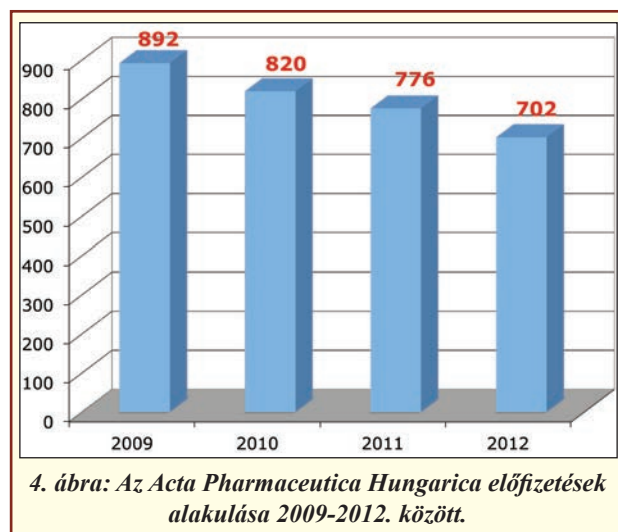
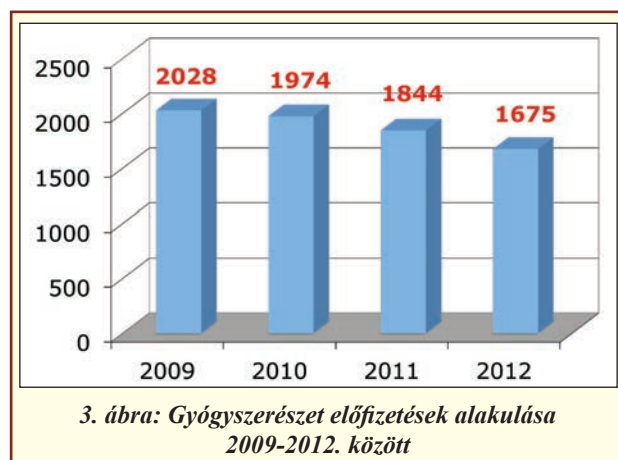
gáknak, az ifjúsági és társult tagoknak pedig 1500 Ft. A tiszteleti tagok, a szenátusi tagok és a külföldi állampolgárságú rendes tagok továbbra is tagdíjmentességet élveznek.

4. A Társaság szakmai kiadványai

Az MGYT 2008-ban megválasztott elnöksége megerősítette pozíciójában a *Gyógyszerészet* és az *Acta Pharmaceutica Hungarica* szakfolyóiratok főszerkesztőit, felelős szerkesztőit. A *Gyógyszerészet* Szerkesztőbizottságának összetétele a szakosztályi választásoknak megfelelően alakult. A *Gyógyszerészet* felelős szerkesztője, kamarai elnökké való megválasztását követően is vállalta ezt a funkciót. Köszönjük, hogy nagy felelősségű munkája mellett ugyanolyan lelkesedéssel, színvonalal és szakértelemmel végzi munkáját.

A *Gyógyszerészet* előfizetőinek száma rövid stagnálás után csökkent. Ez főleg a gyógyszertárak befizetéseinek elmaradásával magyarázható. Ennek egyik oka lehet a gyógyszertárak egyre nehezedő anyagi helyzete, a megszorító intézkedések, a patika-bezárások.

Az *Acta Pharmaceutica Hungarica* évi előfizetőinek száma is kis csökkenést mutat az előző évihez képest. Dicséretes a kórházi szervezet alapítványának

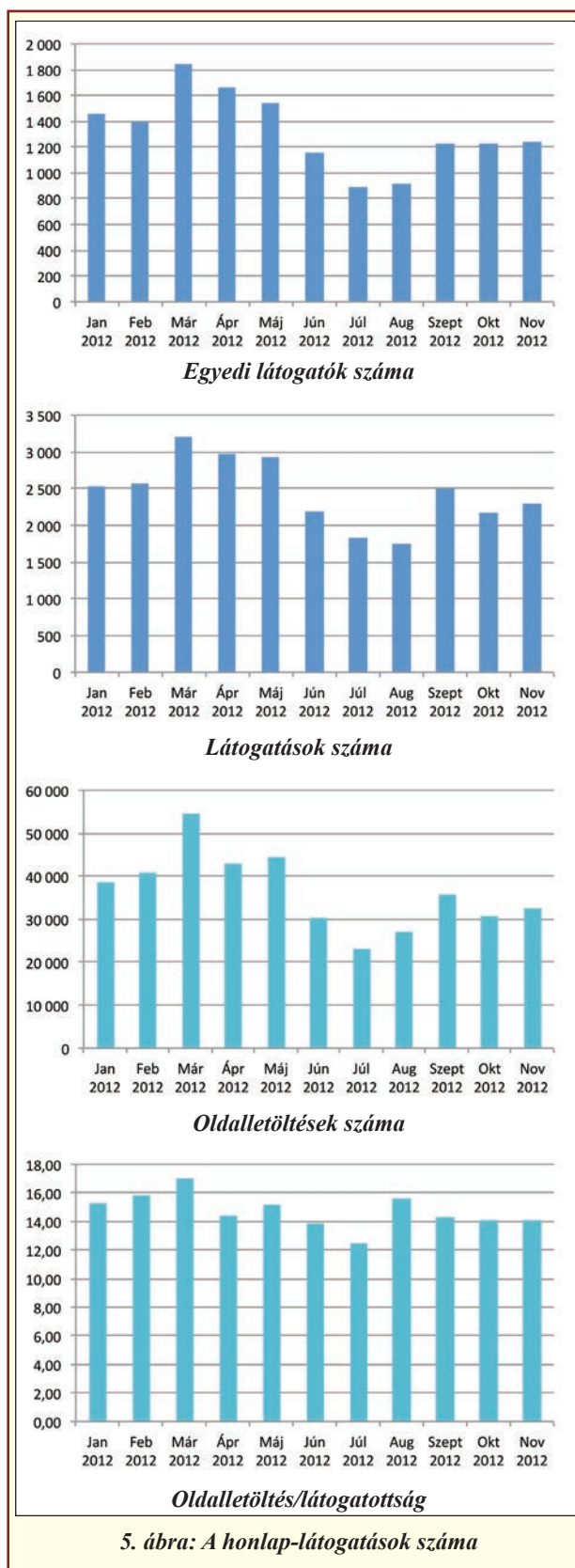
felajánlása, mely évente az összes kórházi gyógyszer-tár részére előfizeti a szaklapot.

2012. november 8-i vezetőségi ülésünk döntött szaklapjaink előfizetési díjának alakulásáról is. Figyelembe véve a nyomdai és postaköltségek jövő évi emelkedését, a Vezetőség a következő előfizetési díjat szavazta meg: 2013-ban a *Gyógyszerészet* előfizetési díja: 24000 Ft + áfa lesz, az *Acta Pharmaceutica Hungarica* szaklapé pedig: 6000 Ft + áfa.

Könyv formájában örökítettük meg az első alkalommal átadott gyógyszerész foglalkozás-doktori díszoklevelek parlamenti eseményeit *Dr. pharmaciae 2009*-címmel. A kiadványt a CPhH XIV. minden résztvevője ajándékként kapta meg és ezzel a könyvvel ajándékoztuk meg az 55. küldöttközgyűlés résztvevőit is.

A *Hírlevelet* 2012. márciusig nyomtatott formában jelentettük meg, onnan áttértünk az elektronikus formára. Azóta hírlevelünket azok érhetik el, akik honlapunkon regisztráltak erre a szolgáltatásra. Sajnos ezzel a költséghatékony és gyorsabb információáramlási lehetőséggel csak kevesen éltek! Kérjük, minél többen regisztráljanak az elektronikus hírlevélre!

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségének 11/2010 számú elnökségi döntése értelmében a Társaság honlapja 2010. október első napjaitól

megújított formában működik. A honlap elérhetősége változatlan: www.mgyt.hu

A Társaság honlapjának újdonságai:

- 1.Regisztráció elektronikus Hírlevélre.
- 2.Tagdíjbefizetéssel kapcsolatos információk.
- 3.Felugró ablak, melyben mindig a közeljövő rendez-

vényeire és továbbképzéseire hívjuk fel az érdeklődők figyelmét, az időben legközelebbit piros színnel kiemelve.

4. On-line jelentkezés rendezvényeinkre és továbbképzéseinkre.
5. Továbbképzéseink teszteredményének letöltési lehetősége.
6. Az MGYT honlapján belül saját honlap felülettel rendelkezik az Ifjúsági Bizottság (www.ib.mgyt.hu) és a Gyógyszeripari Szervezet (www.gyisz.mgyt.hu). A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet saját önálló honlapot üzemeltet: www.mgyt-kgysz.hu

A honlap látogatottsága stabilizálódott, a letöltések száma növekedni látszik.

5. Szakmai továbbképzések

A Vezetőség jóváhagyta a továbbképzési titkár 4 évre szóló továbbképzési tervezetét, melynek megfelelően kerülnek akkreditálásra továbbképzéseink. Továbbképzéseink igen magas szakmai színvonalúak, a kollégák keresik és szívesen vesznek részt azokon. A gyógyszerészek 5 éves továbbképzési ciklusának vége

sokaknál 2010 márciusára esett. Ennek is volt köszönhető, hogy a kollégák ebben az időszakban jelentős számban vettek részt továbbképzéseinken.

Az érvénybe lépett jogszabályi változás miatt, az idei második félévi „*Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei*” továbbképzésünket kénytelenek voltunk átszorgatni szabadon választható, minősített elméleti továbbképzéssé, ezért a résztvevők létszáma sajnos jelentősen lecsökkent. A továbbképzéseinken résztvevők elégedettségét folyamatosan mérjük „Előadó értékelő lap”-pal. A résztvevők szívesen tesznek javaslatot az őket érdeklő témakörökre.

A másik jelentős továbbképzésünk az „*Aktuális gyógyszerterápiás ismeretek*” továbbképzés, melyet ebben a ciklusban két évben tartottunk: 2010-ben és 2011-ben. Sajnálatos, hogy az idei évre előzetesen akkreditáltatott I. félévi, és II. félévi továbbképzéseinket sem tudtuk megtartani, a csekély számú jelentkező miatt (**VI. táblázat**).

Nagy népszerűségnek örvendenek viszont „*A gyógyszerészeti gyakorlat aktuális kérdései*” továbbképzés keretében akkreditáltatott „farmakobotanikai terepgyakorlatunk”, melyeket Dános Béla tanár úr és László-Bencsik Ábel

VI. táblázat

Aktuális gyógyszerterápiás ismeretek c. továbbképzés 2009–2012. között

Év	Hónap, nap	Helyszín	Résztvevők száma	Tesztet írók száma	Előadók
2010.	február 13.	Budapest	153	147	Télessy István, Rádóczyné Kovács Zsuzsa
	november 27.	Szolnok	20	20	Télessy István
Összesen:			173	167	
2011.	április 2.	Budapest	64	61	Prof. Soós Gyöngyvér, Kaló Zoltán, Inotai András
	szeptember 10.	Kecskemét	54	54	Prof. Soós Gyöngyvér Kaló Zoltán
Összesen:			118	115	

Megjegyzés: 2009-ben és 2012-ben „Aktuális gyógyszerterápiás ismeretek” c. továbbképzés nem volt.

VII. táblázat

A farmakobotanikai terepgyakorlatok továbbképzések főbb adatai

Év	Hónap, nap	Helyszín	Résztvevők
2009.	május 9.	Gyadai rét (Szendehely-Katalinpuszta) „Gyadai tanösvény”	53
	október 3.	Vértesszőlő-hegységi naturpark, a körtvényesi fenyő- és nyírfaerdők területe	43
2010.	május 29.	Magas-bakony Tájvédelmi körzet, Bakonybél és környéke – Boroszlán tanösvény	61
	október 2.	Mátra (Mátraszentistván és környéke)	77
2011.	június 4.	Corvinus Egyetem Soroksári Botanikus Kertje	44
	október 1.	Budai-hegység nyugati szegélyén, Telki és Nagykovácsi közötti térségben	89
2012.	május 19.	Keleti-Bakonyban, Várpalota környékén	90
	október 6.	Visegrád-Apátkúti völgyben és az ott kialakított arborétumban (Bertényi Miklós Fűvészkert)	86
Összesen			543

VIII. táblázat

A Praxis továbbképzés és tréning (2011) legfontosabb adatai

Helyszín	Időpont	Résztevők száma	Előadók
Budapest	november 25-26.	80	Bálint Géza, Bálint Péter, Bor Andrea, Botz Lajos, Doró Péter, Hodinka László, Kegyes Réka, Matúz Mária, Mészáros Lászlóné, Nékám Kristóf, Perjési Pál, Soós Gyöngyvér, Szathmári Miklós, Szigeti István, Szökő Éva, Tábi Tamás, Télessy István, Viola Réka

IX. táblázat

Az MGYTávoktatás legfontosabb adatai 2009-2012. között

	2009	2010	2011	2012
Összes jelentkező	366	260	227	207
Pontigazolást kapott	192	188	164	153 (várhatóan)

nagy lelkesedéssel vezetnek. Az évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – megtartott farmakobotanikai tóráink résztvevői létszáma évről évre növekszik. Köszönhető ez a vezetők alapos tudásának, nagy lelkesedésüknek és a mindig pontos előkészítő munkának (*VII. táblázat*).

Célzottan a közforgalomban dolgozó kollégáink részére egy újfajta továbbképzést is indítottunk, „PRAXIS” elnevezéssel. Ez a továbbképzés egy kiválasztott betegségecsoportot jár körbe orvosi, gyógyszerészi és egyéb (pl. gyógytornász, dietetikus) szempontból, s az elméleti továbbképzés gyakorlatorientált tréningekkel zárul. A tréningeken lehetőséget kapnak a résztvevők a megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására, melyeket aztán saját gyógyszerészi gondozási feladataik elvégzésekor is hasznosítani tudnak. A tavalyi továbbképzés központi témája a mozgásszervi megbetegedések voltak. A 80 résztvevő nagyon hasznosnak és ismételtlen megrendezendőnek tartotta a kezdeményezést. Ezért az idén is meghirdettük a továbbképzést, melynek központ témájául a neuropszichiátriai megbetegedéseket állítottuk. Sajnos a csekély számú jelentkező miatt, a továbbképzést novemberben nem tudtuk megtartani, a jövő év tavaszára halasztottuk (*VIII. táblázat*).

MGYTávoktatás elnevezéssel akkreditált, továbbképzési-pontos képzést indítottunk 2007 júliusában *Takácsné prof. Novák Krisztina* főszerkesztő asszony és *Hankó Zoltán* felelős szerkesztő szakmai irányításával a Gyógyszerészet hasábjain. A távoktatás keretében évente 10 alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba. A regisztrált résztvevőknek rendelkezniük kell érvényes Gyógyszerészet előfizetéssel, és ha teljesítik az éves szintű 75%-os minimum követelményt, év végén 20 továbbképzési pontban részesülnek (*IX. táblázat*).

A *X. táblázatban* látható, hogy a beszámolási ciklusban 6135 kolléga vett részt összesen továbbképzéseinken! Látható, hogy ezzel a nagy számmal sikerült az Alapszabályunkban megfogalmazott egyik fő célunkat teljesíteni: „szorgalmazni a tagok tudományos ismereteinek bővítését”.

Továbbképzéseink szervezésében *Pannonhalminé Csóka Ildikó* továbbképzési titkár mellett, évről-évre

továbbra is nagy szerepet vállalnak a megyei elnökök és titkárok (mint a továbbképzések házigazdái), valamint *Polonyi Adrienn* titkársági munkatárs, akiket lelkiismeretes munkájukért köszönet illeti.

6. Rendezvények, kongresszusok

A Társaság elnöksége ápolja a Társaság hagyományait és őrzi hősei emlékét. Ebben a szellemben rendezi meg minden évben megemlékezését az 1848/49-es forradalom és szabadságharcban részt vett gyógyszerészek emléktáblájánál a Budai Várban, az „Arany Sas” Patikamúzeum udvarán. Az elmúlt négy évben az ünnepi beszédeket *prof. Botz Lajos*, *Ferentzi Mónika*, *prof. Kata Mihály* és *Bozó Tamás* tartották. Társaságunk aktívan támogatja a Kazay Alapítványt, melynek Vértesacsán rendezett éves ünnepi megemlékezésén mindig képviselteti magát.

Szaktmány igen jelentős eseménye volt 2009. április 19-én a Parlament Főrendiházi Dísztermében a foglalkozási doktori címet („dr. pharm.”) igazoló első díszoklevelek ünnepélyes átadása; az összefoglaló kiadvány elkészítésében Társaságunk is jelentős részt vállalt.

A beszámolási ciklus legnagyobb létszámú rendezvénye a 2009. őszi Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. volt, mellyel Társaságunk ünnepi évfordulóját köszöntöttük. Mottója kapcsolódott a gyógyszerész szakma nagy tavaszi ünnepéhez: „Biztonságos gyógyszerek, hatékony gyógyszerellátás” – „A ’dr. pharm.’ cím kötelez!” A kongresszuson a plenáris és szekció előadások mellett több témakörben zajlottak nagy sikerű gyakorlatorientált konzultációs tréningek és sok poszter prezentáció is helyet kapott.

Hagyományainkat nemcsak megemlékezések során, hanem rendezvényeinkkel, továbbképző konferenciákkal is ápoljuk. Ilyen

- a Gyógyszeranalitikai Szakosztály minden év április közepén szervezett Továbbképző kollokviuma,
- a Gyógyszeripari Szervezet két évenként rendezett „Gyógyszer az ezredfordulón” konferenciája, melyet az utóbbi két alkalommal a Gyógyszertechnoló-

X. táblázat

A Társaság által 2009-2012. között szervezett továbbképzések összesítő adatai

Továbbképzés helyszíne (Klasszikus, Aktuális, Praxis)	Alkalom	Résztevők összesen
Békéscsaba	1	74
Budapest	12	3021
Debrecen	2	224
Eger	1	93
Kaposvár	1	39
Kecskemét	2	237
Miskolc	1	144
Nyíregyháza	3	486
Pécs	4	480
Sopron	2	235
Szeged	4	704
Székesfehérvár	1	102
Szolnok	1	20
Szombathely	2	184
Veszprém	1	92
Összesen	38	6135
Továbbképzés típusa		
Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei (2009-2012)		5764
Aktuális gyógyszerterápiás ismeretek (2010-2011)		291
Praxis továbbképzés és tréning (2011)		80

giai szakosztállyal közösen hirdetett meg igen nagy sikerrel,

- a Gyógynövény Szakosztály váltakozó konferenciája és szakmai napja,
- a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály rendezvénye, valamint
- a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet ciklikus konferenciája és szimpóziuma.

Az Ifjúsági Bizottság aktív részvételével törekszünk ifjúsági emléktversenyeink, a megyei szervezetek által gondozott Rozsnyay Mátyás Emléktverseny és a Gyógyszeripari Szervezet által finanszírozott Clauder Ottó Emléktverseny megújítására.

Először a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet kapcsolta össze pontszerző továbbképző programmal a Rozsnyay Mátyás Emléktversenyt 2009-ben, majd a Gyógynövény Szakosztály szervezte karöltve konferenciáját a Csongrád Megyei Szervezet által megrendezett LXVI. Rozsnyay Mátyás Emléktversennyel. Hajdú-Bihar megye vezetősége az egyetem hallgatóságát vont be a rendezésbe. Emlékeztet marad a Baranya megyei patikusok által támogatott, nagy energiákkal szervezett pécsi Rozsnyay is.

A konferenciák főbb adatait a **XI. táblázatban** összegeztük.

Nemrég kaptuk a jó hírt, hogy a következő, 2013. évi Rozsnyay Mátyás Emléktversenyt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezet rendezi.

A Társaság rendezvényeit *Erdei Ottilia* rendezvényi

titkár irányításával a titkársági dolgozók szervezték, a nyomdai munkák a Gyógyszerészet szerkesztőségében készültek. Mindig készséges munkájuk nélkül nem lehettek volna sikeresek rendezvényeink. Köszönjük munkájukat.

7. Kapcsolatok hazai és nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekkel

Társaságunk jó kapcsolatokat ápol a hazai gyógyszerészeti társszervezetekkel, különösen a Magyar Gyógyszerész Kamarával és a Magángyógyszerészek Országos Szövetségével. Ezt bizonyítják a meghívások és a rendezvényeken való közös részvételek.

A Társaság anyagilag és szakmailag is támogatta az „Orea-Hygia” pro assistentiam pharmaciae Alapítvány által rendezett XX. és XXI. Országos Gyógyszertári Asszisztens Továbbképző Előadói Vándorsertleg Versenyt, melyeknek zsűrielnöke mindkét alkalommal *Botz Lajos professzor* volt.

Főtitkári beszámolómban első fejezetében már szoltam a Magyar Kémikusok Egyesületével, a Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvánnyal és a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével (HUPSA) kötött együttműködés keretében végzett munkáról.

A Társaság igen fontosnak tartja külföldi kapcsolataink ápolását, elsősorban a hazánkkal közvetlenül szomszédos országok gyógyszerészeti társaságaival és a nagyobb szakmai gyógyszerészeti szervezetekkel való kap-

XI. táblázat

A Társaság által 2009-2012 között szervezett konferenciák és rendezvények

Év	Hónap, nap	Rendezvény neve	Helyszín	Létszám/ regisztráció
2009.	április 23-24.	IX. Clauder Ottó Emlékverseny	Budapest	83
	május 14-16.	XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny és Kórházi Gyógyszerészi Szimpózium	Eger	237
	november 13-15.	Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.	Budapest	1027
2010.	április 8-10.	XXXVI. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Siófok	159
	május 14-16.	XLV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Pécs	139
	május 21-23.	XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia	Kőszeg	100
	június 21-22.	2 nd International Regulatory Workshop on Bioequivalence, Bioanalysis, Dissolution and Biosimilarity (BEW)	Budapest	261
	szeptember 17.	Gyógynövény Előadónál	Lajosmizse	93
	október 20-22.	XVI. Gyógyszertechnológiai Konferencia és VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia	Siófok	275
2011.	április 7-9.	XXXVII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Tapolca	139
	május 5-7.	XII. Magyar Gyógynövény Konferencia és XLVI. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Szeged	201
	október 13-14.	X. Clauder Ottó Emlékverseny	Budapest	131
	október 14-16.	Kórházi Gyógyszerészek Szimpóziuma	Balatonalmádi	284
2012.	április 12-14.	XXXVIII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Debrecen	194
	április 20-21.	Országos Gyógyszerügyi Szervezési Konferencia	Budapest	103
	május 10-12.	XLVII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Debrecen	187 (89+98 hallgató)
	június 8.	MGYT Gyógynövény Szakosztály tudományos ülése	Lajosmizse	90
	szeptember 27-29.	XVII. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia és IX. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia	Siófok	246
Konferencia-résztevők összesen				3949

csolatépítést. Az elnökségi változásokról, éves rendezvényeinkről értesítettük őket. Számos rendezvényünk nemzetközi részvétellel került megrendezésre (pl. a CPhH XIV., a BEW, a Gyógyszerésztörténeti Konferencia, a Kórházi Gyógyszerészi Szervezet rendezvényei).

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályával 2006 áprilisa óta van együttműködési megállapodása Társaságunknak. Év-ről-évre meghívást kapunk rendezvényeikre, melyeken az MGYT több tisztségviselője is jelen van, illetve előadásokkal járulunk hozzá a tudományos programhoz.

A Marosvásárhelyen 2010. október 13-16. között megrendezett XIV. Román Gyógyszerész Kongresszuson az elnökség 2 fővel képviselte magát. A kongresszus rendezője – első alkalommal – a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Kara volt.

Az EME OGYSZ XXI. Tudományos Ülésszaka keretében, 2011. április 7.-én, Szatmárnémetiben nyújtotta át Vincze Zoltán professzor a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevelet Gyéresi Árpád professzornak.

Továbbra is folytatjuk tevékenységünket a legfontosabb nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekben: a FIP-ben, az EUFEPS-ben, az EuroPharm Forum-ban, az APV-ban, a Pharm.SciFair-ben és az ISHP-ben. Az elnökség a hatékony nemzetközi együttműködés biztosítása érdekében az egyes nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekkel állandó kapcsolattartókat bízott meg és eljárásrendet dolgozott ki a delegált tagok beszámolási kötelezettségére. A Társaság képviselője a FIP-ben Télessy István, az EUFEPS-ben korábban prof. Klebovich Imre volt, jelenleg prof. Szökö Éva, az EuroPharm Forumban prof. Soós Gyöngyvér, az APV-ban prof. Révész Piroška, az EME-ben prof. Botz Lajos, az ISHP-ben Ferentzi Mónika, a BBBB nemzetközi gyógyszerésztudományi konferencián prof. Hermecz István, prof. Szökö Éva.

Szép magyar sikernek örülhetett a Társaság 2011. szeptember 15-én Berlinben, ahol *Ferentzi Mónikát* (Gyógyszerésztörténeti Szakosztályunk elnökét), a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia – a Nemzetközi Gyógyszerészettörténeti Társaság legfőbb tudományos testülete – tagjai közé választották.

Teljes jogú szervezőként anyagilag is támogattuk a 2010-ben Vallettában (Máltán) és a 2012-ben Isztambulban megrendezett 7. és 8. *World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology* rendezvényt, melyeknek nyereségéből Társaságunk 6.447,55 €-t, illetve 7.308,29 €-t, kapott úgy, hogy 10.000 €-t, depositként mindkét esetben bent hagytunk a két év múlva esedékes következő kongresszus megrendezésére.

8. Szakmai állásfoglalások

Társaságunk a szaktárcától évente általában 15-20 törvény- és rendelettervezetet kap véleményezésre. A véleményezések határideje általában nagyon rövid, de felelőseink igyekeznek ennek ellenére határidőre állásfoglalást kialakítani, ezzel is segítve a kormányzat törvény-előkészítési munkáját. Köszönetünket fejezzük ki *prof. Botz Lajosnak, Télessy Istvánnak és Takács Gézának*, akikre mindig számíthattunk e munka elvégzésében.

9. Kitüntetések

A Társaság 2009-ben „Nyiredy Szabolcs Emlékéremet” alapított, és adott át elsőként a Nyiredy családnak, *prof. Nyiredy Szabolcs* búcsúztatójának 3. évfordulóján, a Társaságért végzett önzetlen és áldozatos munkája, valamint kiemelkedő tudományos és közéleti tevékenysége iránti tisztelete és nagyrabecsülése jeléül.

Az MGYT 2009-ben csak programjain adományozott kitüntetéseket. Az elnökség 2009-ben, a CPhH XIV.-n 15 fő tevékenységét ismerte el emlékéremmel, tiszteleti tagsággal, illetve az MGYT Szenátusának tagja elismerő oklevéllel. A kongresszuson nyújtották át saját kitüntetéseiket a szervezetek és a szakosztályok is. Az adományozott kitüntetéseket az alábbiakban összegezzük:

2009.

- Kazay Endre Emlékérem: *Dános Béla, prof. Erős István, prof. Szendrei Kálmán,*
- Nyiredy Szabolcs Emlékérem: *Nyiredy családnak,*
- Szebellédy László Emlékérem: *prof. Hódi Klára, prof. Satory Éva,*
- Nikolics Károly Emlékérem: *prof. Bayer István,*
- Küttel Dezső Emlékérem: *Kokovay Katalin,*
- Kempler Kurt Emlékérem: *Láng Miklós,*
- Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem:

Berzsenyi Pál, Kissné Csikós Emőke,

- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tiszteleti tagja latin nyelvű elismerő oklevél: *prof. Gyéresi Árpád, prof. Kamal K. Midha, Klaus Meyer, prof. Szolcsányi János,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevél: *Gyarmathy Miklós, prof. Magyar Kálmán,*
- Ernyey József Emlékérem: *prof. Bayer István,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *prof. Klebovich Imre,*
- Spargely Béla Emlékérem: *Bárkányi Istvánné, Juhász Hedvig.*

2010.

- Spargely Béla Emlékérem: *Bagó Györgyné,*
- Nikolics Károly Emlékérem: *prof. Erős István,*
- Küttel Dezső Emlékérem: *Jakabovics Katalin,*
- Szebellédy László Emlékérem: *prof. Szabó László Gyula,*
- Dávid Lajos Emlékérem: *Czakó Katalin, Lakiné Michl Szilvia,*
- Koritsánszky Ottó Emlékérem: *prof. Soós Gyöngyvér, Higyisán Ilona,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *Takácsné prof. Novák Krisztina,*
- Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem: *Megyeri Béla, Szabó Ferenc,*
- Ernyey József Emlékérem: *Dörnyei Sándor,*
- Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem: *Szabó Csongor,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tiszteletbeli elnöke: *prof. Erős István,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevél: *Pintye János, Póka Gábor, Simon Kis Gábor, Stampf György, prof. Stájer Géza, Tóth László.*

2011.

- Augustin Béla Emlékérem: *prof. Báthori Mária,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *Köszeginé Szalai Hilda,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevél: *prof. Gyéresi Árpád,*
- Kazay Endre Emlékérem: *prof. Botz Lajos.*

2012.

- Szebellédy László Emlékérem: *prof. Hohmann Judit, prof. Laszlovszky József,*
- Nikolics Károly Emlékérem: *prof. Magyar Kálmán,*
- Küttel Dezső Emlékérem: *Bozsik Erzsébet,*
- Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem: *Hajagosné Hümpfner Rózsa, Hankó Balázs, Katonáné Turai Erika,*
- MGYT tiszteleti tagja latin nyelvű elismerő oklevél: *Zágoni Elemér,*
- Hintz György Emlékérem: *prof. Hódi Klára, Greskovits Dávid, id. Regdon Géza,*

- Spergely Béla Emlékérem: *Kenéz Mária, Seres István,*
- Augustin Béla Emlékérem: *prof. Szőke Éva,*
- Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem: *Feller Antal, Horváth Tamás,*
- Dávid Lajos Emlékérem: *Csonka Péter, Hornyák Judit, Kis Szolgýémi Mónika, Olasz József,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *Ferencziné Fodor Katalin.*

10. Értékelés

A négyéves ciklus félidejében történt változás nagy nehézséget jelentett a Társaság életében. Az új elnök személyének köszönhetően, a további munka zavartalanul, normál menetben folyt. A 2008-ban megválasztott elnökségi tagok közül a szervezési alelnök, a főtitkár, a továbbképzési titkár és a rendezvényi titkár a teljes négyéves ciklusban ellátta feladatát, és tapasztalatukkal biztosították a folyamatosságot. Az elnök, a tudományos alelnök és a gazdasági titkár pedig a két év alatt új ötletekkel, elképzelésekkel járult hozzá az elnökség sikeres munkavégzéséhez.

Az éves rendezvények kiszámítható biztonsággal követték egymást, ezzel is tervezhetővé téve azt a résztvevők számára. A Társaság évente 3-4 konferenciát és az aktuális tavaszi vagy őszi emlékversenyt szervezett saját erőből, hogy minél kisebb költséggel és a résztvevők számára minél alacsonyabb részvételi díjjal tudja megszervezni a rendezvényeket és továbbképzéseket.

A Társaság fő célkitűzésének megvalósításaként szakmai továbbképzéseink és rendezvényeink sikeresek voltak. 4 év alatt továbbképzéseinken 6135 főt oktatunk, a farmakobotanikai tórákon 543-an, a távoktatásban 1060-an vettek részt, rendezvényeinken 3949 fő regisztrált. Így összesen 11 687 főt sikerült a Társaság életébe bevonni, ezt az is jelenti, hogy minden tagunk legalább egyszer eljutott az MGYT valamelyik programjára.

Minden korosztályt igyekeztünk bevonni a munkába. Az Ifjúsági Bizottság elnöke tanácskozási joggal részt vehet az elnökség ülésein, de számítnak az idősebb, tapasztaltabb kollégák véleményére is (Pantheon Bizottság), szenátorainkat meghívjuk rendezvényeinkre.

Elhunyt kollégáink

Szomorú kötelességünk az elhunyt kollégáinkról való megemlékezés. A 2009-2012. közötti időszakban hunyt el: *Bodor Márton* (1983-2009), *Hegedűs Mária Magdolna* (1939-2009), *Sztojan Hanna* (1989-2009), *Endrői Pál* (1922-2009), *Sikos Pál* (1929-2009), *Fodor Katalin Zakar Ödönné* (1935-2009), *Honvéd Erzsébet Padlás Jánosné* (1933-2009), *Molnár Éva Mária* (1958-2009), *Földesi Zoltán* (1923-2009), *Kiss Ferenc* (1927-2009), *Rákos Gyula* (1935-2009), *prof. Tétényi*

Péter (1924-2009), *prof. Minker Emil* (1929-2009), *Pogány János* (1935-2009), *Sávoly Ferenczy Adrienne* (1913-2009), *Kárpáti Pálné* (1943-2009), *Dávid M. Ferenc* (1925-2009), *Győrbíró Árpád* (1934-2009), *Morva László* (1930-2009), *Grozdi Mária Bartal Zoltánné* (1932-2009), *Laborczy Judit Bezdán Lajosné* (1934-2009), *Perjés Zsuzsa* (1937-2009), *Écsy Zoltán* (1929-2010), *Leben Gabriella* (1951-2010), *Orgovány Zoltán* (1932-2010), *Tóth Barnáné Niszner Erzsébet* (1934-2010), *Király Dezső* (1931-2010), *Ács Gábor* (1935-2010), *Szentmiklósi Péter* (1926 – 2010), *Eck Margit Czirok Gyuláné* (1947-2010), *Blázy Árpád* (1936-2010), *Horváth Tibor* (1943-2010), *Marczal Gabriella* (1927-2010), *Horváth Dénes* (1913-2010), *Halasi András* (1942-2010), *Felföldy Sándor* (1929-2010), *Beke Zoltán* (1935-2011), *Steiber Ilona* (1922-2011), *Pokó Zoltánné* (1936-2011), *Matejka Ede* (1920-2011), *Tisza Ilona* (1938-2011), *Sárkányiné dr. Csáki Katalin* (1951-2011), *Czipczér Ottó* (1931-2011), *Sallai János* (1939-2011), *Porkoláb Györgyné Péterfi Mária* (1933-2011), *Winklerné Molnár Mária* (1959-2011), *Milch György* (1928-2011), *prof. Szabó László* (1931-2011), *prof. Hermecz István* (1944-2011), *Mécs Imre* (1931-2011), *Fischer (Faluhegyi) János Gusztáv* (†2011), *Nikolics Károlyné Hartai Mária* (1917-2011), *prof. Szekeres László* (1921-2012), *Lang Jánosné Steiner Zsuzsanna* (1927-2012), *Körmöczy Magdolna* (1943-2012), *Szeghy Sándorné Kovács Éva Magdolna* (†2012), *Kopasz Lajos András* (1928-2012), *Stempel Edit Simonffy Istvánné* (1928-2012), *Sallainé Rostás Bea* (†2012), *Barcsay István* (1924-2012), *prof. Orbál Ferenc sen.* (1916-2012), *Grabarits István* (1945-2012), *Végh György* (1936-2012), *Szokoly Emese* (1941-2012).

***

A négyéves beszámolási ciklus lezárásakor szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki munkájával hozzájárult a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság céljainak megvalósításához. Köszönöm az elnökség tagjainak, a Titkárság munkatársainak, a szervezetek és szakosztályok vezetőinek, a Szerkesztőség és a Pretax Kft. minden munkatársának, valamint a Társaság minden tevékenyen működő tagjának a végzett munkáját.

Az újonnan megválasztandó elnökségnek és Felügyelő Bizottságnak sikeres és eredményes munkát kívánok! Öregbítsék az immáron 88 éves tudományos társaságunk hírnevét, és tegyenek meg mindent az Alapszabályban lefektetett célok teljesítése érdekében!

Márkus, S.: *The activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2008 and 2012. The secretary-general's report for the 56th General Assembly of Delegates.*

A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2009–2012. közötti választási időszakról

A GT (2006. évi IV. tv) a Felügyelő Bizottságról azt mondja ki, hogy feladata a tulajdonosi és közérdekvédelmi ellenőrzés (non-profit szervezeteknél, nyilvánvalóan, a közérdekvédelmen van a hangsúly). Beszámolóinkat az idézett passzus és Társaság sajátosságainak figyelembe vételével állítottuk össze.

A 2009-2012 időszak, amiről most beszámolunk, ugyanúgy 4 éves időszak volt, mint a megelőző választási ciklusok, mégis, most hosszabbnak éreztük. Hosszabbnak véltük, mert nehéz időszakot éltünk meg, miközben a világ is felgyorsult mellettünk, velünk. Mindazonáltal fontosnak tartottuk, hogy ne tévesszünk célt, mindenkor tisztán lássuk feladatainkat, köteleességünket.

Az Alapszabály szerint a Magyar Gyógyszerész-tudományi Társaság célja:

- elősegíteni a gyógyszerészetet, ezen belül különösen a tudomány, az oktatás, a továbbképzés és az egészségügyi ellátás szakmai feltételrendszerének fejlesztését,
- hozzájárulni a gyógyszerészeti tudományok, a gyakorlat és a képzés összhangjának fejlesztéséhez és együttműködni a szakma tudománypolitikai céljainak megvalósításában,
- közreműködni a gyógyszerészet szakmai és etikai érdekvédelmében, előmozdítani a gyógyszerészek társadalmi megbecsülését,

A Társaság feladata:

- támogatni a gyógyszerészeti tudományos kutatásokat,
- támogatni és tevőlegesen részt venni a tudományos eredmények terjesztésében, szakmai eredmények megismertetésében,
- elősegíteni a gyógyszerészeti kutatási eredmények gyakorlati felhasználását,
- képviselni a gyógyszerészet ügyét a Magyar Tudományos Akadémián belül és külkapcsolatokban.

A Felügyelő Bizottság első megállapítása: a Társaság működése megfelelt a jogszabályok és a saját szabályozatok által előírtaknak: az Alapszabálynak, a Szervezeti és Működési Szabályzatnak – ami jelen ciklusban felújításra is került, a Rendezvény-szervezési Irányelveknek – ami szintén felújításra is került, jogszabályok közti vagy rövidtávú ügyekben pedig elnöki utasításoknak.

A tagság szakmai és közérdekű információval történő ellátása egyfelől papír alapú kiadványok: folyóiratok és hírlevelek által történik, másfelől a Társaság saját honlapján keresztül. A honlap fenntartására és korszerűsítésére sokat investáltak az elmúlt választási időszak elnökségei, aminek eredménye nemcsak az új honlap-dizájn, korszerűbb tájékoztatás valamint a gyors ügyintézés, de – hosszútávon – számottevő megtakarítás is.

Második megállapítás: Az MGYT eleget tesz az

Alapszabályban rögzített célkitűzéseinek és feladatainak. Több szinten szolgálja a gyógyszerészeti tudományokat, a szakma fejlődését és támogatja a gyógyszerész társadalom szakmapolitikai érdekeit is.

Az Alapszabály szerint – és ténylegesen is – a Társaság legfőbb szerve a küldöttközgyűlés, legfőbb stratégiai fóruma a tanácskozó testület. Operatív szervei: a vezetőség, az elnökség.

A Társaság szervezetét az operatív szervek, a szakosztályok, bizottságok, megyei szervezetek és a tagság alkotják.

A Társaság célkitűzéseinek megvalósításában az elnökség vezető szerepet tölt be ülésein hozott döntései által, valamint a szakosztályok tevékenységének összehangolásával. A célok megvalósulását különböző bizottságok támogatják.

A továbbképzések különböző fórumai – a konferenciák, klasszikus és speciális tanfolyamok – megfelelő lehetőséget kínálnak a tagságnak a tevékenységükhöz, képzésükhöz szükséges szakmai ismeretek és kreditek megszerzéséhez. A szervezetek és vezető szervek munkáinak bonyolításában, összehangolásában a Titkárság – mint adminisztratív és operatív egység – fontos szerepet játszik.

Pénzeszközök felhasználása, értékelése

A pénzeszközök felhasználásának évenkénti tervezése, elszámolása megfelelő volt az elmúlt időszakban. Megállapítható, hogy a kiadások döntő többsége az alapszabályi és társasági célok megvalósításából eredt.

A gazdasági titkárok tudatos tervező és ellenőrző tevékenysége hozzájárult az anyagi egyensúly megtartásához. A költségek növekedését tudatos költségcsökkentő politikával igyekeztek ellensúlyozni az elmúlt években. A csökkenő bevételek mellett, kiadáscsökkentéssel sikerült biztosítani a pénzügyi stabilitást és pozitív egyenleggel zárt minden éves mérleg.

Kedvező volt a Társaság számára az is, hogy az adójogszabályok változása a nonprofit szervezeteket nem érintette számottevően. A Társaság által alkalmazott könyvelő iroda szakszerűen intézi a könyveléseket, mérlegeinket, számviteli politikánkat. Kertész úr személye igazi garanciát jelent.

A pénzeszközök kezelésében jogszerűtlenséget nem tapasztaltunk.

A továbbiakban megállapítjuk, hogy az időközi és soros tisztújítások előkészítése, lebonyolítása megfelelő volt.

Végül az FB tevékenységéről: a Felügyelő Bizottság a ciklus elején saját terv alapján kezdte meg működését. Ennek során véleményeztük a titkárság munkáját, a honlap felújításának terveit és az első két évben – az elnökségi üléseken való képviselőletünkkel – első kézből követhettük a Társaság ügyeit.

A Társaság elnöke és következményeként, az elnökség időközi lemondása páratlan terhelést rótt a bizottságunkra.

Az új elnökség a 28/2001. ED-ben felkérte bizottságunkat az önálló jogi személyként működő szakmai szervezetek mindenre kiterjedő (szakmai és pénzügyi-gazdasági) vizsgálatára. Ebből a Hajdu-Bihar Megyei Szervezet felülvizsgálatát végeztük el, amiről átadtuk írásos jelentésünket a titkárságnak. (Erről meg kell jegyeznünk, hogy példaértékű együttműködést tapasztaltunk a Hajdu-Bihar megyei szervezet és a tagság között).

Összefoglalva, sok teendő volt az elmúlt idő-

szakban, a konkrét feladatokat a vezető szervek maguk fogalmazták meg a célok elérése érdekében. A megvalósulás szinte kitapintható, de maradtak még feladatok a következő ciklusra, meg hosszabb távra is. A vezető tisztségviselők hite és elkötelezettsége minden körülmények közt fontos, hasonlóképpen a fejlett kommunikációs készség – mint eszköz – a kapcsolatokban. A nagy célok mellett legyenek közel a tagsághoz, a tagság pedig aktívabb részvételével nyújtson támogatást és megerősítést a Társaságnak.

*Blazics Gyula
elnök*

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság gazdálkodási tevékenységéről és pénzügyi helyzetéről

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság az elmúlt négyéves beszámolási időszakban is folytatta eredményes gazdálkodási tevékenységét. Társaságunknak hosszú ideje fő gazdálkodási célkitűzése, hogy a folyamatosan változó külső feltételek mellett a tárgyévi gazdálkodást pozitív nullszaldóval zárva megőrizze a Társaság vagyonát. Ez a célkitűzés azt jelenti, hogy a tagság és a magyar gyógyszerésztudomány érdekében a Társaság teljes bevételét minél hasznosabban a tárgyévi rendezvényekre, továbbképzésekre és jól kiválasztott kongresszusi részvételi támogatásokra fordítja. Mindezek mellett a meglévő pénzügyi és vagyontartalékokat is meg kell őrizni. Ezen célkitűzést a Társaság 2009-2012 évek közötti gazdálkodása maradéktalanul megvalósította. A 2010. évi közbenső elnökválasztó küldöttközgyűlés a gazdálkodási tevékenységet külön is megvizsgálta, akkor a Felügyelő Bizottság és egy megbízott könyvvizsgáló megállapította, hogy a Társaság a jogszabályok kereteinek megfelelően, szabályosan működik. Mindez az időközi elnökválasztást követő időszakra is maradéktalanul megállapítható. Az elmúlt négyéves időszak Társaságunk számára folyamatosan romló külső körülményeket jelentett:

- A világgazdasági válság és ennek nyomán a magyarországi elhúzódó recesszió általában is negatívan hatott a Társaságunkat végső soron eltartó intézmények és gazdálkodó szervezetek részére.
- Bár a non-profit szervezetek adózási feltételei jelentősen nem változtak, néhány általános szigorítás (ÁFA emelés, juttatások adóterhének emelése) kis mértékben negatívan hatottak a Társaság költség szintjére.
- Gazdálkodási feltételeinkre a legnagyobb negatív hatást az állami pénzügyi források, így a gyógyszerkassza és a költségvetésből gazdálkodó intézmények forrásainak szűkülése jelentette.

A Társaság a beszámolási időszak legelején, 2009. január 1.-jén, 84357 eFt forrással rendelkezett. A vagyon az év folyamán 434 eFt-tal csökkent, mert a

CPhH XIV. kongresszus 5559 eFt veszteséggel zárult. Az éves mérlegek összesített adatai alapján a 2009. december 31.-iki a vagyon 83 923 eFt, 2010-ben 86280 eFt, 2011-ben pedig 86187 eFt volt. A 2012. évre vonatkozó előzetes adatok alapján jó pontossággal megmondható, hogy ez az év pozitív szaldóval zárul, a várható eredmény 2000-3000 eFt lesz (szeptember 30.-án az egyenleg 24927 eFt volt).

2010-2011 években mind az alaptevékenységből, mind a vállalkozói tevékenységből számottevő eredményt realizáltunk, így a saját tőke állománya 78298 eFt-ra növekedett, ami a 2009. évi bázist 11,1%-kal haladta meg. A rendelkezésre álló pénzeszközök is folyamatosan növekedtek, 51472 eFt-ról 61390 eFt-ra. Ezen pénztartalék nem nagyon magas hozamú, konzervatív, de teljes biztonságú lekötött bankbetétként áll rendelkezésre. 2012. november 13-án a saját pénzeszközök nagysága 67807 eFt volt. Meg kell jegyezni, hogy ennek az összegnek közel felét a Társaság decentralizált szervezeteinek és a szakosztályainak a pénze jelenti.

A Társaság eredményes, biztonságos működése következetesen takarékos gazdálkodás mellett volt biztosítható, különösen áll ez a megállapítás a 2011-2012 évekre. Erről az útról letérni nem szabad!

A Társaság közvetlen irányítása alá nem tartozó Magyar Gyógyszerésztudományi Alapítványon keresztül Társaságunk különböző rendezvényei, konferenciái kaptak támogatást. Az alapítvány kevés tőkével jött létre, így 2009-ben 400 eFt, 2011-ben 500 eFt támogatást kellett nyújtanunk számára.

Ebben a beszámolási időszakban is a Társaság könyvelését, adózási szolgáltatását a Pre-Tax Kft. végezte a tőle megszokott magas színvonalon. *Kertész István* ügyvezető igazgatótól kapott részletes tájékoztatások és igényes elemzések nagyban segítették a Társaság sikeres gazdálkodását.

*Berzsenyi Pál
gazdasági titkár*

A SZAKOSZTÁLYOK BESZÁMOLÓI

A Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály beszámolója

A szakosztály elnöke *prof. Soós Gyöngyvér*, alelnöke *Bánkuti Péter*, titkára *Doró Péter*, vezetőségi tagjai *Bácskay Ildikó*, *Fittler András*, *Hankó Balázs*, *Horváth Aliz*.

Más szakosztályokhoz hasonlóan a vezetés elsősorban a képzőhelyek illetékes oktatóira támaszkodhat, de a vezetőségben jelenlévő közforgalomban, illetőleg iparban dolgozó tag aktivitása is kiemelkedő. A képzőhelyek gyakorlati terápiás oktatói létszáma a klaszikus egyetemi diszciplínákhoz viszonyítva igen alacsony, ezért az egy főre eső munka aránya magas. A gyakorlati gyógyszerellátásban dolgozók aktivizálása nagyon nehéz, ezért a szakosztály önálló rendezvények szervezését nem tekintheti megvalósítandó célnak, inkább a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságban való aktív részvétel révén, az annak keretében zajló továbbképző sorozatok keretében tartja kapcsolatát célcsoportjával, a táránál dolgozó, gondozási munkát fontosnak tartó kollegákkal.

A Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságba az MGYT a szakosztály elnökét és alelnökét (*prof. Soós Gyöngyvért* és *Bánkuti Pétert*) delegálta, a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottság felügyelő bizottságában pedig *Horváth Aliz* képviseli az MGYT-t. További aktív, a továbbképző tréningeken rendszeresen közreműködők, előadók illetőleg gyakorlati oktatásokat vezető szakosztályi tagok: *Benkő Ria*, *Doró Péter*, *Hankó Balázs*, *Hantos Mónika*, *Matuz Mária*, *Pál Nimród*. A helyszínek biztosításában, a foglalkozások körülményeinek megteremtésében segítők *Fittler András* (Pécs) és *Horváth László* (Debrecen) voltak.

Események a szakosztály életében:

- CPhH XIV.: egy önálló és egy KGYSZ-tel közös szekcióülés, továbbá két tréning: asztma gondozás és gyógyszerértékelés végezhető laboratóriumi vizsgálatok („point of care” módszerek).
- A Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottsága keretében tartott tréningek:
  - o 2008.: Metabolikus szindróma gondozás: 5 alkalom összesen kb. 600 résztvevő,
  - o 2009.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom összesen kb. 200 résztvevő, Seborrhoeas bőrproblémák gondozása: 120 résztvevő,
  - o 2010.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom, összesen 160 résztvevő, Seborrhoeas bőrproblémák gondozása: 2 alkalom, összesen 250 résztvevő, Krónikus légúti betegségek gondozása: 4 alkalom, összesen kb. 200 résztvevő,
  - o 2011.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom,

összesen 80 résztvevő, Bőrgyógyászati problémák gondozása: 2 alkalom, összesen 160 résztvevő,

- o 2012.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom, összesen 60 résztvevő, Bőrgyógyászati problémák gondozása: 1 alkalom, 50 résztvevő.

2011-ben az MGYT elnöksége által kezdeményezett és szervezett *Praxis* konferencia (*Mozgásszervi betegségek*) keretében a tréning anyagának összeállításában és a foglalkozás vezetésében szakosztályunk meghatározó szerepet vállalt. A 2012-re tervezett *Mentális betegségben szenvedők gyógyszerészi gondozása* program összeállításában újra aktív szerepet vállaltunk. A rendezvény reményeink szerint a tavasz folyamán megtartásra kerülhet.

A Gyógyszerészetben 2012-ben a „A hónap problémája” címen havi rendszerességgel továbbképző közleményt publikáltunk. Ezek témái, szerzői rendre a következők voltak:

- Január: Benignus prostata hyperplasia – *Horváth Aliz*,
- Február: Pollenérzékenység, AR (allergiás rhinitis) – *Doró Péter* és *Hankó Balázs*,
- Március: Szemészeti problémák: conjunctivitis, száraz szem szindróma – *Horváth Aliz*,
- Április: Sürgősségi fogamzásgátlás – *Fittler András*,
- Május: Utazás, hasmenés – *Bánkuti Péter* és *prof. Soós Gyöngyvér*,
- Június: Bőrápolás / fényvédelem – *prof. Soós Gyöngyvér*,
- Július: Akut mozgásszervi panaszok – *Fittler András*,
- Augusztus: Hüvelyi fertőzések – *prof. Soós Gyöngyvér*,
- Szeptember: Vakcináció; a kötelezőn túl – *Benkő Ria*,
- Október: Láz, köhögés – *Bácskay Ildikó*,
- November: Szájüregi és fogászati problémák – *Bánkuti Péter* és *prof. Soós Gyöngyvér*,
- December: Fájdalomcsillapítás – *Viola Réka*.

Ezekkel a továbbképző írásokkal az MGYT korábban megfogalmazott gondozási stratégiáját, a táránál dolgozók öngyógyszerelés-irányítási tevékenységének támogatását kívántuk szolgálni.

A „Hírlevél” nyomtatott változataiban 2010-ben és 2011-ben gondoztuk a „Gyógyszerbiztonság” rovatot. Meggyőződésünk, hogy az ilyen irányú rövid, figyelemfelhívó híreknek a Társaság valamelyik publikus oldalán jövőben helyet kell találni, különös tekintettel a közelmúltban megjelent farmakovigilancia szabályozásra.

Prof. Soós Gyöngyvér
szakosztályelnök

A Gyógynövény Szakosztály beszámolója

Az MGYT Gyógynövény Szakosztályának tevékenysége elsősorban arra irányult, hogy a gyógynövények kutatása terén született új eredmények megismertetésével, rendezvények szervezésével előmozdítsa a tudományterület fejlődését, előadóülések szervezésével, szakmai írások megjelentetésével hozzájáruljon a gyógyszerészek továbbképzéséhez, szakmai ismeretük gyarapításához. A szakosztály törekedett továbbá arra, hogy tudományos programok szervezésével a gyógynövényekkel foglalkozó kutatókat, gyógynövények iránt érdeklődő kollégákat összefogja, a gyógynövény alapú termékek gyártói, forgalmazói számára szakmai háttérrel biztosítson, valamint képviselje a gyógynövény alapú termékek piacán a szakmai szempontok érvényre jutását. Tevékenysége során a magyar gyógyszerészet hagyományainak ápolását mindenkor fontos szempontnak tartotta.

A Gyógynövény Szakosztály fő programja 2009. évben a *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.* rendezvényen a farmakognózia terület képviselője volt. A kongresszus keretében a szakosztály két szekciót szervezett, törekedve arra, hogy a hazai gyógynövénykutatásról átfogó képet adjon, érintve a farmakognózia legfontosabb területeit – fitokémia, fitoterápia, fitoanalitika – egyben bemutatva a jelentősebb hazai kutatóhelyek munkásságát. Előadások hangzottak el a „Gyógynövénykutatás és alkalmazás a mérleg két oldalán” című önálló szakosztályi szekcióban és a „Gyógynövények és természetes anyagok napjaink gyógyszerkutatásában” című, a Gyógyszerkutatási Szakosztállyal közösen szervezett szekcióban. Ezen kívül poszter prezentációk mutatták be a hazai gyógynövénykutatás legfrissebb eredményeit, valamint első alkalommal került sor egy interaktív tréningre, amelynek címe „A menopauza fitoterápiájának gyakorlata” volt. A szakosztály meghívott vendége volt a CPHH-n *prof. Rudolf Bauer*, a gráci egyetem professzora. A kongresszuson a gyógynövény szakterület két kiemelkedő egyénisége, *Dános Béla* tanár úr és *prof. Szendrei Kálmán* vehette át a Társaság legmagasabb rangú elismerését, a Kazay Endre Emlékérmet.

A szakosztály 2010. évi programjában két önálló rendezvény szerepelt. 2010. május 7-én került sor *prof. Csedő Károly*, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem emeritus professzora köszöntésére 80. születésnapja alkalmából egy tudományos előadóülés keretében. Az MTA Szegedi Akadémiai Bizottsága Székházában Szegeden szervezett ünnepi eseményen a magyarországi kollégák és pályatársak köszöntötték Csedő Károlyt, Erdély méltán elismert, kiváló természettudósát. A rendezvény az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága támogatásával került megrendezésre. A kapcsolódó tudományos programban az ünnepelt tiszteletére 8 előadás

hangzott el, valamennyi kapcsolódott az orvos-botanikai hagyományokat kutató, gyógynövénykert-alapító, farmakognosztika-fitokémikus Csedő Károly munkásságához.

2010. szeptember 17-én szervezte a szakosztály a következő, szintén egynapos előadóülését „*Lehetőségek és korlátok a hazai flóra gyógynövényeinek kutatásában*” címmel Lajosmizsén a Gerébi Kúria Hotelben. Az ülésen közel 100 résztvevő volt jelen, a programban 17 tudományos előadás szerepelt. A rendezvény központi témája az volt, hogy milyen mértékben használjuk ki a hazai flóra adottságait, milyen feladataink vannak a hazai növények jobb megismerése és hasznosítása érdekében. 2010-et az ENSZ a biodiverzitás évének nyilvánította, ehhez tematikusan kapcsolódva előadások hangzottak el a hazai flóra gazdagságáról, specifikumairól, a klímaváltozás és globalizáció okozta flóráváltozásokról, a hazai növények kémiai vizsgáltságának és hasznosítási lehetőségeinek kérdéseiről. Szó volt a növényi biodiverzitásfeltárás világprogram hazai kutatásokra gyakorolt hatásáról, kiemelten a gyógynövények vonatkozásában, valamint az átgondolatlan tájhasználat-változások következményeiről, özönnövények megjelenéséről. Az élénk érdeklődést kiváltó biológus-ökológus előadások után megvitatásra kerültek a gyógynövény-hasznosítás és minősítés, minőség egyes kérdései is. A rendezvényen köszöntötte a szakosztály *Szabó László Gy.* professzort, a pécsi Farmakognóziai Intézet munkatársát abból az alkalomból, hogy munkássága elismerésül részére az MGYT elnöksége Szebellédy László Emlékérmel adományozott.

A Gyógynövény Szakosztály és a Társaság Csongrád Megyei Szervezete 2011. május 5-7-én közösen rendezte a XII. Magyar Gyógynövény Konferenciát és a XLXI. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt Szegeden a Novotel Hotelben. Ez alkalommal először került sor a két nagy hagyományokkal rendelkező rendezvény közös szervezésére. A konferenciának mintegy 200 résztvevője volt a gyógyszerészet különböző ágazatait, a gyógynövénykutatás és gyógynövény-alkalmazás területeit képviselve. A gazdag programban a Rozsnyay versenyelőadások mellett poszterszekció és az MGYT Ifjúsági Bizottsága által szervezett Fialalok Fóruma szerepelt, valamint gyógynövény témájú tudományos előadások hangzottak el az etnofarmakológia, fitokémia, fitoterápia területéről, és megvitatásra kerültek a jogi szabályozás kérdései is. A konferencia mérlege számokban kifejezve: 4 plenáris előadás, 22 rövid tudományos előadás, 28 poszter, 29 Rozsnyay versenyelőadás. A konferencia keretében *prof. Máthé Imre* akadémikus, a hazai gyógynövénykutatás egyik legjelesebb botanikusa emlékének tisztelegtünk, születésének centenáriumán. A rendezvény

külföldi meghívott előadója *Fang-Rong Chang*, a tajvani Kaohsiung Egyetem professzora volt. A konferencián vehette át *prof. Báthori Mária* a szakosztály legrangosabb elismerését, az Augusztin Béla Emlékérmét a „Gyógynövényügy szolgálatáért” kifejtett munkássága elismeréséül. A Gyógynövény Szakosztály 5 fiatal kutató részvételét támogatta a konferencián, valamennyien tudományos prezentációt mutattak be. A résztvevők fakultatív programként a Szegedi Tudományegyetem Fűvészkertjébe látogattak.

2012-ben a szakosztály ismét egy egynapos rendezvényt szervezett a lajosmizsei Geréby Kúriában június 8-án. A „*Minőségi gyógynövény, minőségi termékek – fókuszban a gyógynövény-analitika*” című tudományos előadóülés célja a fitoanalitika hazai helyzetének bemutatása, a tudományos eredmények és azok gyakorlati hasznosításának, a minőség-ellenőrzés, a hatósági gyakorlat aktuális kérdéseinek megvitatása volt. A tudományos ülésnek közel 100 résztvevője volt. A gyógynövény konferenciák hagyományának megfelelően az 1977-ben alapított Augusztin Béla Emlékérem ünnepélyes átadására ezúttal is sor került, az elismerést *prof. Szőke Éva* vehette át. A tudományos programban új analitikai technológiák, érdekes hatóanyagcsoportok (pl. algametabolitok), kevésbé ismert gyógynövények kémiaiájának és farmakológiájának bemutatása szerepelt, valamint a gyógyszertermékek átminősítésének problémáival is több előadás foglalkozott. Élénk érdeklődést váltottak ki a gyógynövény alapú termékekkel, étrend-kiegészítőkkel kapcsolatos visszaélések, termékhamisítások. A hozzászólások rámutattak a változtatásra megérett jogszabályi környezet anomáliáira.

A beszámolási periódusban a Gyógynövény Szakosztály támogatta az MGYT által szervezett központi rendezvényeket, így előadók felkészítésével és zsűritagok delegálásával a 2009, 2010 és 2012 májusában megrendezett Rozsnyay Mátyás Emlékversenyhez és a 2009-ben és 2011-ben rendezett Clauder Ottó Emlékversenyhez járult hozzá. A Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei c. továbbképző program keretében *prof. Kéry Ágnes*, *prof. Hohmann Judit*, *Kőszegi Tamás*, *Csupor Dezső*, *Vasas Gábor*, *prof. Deli József* előadásai voltak hallhatóak. Az MGYT szaklapjaiban, a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóiratokban a szakosztály tagjai rendszeresen jelentetnek meg írásokat, referátumokat továbbképző jelleggel illetve tudományos publikációként, valamint beszámolókat a gyógynövény terület eseményeiről. Mind a továbbképző előadások, mind a továbbképző közlemények elsősorban a gyógyszerértékben dolgozó kollégák számára igyekez-

tek korszerű, naprakész ismereteket nyújtani a gyógynövény készítményekről, a terápiába újonnan bekerült gyógynövényekről, a korszerű, bizonyítékokon alapuló fitoterápia új kutatási eredményeiről.

Minden évben két-két alkalommal megszervezésére kerültek az immár hagyományos farmakobotanikai terepgyakorlatok. *Dános Béla* és *László-Bencsik Ábel* vezetésével 2009 októberében a Vértes hegységi Naturparkba, illetve 2009 májusában a Gyadai rétre, 2010 tavaszán a Bakony hegységbe, 2010 októberében a Mátrába, 2011-ben a Corvinus Egyetem Soroksári Botanikus kertjébe és a Budai hegységbe, 2012-ben pedig a Keleti-Bakonyba és a Visegrád – Apátkúti völgybe szerveztek botanikai tanulmányutakat. A túrák nagy népszerűségnek örvendenek, a gyógyszerész-kollégák mindig örömmel vesznek részt a maradandó élményt és a gyógynövényekről érdekes ismereteket nyújtó kirándulásokon.

A szakosztályi munka részét képezte szakmai állásfoglalások készítése szabályozási kérdésekben, támogatva ezzel a gyógyszerészeti, egészségügyi érdekek megvalósulását a gyógynövény termékek terén rendkívül sok változást hozó időszakban.

A szakosztályi munka értékelései és egyeztetései a vezetőségi üléseken történtek. A szakosztály vezetősége évente egy alkalommal ülésezett Budapesten (2009. január 28.; 2010. január 26.; 2011. január 28. és 2012. február 27.), ahol kialakította aktuális programját és megtárgyalta a gyógynövény szakterület időszerű kérdéseit. A Gyógynövény Szakosztály szoros kapcsolattartásra törekedett a határon túli magyar gyógyszerészet képviselőivel, rendezvényeire vendégelőadókat hívott meg Erdélyből és Szlovákiából. A szakosztály a két év során biztos pénzügyi gazdálkodást folytatott, az önálló rendezvények szervezése minden esetben pozitív mérleggel zárult.

A 2009-2012. közötti időszak szomorú eseménye volt, hogy elhunyt a gyógynövény szakterület néhány kiemelkedő egyénisége: *prof. Tétényi Péter* a Gyógynövény Kutató Intézet egykori igazgatója, *prof. Zsádon Béla*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Kémiai Technológiai Tanszékének munkatársa, *prof. Gyurján István*, az ELTE Növénysszervezettani Tanszékének egykori vezetője, *Marczal Gabriella*, a Semmelweis Egyetem Farmakognózia Intézetének adjunktusa, és a természetes vegyületek kémiaiájának kiváló tudósa *prof. Szabó László* (Semmelweis Egyetem, Szerves Vegytani Intézet). A Gyógynövény Szakosztály is gyászolja *Grabarits Istvánt*, a gyógyszerésztörténet elkötelezett kutatóját.

Prof. Hohmann Judit
szakosztályelnök

A Gyógyszeranalitikai Szakosztály beszámolója

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszeranalitikai Szakosztálya 2009. január 14-én, az Országos Gyógyszerészeti Intézetben megtartott tisztújító közgyűlésén választotta meg az új, 17 tagú vezetőséget, mely összetételében képviseli a magyar gyógyszer-analitika széles körét, így a gyógyszergyárakat, kutatóintézeteket, egyetemeket, hatóságot, hálózatot. A vezetőség tagjai a szakosztály elnökének *Vitányiné Morvai Magdolnát*, alelnöknek *Kőszeginé Szalai Hildát* választották, a titkári funkció betöltésére pedig *Völgyi Gergelyt* kérték fel.

A szakosztályvezetés célkitűzései között szerepelt az előző vezetőség által kijelölt úton haladva a szakosztály hagyományainak megőrzése és színvonalas, széles körű érdeklődésre számot tartó rendezvények szervezése, illetve szoros munkakapcsolat ápolása az MGYT társszakosztályaival és szervezeteivel, mely utóbbi a XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricuson a Gyógyszeripari Szervezettel és a Gyógyszerésztörténeti Szakosztállyal közös tudományos szekciók szervezésében és lebonyolításában is megnyilvánult. A Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokat pedig a Magyar Tudományos Akadémia Szerves- és Gyógyszeranalitikai Munkabizottságával együttműködve rendeztük.

Az új vezetőség is kiemelt feladatának tekintette a fiatal gyógyszer-analitikusok, PhD hallgatók tudományos munkájának elősegítését, szakmai rendezvényeken történő részvételük támogatásával. Külön kiemeljük a szakosztályunk korábbi elnöke, *Török Ilona* által 2006-ban alapított Anoli-díj pályázatát, mely azoknak a fiatal gyógyszerészeknek és gyógyszerészhallgatóknak a szakmai továbbfejlődését kívánja segíteni, akik gyógyszeranyagok vagy gyógyszerek kémiai analitikai vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot. A szakosztály részt vesz az Anoli-díj pályázatainak értékelésében, a díjak átadására pedig ünnepélyes keretek között a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokon kerül sor.

A beszámolási időszak alatt Anoli-díjban részesültek:

- 2010.: *Pápai Katalin* (kutatói kategória), *Marosi Attila* (hallgatói kategória),
- 2011.: *Turiák Lilla* (kutatói kategória), *Wilk Erzsébet* (hallgatói kategória),
- 2012.: *Mándity István* (kutatói kategória), *Marosi Attila* (PhD hallgatói kategória).

Emellett célul tűztük ki a fiatal kollégák bevonását a szakosztály munkájába.

Évente 2-3 alkalommal tartott vezetőségi üléseken a következő félév programjának kialakítása mellett foglalkoztunk a szakma aktuális kérdéseivel is.

A szakosztály szakmai rendezvényét, a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumot minden év

áprilisában a megszokott két és félnapos szerkezetben rendeztük meg, mely lehetőséget adott a gyógyszeranalitika új tudományos eredményeinek, irányainak, új metodikáknak és technikáknak a megismerésére. A vezetőség döntése értelmében a kollokviumok ezidáig megszokott tematikáját lényegében folytattuk. Az első napon adott hatástani csoportba tartozó vegyületek analitikájával, a második napon analitikai módszerekkel, míg a harmadik napon a minőségbiztosítás és a gyógyszerhatósági szabályozások aktuális kérdéseivel foglalkozunk.

Sikerként értékelhetjük, hogy a ciklus alatt megrendezett három Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium mindegyikén a résztvevők száma elérte vagy meghaladta a 150 főt, mely a programok kiváló tartalmát és színvonalát tükrözte.

A vezetőség egyöntetűen támogatta a hallgatók, PhD-hallgatók, az Anoli-díjra pályázók, valamint nyugdíjas kollégák kedvezményes részvételi díjának bevezetését, valamint a kollokvium részvételi költségeinek lehetőség szerinti bontását (pl. napijegy, kísé-rőjegy). A 2010-ben rendezett Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumon első alkalommal volt lehetőség napijegyek váltására, valamint elégedettségi kérdőív kitöltésére, ezeket a későbbi kollokviumokon is megtartottuk.

2009-ben, a CPhH évében, a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumot nem rendeztük meg, e helyett a szakosztály szekcióprogramjának sikeres lebonyolítására koncentráltunk. 2011 és 2012 őszén tudományos előadóüléseket is szerveztünk. Az előbbin Anoli-díjat elnyert fiatal kollégák és hallgatók mutatták be tudományos munkájukat, utóbbi előadó-ülést pedig *Milch György* kollégánk emlékére rendeztük.

1. Szakmai programjaink

2009.:

1. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV., Budapest, 2009. november 13-15.

- a) Gyógyszeranalitikai Szakosztály önálló szekciója: *Állandó és ellenőrzött gyógyszerminőség változó világunkban.*
- b) Gyógyszerésztörténeti Szakosztállyal közös szekció: *Csillagok a gyógyszerészet egén.*
- c) Gyógyszeripari Szervezettel közös szekció: *A „biztonságos” és „gazdaságos” gyártási folyamat.*

2010.:

XXXVI. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Siófok, 2010. április 8-10. (150 résztvevő). Témák:

- 1. nap: *Citosztatikumok, citotoxikumok analitikája.*

- 2. nap: *Új kromatográfiai technikák a gyógyszer-analitikában.*
- 3. nap: *Beszállító-váltás, az alternatív beszállítók rizikótényezői a hatóanyagok minősége szempontjából.*

2011.:

1. XXXVII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Tapolca, 2011. április 7-9. (150 résztvevő). Témák:
  - 1. nap: *Szívre és vérkeringésre ható gyógyszerek analitikája.*
  - 2. nap: *Gyógyszeranyagok, gyógyszerkészítmények szennyezésvizsgálata – nyomnyi szennyezők.*
  - 3. nap: *A beszállító-kiválasztás és a beszállító-váltás gyógyszerbiztonsági kérdései a gyógyszer-gyártó és a hatóság szemszögéből.*
2. A Gyógyszeranalitikai Szakosztály előadói ülése. Budapest, 2011. december 13. Az előadói üléseken a 2010-ben és 2011-ben kutatói illetve hallgatói kategóriában Anoli-díjat elnyert fiatal kollégáink mutatták be eredményeiket:
  - *Marosi Attila:* A famotidin vizsgálata oldatfázisú NMR spektroszkópiával.
  - *Turiák Lilla:* Atherosclerosis biomarkerek keresése glikozilációs mintázatok vizsgálatával.
  - *Wilk Erzsébet:* Gyógyszerkörnyezet hatása poli-(N-isopropilakrilamid) hidrogél szorpciós tulajdonságaira.
  - *Pápai Katalin:* Ciprofloxacín-étel interakció *in vitro* vizsgálata.

2012.:

1. XXXVIII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Debrecen, 2012. április 12-14. (195 résztvevő). Témák:
  - 1. nap: *Biogenerikus és bioszimiláris gyógyszerek analitikája.*
  - 2. nap: *Új analitikai módszerek, technikák a gyógyszeranyagok, gyógyszerkészítmények kémiai minőségi jellemzésében.*
  - 3. nap: *Gyógyszerbiztonság – kockázatmenedzsment.*

2. A Gyógyszeranalitikai Szakosztály előadói ülése Milch György kollégánk emlékére. Budapest, 2012. november 16. Az előadói üléseken a Chinoin Gyógyszer-gyár munkatársainak előadásaival emlékeztünk meg a tavaly elhunyt *Milch Györgyről*, aki hosszú időn keresztül tevékenyen részt vett a Gyógyszeranalitikai Szakosztály munkájában, és 1993-ban szakmai munkásságáért Schulek Elemér Emlékérmeket kapott. Az emlékülésen az alábbi előadások hangzottak el:

- *Kálmánné Máthé Irma:* Spektroszkópiai módszerek a gyógyszerellenőrzésben tegnap és ma.
- *Koplányi Zoltán:* Kioldódás módszerfejlesztés – elméleti, gyakorlati megközelítések.
- *Ivancsics Rita:* Lézer diffrakciós mérések a megfelelő szemcseméretű hatóanyag biztosításának szolgálatában.
- *Rác Bulcsú:* UHPLC módszerek alkalmazása gyógyszerhatóanyagok gyártásánál.

A Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokról, valamint a CPhH XIV.-en elhangzott előadásokról korábban részletesen beszámoltunk a Gyógyszerészet hasábjain, így jelen összefoglalóban ettől eltekintünk.

2. Schulek Elemér Emlékéremmel kitüntetettek

Az elmúlt négyéves ciklusban a szakosztály legmagasabb szakmai kitüntetését, az 1973-ban alapított Schulek Elemér Emlékérmeket kapták:

- 2009.: *Prof. Klebovich Imre,*
- 2010.: *Takácsné prof. Novák Krisztina,*
- 2011.: *Kőszeginé Szalai Hilda,*
- 2012.: *Ferencziné Fodor Katalin.*

3. A szakosztály pénzügyi helyzete

Szakosztályunk pénzügyi helyzete stabil. A vezetőség 2009. januárban 4.400.505 Ft szakosztálypénzzel vette át a szakosztályt, amely összeget 4.734.558 Ft-ra gyarapítottuk.

Vitányiné Morvai Magdolna szakosztályelnök
Kőszeginé Szalai Hilda szakosztályalelnök
Völgyi Gergely szakosztálytitkár

A Gyógyszerésztörténeti Szakosztály beszámolója

Események

A szakosztály szervezésében

- A 2009. januári szakosztályülésen elhangzott *Ferentzi Mónika:* 20 éve nyílt meg a Fekete Szerecseny Patikamúzeum (1645), a Kőszegi Patikamúzeumok második részlege c. előadása.
- 2010 májusában Kőszegen került sor a XI.

Gyógyszerésztörténeti Konferenciára, melynek fő témája és címe: *Gyógyszerésztörténet Európa közepén.* A konferencia jelentős nemzetközi részvétellel zajlott, tudományos programját és az előadások összefoglalóit magyar és angol nyelven jelentettük meg (részletes beszámoló a Gyógyszerészet 2010. júliusi számában). 19 előadás és 2 poszter került bemutatásra. A konferencia a szakosztály életében különös jelentőséggel bírt. Tudományos sikerein felül

- mindvégig nagyszerű társasági élményt is nyújtott. A szakosztály és ezáltal az MGYT külföldi kapcsolatai tovább épültek. A német és a nemzetközi gyógyszerésztörténetet *prof. Wolf-Dieter Müller-Jahncke* képviselte, aki egyben a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia tb. elnöke is. Úgyszintén az Akadémia tagja *prof. Antonio Corvi*, az Olasz Gyógyszerésztörténeti Akadémia (A.I.S.F.) elnöke, a több mint harminc tagú olasz gyógyszerésztörténész delegáció vezetője volt. Az MGYT elnökségét *prof. Klebovich Imre* elnök és *Benkő Zsolt* gazdasági titkár képviselte. A konferencián mutattuk be a szakmai közönség előtt *prof. Bayer István* nagy sikerű új könyvét: *A gyógyszerészet kialakulása és fejlődése* (Galenus, 2010). A konferencián került átadásra a szakosztály által adományozott legmagasabb kitüntetés, az *Ernyey József Emlékérem*, melynek ezévi díjazottja *Dörnyey Sándor* volt.
- 2011. március 10-én tartott ünnepi szakosztályülésünkön *prof. Bayer István*: Emlékbeszéd Bayer Antal (1860-1948) születésének 150. évfordulója alkalmából c. előadása hangzott el.

Az MGYT szervezésében

- A 2009 májusában Egerben megrendezett *XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* a szakosztályt az elnök képviselte és egyben részt vett a zsűri munkájában is. Az első díjat, a Rozsnyay Mátyás Emlékplakettet *Kutas Jenő* történeti előadása nyerte el, címe: Than Károly (1834-1908) különleges kénvegyületet lelt a harkányi fürdő vizében.
- 2009 novemberében a *XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus* megnyitó ünnepségén vehette át tiszteleti tagsági oklevelét *Klaus Meyer* úr, a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia és a Német Gyógyszerésztörténeti Társaság tiszteletbeli elnöke, aki már sok-sok éve segíti szakosztályunk és ezzel együtt az MGYT törekvéseit. Ugyancsak a kongresszuson került átadásra a szakosztály által adományozott legmagasabb kitüntetés, az *Ernyey József Emlékérem*, melynek díjazottja *prof. Bayer István* volt. A kongresszus keretén belül a szakosztály egy önálló és egy, az Analitikai Szakosztállyal közös szekciót rendezett. Az elhangzott előadások (sorrendben) és azok előadói:
  - *Meyer, Klaus*: Gyógyszerésztörténeti Társaság – német vagy nemzetközi?;
  - *Sági E.*: A budai Szent Erzsébet Apácarend női kórháza és gyógyszerháza;
  - *Prof. Kata M., prof. Gyéresi Á.*: A marosvásárhelyi és a szegedi gyógyszerész kar közös eredetű története;
  - *Péter H.M.*: Az 1770-es Egészségügyi Főszabályzatot megelőző erdélyi javaslatok a gyógyszerterak ellenőrzésére;
  - *Háznagy-Radnai E.*: A gránátalma kultúrtörténete és gyógyszerészi vonatkozásai;
  - *Ferentzi M.*: Charles Darwin (1809-1882) és a gyógyszerészet;
  - *prof. Bayer I.*: Gyógyszerészek, akiket a világ ünnepelt;
  - *Tömpe P.*: Than Károly (1834-1908);
  - *Szmodits L., Ferentzi M.*: Winkler Lajos (1863-1939);
  - *Benkő A.*: Felletár Emil (1834-1917);
  - *Budaházy I.*: Barla Dezső (1886-1950) – egy erdélyi magyar gyógyszerész életpályája.
- A kongresszus szekcióiról részletes beszámoló jelent meg a Gyógyszerészet 2009. decemberi számában.
- 2010. március 15-e alkalmából, a budai Arany Sas Patikamúzeumban koszorúzott az MGYT. Az ünnep alkalmából elhangzott *Ferentzi Mónika* emlékbeszéde: A közösségért viselt áldozat. Emlékbeszéd az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 162. évfordulóján.
- A 2010 májusában Pécsen megrendezett *XLV. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* a szakosztályt *Szalay Annamária* képviselte, aki egyben részt vett a zsűri munkájában. Az első díjat, a Rozsnyay Mátyás Emlékplakettet *Tóth-Vas Kata* nyerte; történeti előadása: Id. Réthy Béla és a pemetefű cukorka. Ő lett szakosztályunk különdíjasa is, mint a legjobb történeti dolgozat bemutatója.
- A 2011. március 10-én a budai Arany Sas Patikamúzeumban rendezett megemlékezés és koszorúzás alkalmából beszédet mondott *prof. Kata Mihály* szakosztályalelnök Ezernyolcszáznegyvennyolcra emlékezünk. Emlékbeszéd az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 163. évfordulóján címmel.
- A 2011 májusában Szegeden rendezett *XLVI. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* szakosztályunkat *Szalay Annamária* képviselte és egyben részt vett a zsűri munkájában. Az emléktverseny keretében három történeti témájú versenyelőadás hangzott el.
- A 2012 májusában Debrecenben megrendezett *XLVII. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* *Szalay Annamária* képviselte szakosztályunkat és részt vett a zsűri munkájában is. Az emléktversenyen két plenáris és egy versenyelőadás hangzott el történeti témakörben.

Nemzetközi eseményeken való részvétel

- A Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság (ISHP) 39. Kongresszusán (39th ICHP) Bécsben 2009 szeptemberében négyen képviseltük a szakosztályt, és a szakosztályelnök részt vett a kibővített elnökségi ülésen. Az elhangzott előadások:
  - *Ferentzi M.*: Pharmacy-foundations in Kőszeg (Hungary);
  - *Kiss Á.*: The Dreadful Bight of Benin and Quinine;

- *Magyar L. A.*: Leech Bussines and Hungary;
- *Szalay A., Szalay L.*: Rememberance to a Military Pharmacist of the Austrian-Hungarian Monarchy in the 1st World War.
A nagyszerű kongresszusról részletes beszámolót jelentettünk meg a *Gyógyszerészet* 2009. októberi számában.
- A „*GINSIENSIA – I. Kultúrtörténeti Konferencia Kőszeg*” keretében 2011. május 1-2.-án elhangzott, orvos- és gyógyszerésztörténelmi témájú előadások:
  - *prof. Szabó T. A.*: Nádasdy Ferenc (1555-1604) fogantatásának és születésének feltételezett szerepe a magyar szülészeti-nőgyógyászati szaknyelv, a Sárvári Doktori Iskola és Váradi Lencsés György (1530-1593) »Egész orvosságról való könyv azaz Ars medica« című monográfiájának megszületésében;
  - *prof. W-D. Müller-Jahncke*: Johann Hartmann (1568-1631). A marburgi jatrokémikus európai kontextusban;
  - *Ferentzi M.*: Herpius János Kristóf Apotheker házasságlevele 1645-ből és Vas vármegye első polgári patikája;
  - *D. Szakács Anita*: 16. századi orvostörténeti vonatkozású végrendeletek. A kora újkori Sopron város egészségügyének társadalomtörténeti forrásai.
- A 40. Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Kongresszust (40th ICHP) Berlinben tartották 2011 szeptemberében, ahol hárman képviseltük a szakosztályt. A kibővített elnökségi ülésen a szakosztályt az elnök képviselte. Az elhangzott előadások:
  - *Ferentzi M.*: The Books of Conferences of the Society of Hungarian Scientists in the Pharmaceutical-Historical Library of the Pharmaceutical Museum in Kőszeg, Hungary;
  - *Magyar L. A.*: Scatotherapy of Johann David Ruland (1644);
  - *Szalay A., Szalay L.*: Military Pharmacy and Books: Books from the Library of Hungarian Military Hospital Pharmacies in the 1st World War.
A kongresszuson megtartott ünnepi ülésen a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia *Ferentzi Mónikát* tagjai sorába felvette és átadta részére a tagságról szóló díszoklevelet és medált. Az eseményről részletes beszámoló jelent meg a *Gyógyszerészet* 2011. októberi számában.

Ernyey József Emlékérem

A szakosztály díjazottjai: *prof. Bayer István* (2009) és *Dörnyey Sándor* (2010).

Szakosztályülések

- 2009. januári szakosztályülésünkön elhangzott *Ferentzi Mónika*: 20 éve nyílt meg a Fekete Szerecseny Patikamúzeum (1645), a Kőszegi Patikamúzeumok második részlege c. előadása és megtörtént a szakosztály tisztújítása. Eszerint a következő időszakra elnök *Ferentzi Mónika*, alelnök *prof. Kata Mihály*, titkár *Szmodits László*, a vezetőség tagjai: *Bittera Miklós*, *Fodor András*, *Göbel József*, *Sági Erzsébet*, *Simon Lajos*, *Tatár György*.
- 2009. márciusi szakosztályülésünkön véglegesítettük a CPhH XIV. szekció-terveket és előkészületeket tettünk a 39th ICHP bécsi kongresszuson való részvételre.
- 2010. márciusi ülésünkön véglegesítettük a XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia programját, a konferencia emblémáját és ajándék plakettjét.
- 2010. szeptember 22-én rendkívüli szakosztályülésünkön *prof. Klebovich Imre* elnök úr lemondása volt a témánk. Ezután értékeltük az elmúlt évi munkánkat és a jövő évi terveinket tárgyaltuk meg.
- 2011. március 10-én tartott ünnepi szakosztályülésünkön elhangzott *prof. Bayer István*: Emlékbeszéd Bayer Antal (1860-1948) születésének 150. évfordulója alkalmából c. előadása. Ezen kívül témánk volt az előttünk álló időszak eseményei és együttműködésünk a Bácsország nevű, a Délvidéken megjelenő magyar nyelvű helytörténeti folyóirattal, amely gyógyszerésztörténeti különszámot jelentetett meg.
- 2012. május 8-án az MGYT tisztújításával kapcsolatos javaslatainkat tárgyaltuk meg, valamint a szakosztály tagjai számoltak be munkájukról.

Egyéb tevékenységek

- 2010 szeptemberében a Nikolics Károly Emlékülésen a szakosztályt az elnök és *Bittera Miklós*, a szakosztály vezetésének tagja képviselte.
- A Bácsország Vajdasági Honismereti Szemle 2012-ben gyógyszerésztörténeti tematikus számot jelentetett meg a szakosztállyal közös szervezésben. Együttműködésünk keretében felhívást tettünk közzé a *Gyógyszerészet* 2010. októberi számában. A 2012/I. lapszámot *prof. Kata Mihály* ismertette a *Gyógyszerészet* 2012. májusi számában.
- A 2010. december 4-i küldöttértekezletre eleget tettünk jelöltállítás és küldöttjelölési feladatunknak.
- Kezdeményeztük (2010. 05.23.; 10. 04.) *Szigetváry Ferenc* emlékének megörökítését emléktábla formájában a községi *Arany Egyszervű Patikamúzeum* falán.
- *Prof. Kata Mihály* szakosztályalelnök – saját kutatási eredményeire támaszkodó – ünnepi beszédet mondott Kiss Ferenc (1816-1892) gyógyszerész és az általa alapított gyógyszertár emlékére állított emléktábla-avatáson Körösladányban [*Gyógyszerészet* 55, 504-505 (2011)].
- 2011. szeptember 3-án *Dr. Horváth Dénes Emlékülés és teremavató ünnepség* volt Pécsen. Ez alkalomból

- többek között – elhangzott *Mühl N-né Horváth M.*: Édesapám gazdag életútja; és *Szmodits L., Lázencz L., Kutas J.*: Horváth Dénes, a tanítómester c. előadása [Gyógyszerészet 55, 628-629 (2011)].
- Minden év szeptemberében részt veszünk a Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány és *Burgett László* gyógyszerértékesítő által szervezett *Kazay Endre Emléknapon* Vértesacsán. Az MGYT és az Alapítvány együttműködési megállapodást kötött, amely reményt ad az emlékhely folyamatos látogatására és működésére.
- Folyamatosan támogatjuk az MGYT Pantheon Bi-

zottsága tevékenységét. Ebben – a szakosztály részéről – kiemelkedő szerepet visz *Sági Erzsébet* volt szakosztályalelnök és *Szmodits László* szakosztálytitkár, akik fáradhatatlanul gyűjtik a neves gyógyszerészek adatait.

- A budapesti Nyugdíjasklub rendszeresen felkér előadókat gyógyszerésztörténeti témában, így nagy sikerű előadást tartott *Sági Erzsébet*, melyet kötetlen beszélgetés zárt a nyugdíjas gyógyszerészekkel.

Ferentzi Mónika
szakosztályelnök

A Gyógyszerkutatási Szakosztály beszámolója

Gyógyszerkutatási Szimpóziumot (2010. szeptember 23-24., Pécs) szerveztünk, mely gyógyszerkémiai és farmakológiai témákat volt hivatva tárgyalni különös tekintettel az új gyógyszerkutatási trendekre, a témában jártas reprezentatív meghívott előadókkal. Az előadások összeállításánál a szimpózium továbbképző (pontszerzői) jellegét is biztosítani kívántuk. Sajnálatos módon a jelentkezők alacsony száma miatt a szimpóziumot az utolsó pillanatban le kellett mondani, mely bizonyos pénzügyi veszteséget is okozott. A sikertelenség okát abban látom, hogy a szervezés, a rendezvény meghirdetése a nyári szabadságolások idejére esett. A potenciális résztvevők feltehetően későn értesültek a lehetőségről.

„Molekulától a gyógyszerig” címmel rendezvényt szerveztünk „Tudomány-gyakorlat és hatósági elvárás-

sok a gyógyszerfejlesztésben” témában (Szeged, 2012. május 24-25.) TÁMOP támogatással, az alábbi szervezetekkel:

- SZTE-GYTK Gyógyszerfelügyeleti Intézet,
- MGYT Gyógyszeripari Szervezet,
- MGYT Gyógyszerkutatási Szakosztály,
- GYEMSZI - Országos Gyógyszerészeti Intézet,
- MTA SZAB Gyógyszerészeti Szakbizottság.

A rendezvényen jelentős számú regisztrált résztvevő volt mind az iparból, mind a gyógyszerész praxisból. A visszajelzések alapján a rendezvény igen sikeresnek tekinthető.

Prof. Falkay György
szakosztályelnök

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály beszámolója

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály tevékenységének alapvető célkitűzéseit követve fogalmazta meg munkaprogramját, amelynek legfontosabb célkitűzése volt, hogy egyrészt a hazai, illetve nemzetközi gyógyszer-technológiai kutatás és fejlesztés helyzetének áttekintésével, másrészt a nemzetközi irányzatok kihívásaira adott lehetséges válaszok megfogalmazásával segítse a szakterület fejlődését. Feladatunknak tekintettük a gyógyszer-technológia szerepének és új lehetőségeinek feltárását és megismertetését a gyógyszerkészítés minden területén, szorosabban fogva a kapcsolatot a gyógyszergyártás, gyógyszerértékesítés, oktatás, kutatás, termékfejlesztés, valamint a gyógyszerfelügyelet területein dolgozó kollégáinkkal.

Szakosztályunk ösztönözte illetve elősegítette hazai szakemberek, közöttük fiatal kollégák részvételét is:

- 2009-ben a 3rd BBBB,
- 2009-ben a XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus,

- 2010-ben a 7th World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology,
- 2010-ben a 8th Central European Symposium on Pharmaceutical Technology, és
- 2012-ben a 9th Central European Symposium on Pharmaceutical Technology rendezvényeken.

A 2008-2012 közötti időszakban a Gyógyszertechnológiai Szakosztály tagjai közreműködtek több hazai és nemzetközi rendezvény szervezésében, illetve tevékeny részvételükkel járultak hozzá a szakmai fórumok sikeréhez. 2009-ben kiemelt feladatunk volt a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szakosztályi programjának (1 saját, valamint 1 közösen szervezett szekció) előkészítése.

Az eltelt 4 év legjelentősebb eredményeinek tekintjük, hogy a Gyógyszertechnológiai Szakosztály és a Gyógyszeripari Szervezet közös szervezésében 2 alkalommal is sikeresen rendeztünk jelentős látogatottságú tudományos rendezvényt. A „XVI.

Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia” valamint a „VIII. Gyógyszer az ezredfordulón” konferencia megrendezésére 2010. október 20-22. között került sor. A szervezők javaslatára, a megnyitó ünnepségen került sor *prof. Erős István* „Nikolics Károly Emlékérem” kitüntetésének átadására. A rendezvényt közel 300 érdeklődő tisztelte meg figyelmével, 35 előadás hangzott el, illetve 25 poszter került bemutatásra, több kiállító is megjelent. A jövő szempontjából eredménynek tekintjük a sok fiatal szakember és kutató (pl. doktorandusz) részvételét. Fontosnak tartjuk, hogy meghívásunk eredményeként a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete is jelentős számban tudta képviseltetni magát a konferencián.

Két évvel később a korábbi rendezvényhez közel hasonló létszámmal került sor 2012. szeptember 27-29. között a XVII. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia és IX. Gyógyszer az Ezredfordulón konferencia közös megszervezésére. A megnyitó ünnepségen a szakosztály vezetőségének javaslatai alapján 3 kollégánk, *prof. Hódi Klára*, *id. Regdon Géza* és *Greskovits Dávid* „Hintz György Emlékérem” kitüntetésben részesültek. A rendezvényen közel 300 érdeklődő vett részt, közöttük számos kiállító is. A tudományos programban 28 előadás hangzott el, illetve 22 poszter került bemutatásra. Nagy érdeklődés mellett került sor az MTA Gyógyszerésztudományi Osztályközi Állandó Bizottság 2 órás kerekasztal beszélgetésére „Kis molekula – kis pénz, nagy molekula – nagy várakozás? avagy a biotechnológia forradalmának kihívásai a gyógyszeriparban” címmel.

Az elmúlt időszakban a Gyógyszertechnológiai Szakosztály sikerrel elevenített fel egy korábbi hagyományt, az egynapos Gyógyszertechnológiai Kollokvium rendezvényünk megtartására 2012. január 27-én került sor. 86 kolléga tisztelte meg figyelmével a tuda-

mányos ülést illetve kerekasztal-megbeszélést, amelyen a következő előadások hangzottak el:

- *Répási János*: „A minőségbiztosítás gyógyszer technológiai vonatkozásai: hatások és kölcsönhatások”;
- *Tonka Nagy Péter*: „Kompatibilitási vizsgálatok szilárd gyógyszerformák generikus fejlesztésében”;
- *Újhelyi Gabriella*: „A nanotechnológia gyógyszeripari tapasztalatai”;
- *Barótfi Szabolcs*: „Klinikai vizsgálatok a gyógyszerfejlesztésben.

Az előadásokat élénk szakmai vita követte.

Az elmúlt időszakban is célkitűzésünk volt – a nemzetközi kapcsolataink ápolása és fejlesztése mellett – az egyes szakosztályok és szervezetek közötti együttműködés az MGYT-n belül is. Mivel a szakosztály fontos feladatnak tekinti a szakterület művelését és a fiatal, tehetséges kollégák szakmai fejlődésének segítségét, ezért 2011-ben jelentős anyagi támogatást is nyújtottunk a Claudi Ottó Emlékverseny sikeres megrendezéséhez.

Vezetőségi tagjaink szerepet vállaltak a gyógyszer technológiai területeket is érintő szakmai versenyek zsűri-feladataiban. Tagjaink közreműködnek a hazai gyógyszerészeti szakfolyóiratok illetve kiadványok szerkesztőségi munkájában, és rendszeresen vesznek részt továbbképző tanfolyamok előadóiként a meghirdetett rendezvényeken. Fontosnak tartottuk szakmai továbbképzési feladataink teljesítését, vezetőségi tagjaink tanfolyam-előadások megtartásával a gyógyszer technológia új eredményeinek bemutatását segítették.

Reményeink szerint a Gyógyszertechnológiai Szakosztály hozzájárult a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenységéhez, a gyógyszerészet, ezen belül a gyógyszer technológia szemléletének fejlesztéséhez.

Antal István
szakosztályelnök

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály beszámolója

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály megújulására, vezetőségének választására csak a többi szakosztály megalakulását követően, későbbi időpontban, 2009 júniusában került sor. Ennek megfelelően az újonnan szervezett, és a közigazgatási szakterülettel is kibővült szakosztály vezetőségének első nagyobb lélegzetvételű feladatát a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szervezési munkálatai jelentették. A Kongresszusi Központban a Szervezési és Közigazgatási Szakosztály önálló szekciót szervezett, az alábbi témakörben: „A gyógyszerellátás szervezeti, szervezési kérdései a liberalizáció tükrében” A szekcióülés keretében öt előadás hangzott el az alábbiak szerint:

- *Doc. Simon Kis Gábor*: Gyógyszerellátás színvonala: stagnálás, visszafejlődés, vagy előremenekülés,
- *Prof. Noszál Béla, Gál Georgina*: A gyógyszerészképzés, mint a gyógyszerészeti hivatás fundamentuma,
- *Télessy István*: Standardok és protokollok a lakossági gyógyszerellátás minőségbiztosításában,
- *Samu Antal*: A közvetlen lakossági gyógyszerellátás láncai,
- *Mikola Bálint*: A moratóriumról.

A következő, 2010. évi első ülést szakosztályunk március 26-án tartotta. A szakosztályi ülés rangját emelte, hogy azon részt vett *Bódis Lászlóné* országos tisztii főgyógyszerész asszony és *Télessy István* az MGYT szervezési alelnöke, a Gyógyszerellátási

Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium elnöke. A rendezvényen az előzetes programnak megfelelően három aktuális témát felvázoló előadás hangzott el, *doc. Simon Kis Gábor*, *Feller Antal* és *Takács Gézáné* részéről. Az előadásokat hozzászólások, kérdések, gondolatokat ébresztő felvetések követték. Az erről szóló részletes beszámoló a Gyógyszerészet júniusi számában jelent meg.

Fontos törekvésünként jelöltük a hatékony együttműködést az MGYT szakosztályaival, szervezeteivel. Ennek szellemében elsőként az Oktatási Szakosztály elnökével, *Tekes Kornélia* professzor asszonnyal közös programot szerveztünk 2010. október 28.-án Budapesten, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Högyes tantermében. Az ülésen *Bódis Lászlóné* országos tisztii főgyógyszerész a gyógyszerellátás helyzetének jelenéről és tervezett jövőjéről beszélt az ÁNTSZ szemszögéből. Ezt követően a szakgyógyszerész képzésről, annak problémáiról, a társadalmi elvárásokról fogalmazta meg gondolatait *prof. Erős István* tiszteletbeli elnök, *prof. Noszál Béla* dékán és *Vecsernyés Miklós* dékán. Az előadásokat hozzászólások, kérdések és élénk vita követte. A rendezvény a visszajelzések alapján kedvező fogadtatásra talált.

További munkaprogramként 2011. június 24-én tartottunk szakosztályülést. A rendezvény helyszínéként a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Högyes tanterme szerepelt. *A rendezvény program-pontjai:*

- Szakma és gazdaság – kényes egyensúly, előadó: *Mikola Bálint* a Magángyógyszerészek Országos Szövetsége elnöke,
- A gyógyszerkereskedelmet érintő középtávú változások, előadó: *Feller Antal* a Hungaropharma vezérigazgatója,
- Bezzeg ország lettünk újra? előadó: *Simon Kis Gábor* egyetemi docens.

Az előadásokat követő diszkusszió arra engedett következtetni, hogy a dicséretes létszámban megjelent résztvevők nagy érdeklődéssel fogadták a megjelölt témákat. Hozzászólásukkal, véleményükkel sok fontos információval gazdagodhattunk.

Örömteli eseménye volt szakosztályunk munkájának, hogy negyedszázados stagnálást követően ismét megrendezhettük 2012. április 20-21-én az Országos Gyógyszerügyi Szervezési Konferenciát. Budapesten, a President Hotelben szervezett rendezvénysor iránt az érdeklődés felettébb biztató volt. Napjainkban, amikor egymást érik a szakmai, azon belül szervezési tudományos és egyéb előadások, összejövetelek, konferenciák, bizony nem könnyű aktív részvételre inspirálni kollégáinkat. Rendezvényünk elismerését minden bizonnyal meghatározta, hogy jól felkészült előadók, érdeklődő közönségünk sikeresen egymásra talált. A konferencia színvonalát figyelemre méltó elmarasztaló kritikák, negatív hangulatú vélemények

nem illették. Tekintsük át most részleteiben miről is szólt a nevezetes hétvége, miről is hallhatott a pénteken, illetve a szombati (kivételesen) munkanapon is jelenlévő érdeklődő és lelkes közönség. A konferencia első blokkjában aktuális szakmai, szakmapolitikai szabályozásokról szóló előadások keretében az alábbiak hangzottak el:

- *Bódis Lászlóné* (országos tisztii főgyógyszerész): A szakmai igazgatás helyzete a jogszabályi változások tükrében,
- *Póór Rita* (a GYEMSZI-OGYI Egyedi Gyógyszerigénylések és Módszertani Főosztály főosztályvezetője): A Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet tevékenysége.
- *Kontor Csaba*: Aktuális jogharmonizációs feladatok a gyógyszer szabályozásban.

Ezt követően a konferencia mottójaként meghatározott „Gyógyszer – áldás, vagy átok?” témakörben neves előadók jelenítették meg a témakörhöz kapcsolódó gondolataikat. Rendezvényünk színvonalát, mintegy húsz fő, a szakma legkiválóbb képviselői emelték igen magas szintre.

- *Prof. Botz Lajos*: E-gyógyszerrendelés és gyógyszerellátás.
- *Csóka Ildikó Ph.D.*: A gyógyítás biopszichoszociális modelljének gyógyszer-tári adaptációja.
- *Télessy István*: A gyógyszerellátás és a gyógyszeres terápia biztonságának javítása az orvos-gyógyszerész kapcsolat erősítése révén (a FIP koncepciója mentén).
- *Süleczi István*: A gyógyszerészi gondozás szerepe a BPH prevencióban.
- *Prof. Zekó Romána*: Betegbiztonság – minőségbiztosítás.
- *Prof. Tekes Kornélia*: Innovatív lehetőségek az egészségmegőrzésben.
- *Takács Gézáné*: Korszerű, új antithrombotikumok a gyógyszerész szemszögéből.
- *Tóth Rebeka*: Új korszak a vércukormérésben.
- *Marjai Tamás*: Gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos aktualitások.
- *Nagy Tamás, Csóka Ildikó*: A minőségi gyógyszerellátás alapjai: gazdaságtudományi és gazdálkodási ismeretek adaptálása a graduális- és posztgraduális gyógyszerészképzésben.
- *Szalay Annamária*: A gyógyszerészek szerepvállalásáról a népegészségügyi programban, egy kistérség példáján keresztül.

Következő munkanapunkon tovább folytatódtak az előadások a konferencia fő gondolati körében.

- *Szabó László* (TEVA): Kihívások, aktualitások a magyar gyógyszeriparban.
- *Feller Antal* (HPH): Szigorúan szabályozott gyógyszerutak – a gyógyszer-nagykereskedelem lehetőségei és kötelezettségei változó gazdasági környezetben.

- *Pálffyiné Poór Rita*: A GYEMSZI OGYI módszertani tevékenysége és kapcsolódó új feladatai.
- *Mikola Bálint*: Kényes egyensúly – gazdasági környezet és szakmai programok.
- *Simon Kis Gábor*: A populáció egészségének megőrzése érdekében a gyógyszerészeti tevékenység kiterjesztése az egészségesekek felé.
- *Prof. Kerpel-Fronius Sándor*: A követő gyógyszerek alkalmazásának klinikai farmakológiai kérdései.
- *Kaló Zoltán Ph.D.*: Originális, generikus, biohasonló? – választás a farmakoökonómiai elemzések tükrében.
- *Bidló Judit*: A gyógyszer-ártámogatás filozófiája és gyakorlata.

A korábbiakban felsoroltak egységes egészként kiemelkedő színvonalon szolgálták szakosztályunk munkájának jelentőségét és fontos értékeket teremtő tevékenységét.

Együttműködés más szervezetekkel

Tevékenységünk vizsgált periódusában kiemelt feladatunknak éreztük a hasonló feladatkörre hivatott szakmai szervezetekkel végzett közös munkát. Ennek során konstruktív kapcsolatokat ápolunk az ÁNTSZ, NEFMI, GYEMSZI-OGYI, OEP, MOSZ illetékes szakembereivel. Kiemelten fontosnak tartja szakosztályunk a folyamatos párbeszéd fenntartását az MGYT szakosztályaival, szervezeteivel, a Gyógyszerész Szakmai Kollégiumokkal, a Magyar Gyógyszerész Kamarával, a gyógyszerészet és egészségügy egyéb területein szervezett szövetségekkel. Alapelvünk, hogy valamennyi szervezettel, amellyel munkánk során kapcsolatba kerülhetünk, lehetőségeinkhez mérten nyitottnak kell lennünk.

Egyéb feladataink a 2009-2012 éves időszakban

Az elmúlt ciklusban több rendelet és törvény módosítását kezdeményezte a kormány. Tekintettel arra, hogy a Szervezési és Közigazgatási Szakosztály tevékenységi köre, és ennek következtében szakterülete is kibővült a gyógyszerészeti közigazgatás képviselőjével, ezért ezek rövid határidejű értékelése, véleményezése is egyik feladatát képezte a szakosztály vezetőségének. Az eddigi szervezeti, szervezési feladatok mellett erőteljesebben kellett részt venni az egészségügyet, azon belül a kiemelten gyógyszerügyet érintő kérdések áttekintésében.

További feladatok

A Szervezési és Közigazgatási Szakosztály a változások, a várható új helyzetek megkívánta gyakorisággal (negyedévente, félévente) kívánja megtartani országos jellegű munkamegbeszéléseit, ahol értékeli az aktuálisan felvetődő témákat és közös álláspont kialakításával megkísérli az eseményeket befolyásolni és felhívni a gyógyszerész társadalom figyelmét egy-egy új intézkedés várható következményeire.

A jelenlegi helyzetet tovább bonyolítja a kialakult pénzügyi és gazdasági világválság, ami Magyarországot sem kerüli el, tovább nehezítve a gyógyszerészet helyzetét, újabb bonyolult feladatot róva a Szervezési és Közigazgatási Szakosztályra.

Továbbra is hatékonyan kívánunk részt venni a gyógyszerészetet érintő törvények, rendeletek, módszertani levelek előkészítő és véleményező munkájában.

*Takács Gézané
szakosztályelnök*

Az Oktatási Szakosztály beszámolója

Társaságunk 53. rendkívüli küldöttközgyűlésen hozott határozata alapján az elmúlt négy évben önálló Oktatási Szakosztály keretében végeztük munkánkat. Tevékenységünk alapvető jellegzetessége változatlan maradt, azaz tagjaink más szakosztályok munkájában is jelentős részt vállaltak, így mindössze egy önálló rendezvényt tartottunk 2010. október 29.-én Budapesten a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztállyal közösen. Ennek két kiemelt témája a szakgyógyszerész-képzés korszerűsítésének kérdése és az új tiszti főgyógyszerész feladatok áttekintése volt. Az igen nagy érdeklődés mellett és a képzőhelyek vezetőinek aktív szerepvállalásával megtartott rendezvény a visszajelzések szerint igen hasznos volt, megerősítette azt az igényt, hogy az MGYT vegyen részt a szakmai előrelépés módjainak kidolgozásában.

Az MGYT területi/megyei szerveződése miatt, az Oktatási Szakosztály az MGYT-n belül elkülönített anyagi forrásokkal változatlanul nem rendelkezik és tagságunk más szakosztályok tagságával jelentős átfedést mutat. A szakosztályként történő működés keretein belül első feladatként az MGYT megyei szervezeteinek vezetőihez fordultunk azzal a kéréssel, hogy hívják fel tagjaik figyelmét az Oktatási Szakosztály programjaira. A szakosztály 7 tagú új vezetőségének kialakításánál fontosnak tartottuk nemcsak azt, hogy a hivatásunk minden szegmenséből és minden képzőhelyről képviseltessék magukat kollégáink, de arra is törekedtünk, hogy lehetőleg a fiatal oktatók is szerepet kapjanak programjaink kialakításában.

A vezetőség programtervezete alapján az oktatás fogalmát a legszélesebb módon értelmezve minden

fórumot megragadtunk a szakmai kiválóság támogatását, a korszerű ismereteknek a gyakorlatba ültetését célzó munkában. Szakosztályunk aktív szerepet vállalt a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. tudományos programjának szervezésében és önálló szimpóziumot is szervezett jeles külföldi és hazai előadók részvételével. Különösen fontosnak tartjuk, hogy a külföldi egyetemi oktatásban és a folyamatos gyógyszerész továbbképzésben nagy tapasztalatokat szerzett magyar kollégáink jó kitekintést adtak más országok oktatási-képzési gyakorlatára, mely tapasztalatokat a hazai képzési programok kidolgozásában is jól lehetett kamatoztatni. Az Oktatási Szakosztály számos hazai és külföldi szakmai rendezvény szervezésében, szakmai programjában működött közre előadások tartásával, hazai és nemzetközi szakmai folyóiratokban közlemények írásával. Tagjaink folyamatosan és rendszeresen tartottak előadásokat országszerte a „*Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek*” és más továbbképző programok keretei között. Állandó és folyamatos feladatként a „Gyógyszerészet” folyóiratban olyan összefoglaló jellegű, továbbképző tanulmányokat írtunk, melyek célzottan a napi gyógyszerészeti gyakorlatban felvetődő kérdések megoldását segítik. Szerkesztőbizottsági felkérésre tagjaink rendszeresen végeztek szakmai lektorálást hazai és nemzetközi folyóiratok részére.

Meghívott szerkesztőként tematikus folyóirat-számok szervezésében, megvalósulásában tevékenykedtünk.

A szakgyógyszerész-képzés rendszerének korszerűsítési folyamatához kapcsolódóan az új képzési programok kidolgozásában jelentős munkát végeztünk, mely tevékenység jelenleg is folyik a képzési témák kidolgozása során.

Örömmel támogattuk az Ifjúsági Bizottság felhívását, hogy mind az egyetemi oktatók, mind az oktató gyógyszerész kollégák témák megadásával és konzulensi feladatok ellátásával járuljanak hozzá a Rozsnyay Emlékversenyre készülő kollégák felkészítéséhez. Igen fontosnak tartjuk ezt a kezdeményezést, és aktív szerepet vállaltunk nemcsak a felkészítésben, hanem a bíráló bizottság munkájában is.

Az Oktatási Szakosztály vezetőségének felhatalmazása alapján kezdeményezzük, hogy a Társaság éljen az Alapszabályunkban is rögzített azon lehetőséggel, hogy tudományos és szakmai pályázatokat ír ki, és támogatható legyen neves szakmai folyóiratokban közlemények megjelenése. Az Oktatási Szakosztály nevében készséggel vállaljuk a közreműködést a pályázatok témáinak megfogalmazásában és elbírálásában.

*Prof. Tekes Kornélia
szakosztályelnök*

A Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány közleménye

A Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásaiból idén összesen 106345 Ft-ot kapott.

Az alapítvány kuratóriuma ez úton köszöni mindenkinek a felajánlásokat és egyúttal jelzi, hogy az Alapítvány a pénzeszközeit csak a pályázók jutalmazására fordítja.

*Stampf György
kuratóriumi elnök*

BESZÁMOLÓ A SZERVEZETEK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A Gyógyszeripari Szervezet beszámolója

A Gyógyszeripari Szervezet vezetőségének létszáma 17 fő, további 7 fő meghívott fiatal kolléga vesz részt minden vezetőségi ülésen, tanácskozási joggal. Ezzel célunk az, hogy intenzíven bevonjuk őket a szervezet munkájába, feladatokkal bízunk meg őket a tapasztalatszerzés és a közösségi munka gyakorlatának elsajátítása érdekében. Ezzel a jövő vezető tisztségviselőinek utánpótlását szeretnénk biztosítani.

Vezetőségi üléseket havi gyakorisággal tartunk, kivétel ez alól a két nyári hónap, valamint azok a hónapok, amikor rendezvényünk van. A vezetőségi ülések emlékeztetőit minden vezetőségi tag megkapja és archívumban őrizzük. 2010-ben megvalósult régi célunk: az MGYT honlapjának részeként önálló felületet hoztunk létre, mely a honlap nevével (www.gyisz.mgyt.hu) közvetlenül is megnyitható. Munkánk transzparenciájának biztosítására a vezetőségi ülésekről készült jegyzőkönyveket a Gyógyszeripari Szervezet oldalán is olvashatják tagjaink és az érdeklődő kollégák. A honlapunkon mind a szervezet történeti háttérrel, mind a felépítésével, mind a rendezvényeinkkel, mind pedig a kapcsolatainkkal összefüggő információkat igyekszünk közzétenni a kollégák számára.

Kapcsolataink

2009 évben megfigyelői státusból teljes jogú tagjai letünk az EIPG nemzetközi szervezetnek, melynek tagdíját a belépés évében a 17 tagú vezetőség után fizettük. Ez a szervezet számos nemzetközi ajánlás- és irányelvet terjesztett küld véleményezésre tagjainak. A szakértők véleményét figyelembe véve és a bevonásukkal mi is küldünk javaslatokat főleg az oktatás és az ipari gyógyszergyártás területét érintő kérdésekben. A Gyógyszeripari Szervezet képviselőjét kezdetben *Kissné Csikós Emőke* vezetőségi tagunk látta el a minden évben egy alkalommal megtartott nemzetközi részvételű vezetőségi ülésen. A későbbiek során *Kiss Dorottya* is bekapcsolódott a munkába. 2010-ben a szervezet képviselőjében *Gál Georgina* is részt vett a vezetőségi ülésen.

Az EIPG-be fizetett tagdíjunk most már a Gyógyszeripari Szervezet teljes gyógyszerész tagsága után számított díj, ennek nagy része azonban visszaigényelhető a vezetőségi ülésen résztvevő kollégák költségeire. A szervezet honlapján folyamatos tájékoztatás olvasható az EIPG híreiről és a kapott feladatokhoz való hozzászólás lehetőségeiről.

Taglétszám

Az Ipari Szervezet taglétszáma a befizetett tagdíjak alapján

- 2009-ben 330 fő.
- 2010-ben 268 fő.
- 2011-ben 287 fő.
- 2012-ben 262 fő.

A 2009-es létszám nagymértékű csökkenésének magyarázata a tagság általánosan is megfigyelhető fogyása mellett az, hogy erőteljes létszám-nyilvántartási revíziót végeztünk, és a továbbiakban már csak azok a nevek maradtak a névsorban, akik valóban teljesítették a tagsági viszony alapvető követelményét, pl. a folyamatos tagdíjfizetést. Ez a létszámnyilvántartástisztítás alapja volt annak, hogy tagnyilvántartásunkat – amennyire csak lehet – e-mail bázisra helyeztük. Több vezetőségi tagunk szorgalmas és kitartó munkájának eredményeként tagságunk kb. $\frac{3}{4}$ részét már el tudjuk érni elektronikus úton is.

Rendezvényeink

Konferenciák, emlékversenyek, emlékülések

CPhH XIV.

A CPhH XIV.-re 2009. november 13-15. között a Kongresszusi Központban, Budapesten került sor. A tudományos programban 1 saját szekcióval és 2 közösen szervezett szekcióval (Gyógyszertechnológiai Szakosztály és Gyógyszeranalitikai Szakosztály) vetünk részt. Ezekben a szekciókban 12 előadást szerveztünk a gyógyszeriparból, az adott terület legkiválóbb képviselőit kértük előadás megtartására. Két gyakorlat orientált tréning vezetését vállaltuk, az egyik a „kockázatelemzés” témakörét, a másik a „mellékhatás bejelentés” követelményeit ölelte fel. Mind a szekció előadásokat, mind pedig a gyakorlat orientált tréningeket nagy érdeklődés kísérte, zsúfolt termeink azt igazolták, hogy a témák és előadók választása sikeres volt.

Az MGYT elnöksége által tett kongresszusi értékelés szerint, mind az előadások vállalásában, mind pedig a részvétel arányában a Gyógyszeripari Szervezet tagsága volt az egyik leghatékonyabb szervezet.

A kongresszusi kitüntetési javaslatainkat (5 MGYT elnökségi és 2 saját, Gyógyszeripari Szervezeti) elfogadta az MGYT elnöksége, a Társaságért több éve lelkesen dolgozó kollégák ezen a jeles eseményen vehették át a megtisztelő elismeréseiket.

„XVI. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia” és „VIII. Gyógyszer az ezredfordulón konferencia”

A rendezvényre 2010. október 20-22. között Siófokon a Hotel Azúrban került sor. A konferenciát, amely folytatása a „Gyógyszer az ezredfordulón” rendezvény

sorozatunknak, a Társaság Gyógyszertechnológiai Szakosztályával közösen szerveztük. A megnyitó ünnepségen a konferencia elnökeinek (*Antal István* a Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöke és *Boszik Erzsébet* a Gyógyszeripari Szervezet elnöke) meghívására részt vett az MGYT akkori elnöke *prof. Botz Lajos* valamint a Társaság három tiszteletbeli elnöke: *prof. Szász György*, *prof. Vincze Zoltán* és *prof. Erős István* is.

A megnyitó biztosított ünnepi alkalmat az MGYT és a Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) között létrejött szakmai együttműködésről szóló megállapodás aláírására. A megállapodásra a két Társaság elnöke, *prof. Botz Lajos* és *prof. Mátyus Péter* tette rá kézjegyet.

A megnyitó záró eseménye két kitüntetés átadása volt. A Gyógyszertechnológiai Szakosztály és a Gyógyszeripari Szervezet felterjesztése alapján az MGYT elnöksége *prof. Erős István* egyetemi tanárnak több évtizedes gyógyszer-technológiai munkásságáért, ezen belül a reológia összefüggéseinek alkalmazása területén új gyógyszerformák tervezésében elért kimagasló színvonalú kutatói munkájának elismerésül a Nikolics Károly Emlékérmét adományozta. *Bagó Györgynének*, aki hosszú évtizedeken át végezte lelkesen és szorgalmasan vezetőségi tagként a munkáját, Spergely Béla Emlékérmét adományozott a Gyógyszeripari Szervezet.

A tudományos programot 7 plenáris és 28 bejelentett szekció előadás, valamint 25 poszter prezentáció tette rendkívül változatossá. A konferencia Tudományos Bizottsága három kategóriában értékelte a poszttereket, úgymint:

- alapkutatás,
- alkalmazott kutatás és
- vizsgálati metodikák.

A kiemelt posztterek tárgyi díjazásban részesültek. A konferencia regisztrált létszáma 290 fő volt.

„XVII. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia” és „IX. Gyógyszer az ezredfordulón Konferencia”

A rendezvényre a Társaság Gyógyszertechnológiai Szakosztálya és Gyógyszeripari Szervezete közös rendezésében 2012. szeptember 27-29. között Siófokon a Hotel Azúrban került sor. Ismét egy sikeres, szakmailag magas színvonalú rendezvényen vett részt közel 270 kolléga, akik 6 plenáris és 20 bejelentett előadást hallgattak, valamint 22 posztert tanulmányoztak a 3 napos program során.

A konferencia megnyitó ünnepségén részt vett az MGYT elnöke, *prof. Vincze Zoltán*. Ünnepélyes eseményként kitüntetést adtunk azon tagjainknak, akik a szervezet munkájában hosszú évek óta, kitartóan részt vettek: Spergely Béla Emlékérmét kapott *Kenéz Mária* és *Seres István*.

A második nap délután kerekasztal beszélgetést

szervezett az MTA Gyógyszerésztudományi Osztályközi Állandó Bizottsága, meghívott előadók a „Kis molekula – kis pénz, nagy molekula – nagy várakozás? Avagy a biotechnológia forradalmának kihívásai a gyógyszeriparban” témában vázolták a jövő útját, a lehetőségeket is felvillantva, melyekkel egy gyógyszergyárnak élnie kell, ha az innovációs körben benne kíván maradni.

A kiállított posztterek legjobbjai, melyeket a Tudományos Bizottság választott ki, díjazásban részesültek.

A helyszín kényelme, valamint a szakmai és társasági programok tartalma és változatossága reményeink szerint a kollégák megelégedettségére szolgált mindkét eseményen.

A „Molekulától a gyógyszerig” konferencia

A rendezvényre 2012. május 24-25. között Szegeden a SZAB Székházban a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerfelügyeleti Intézet, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, a GYEMSZI – Országos Gyógyszerészeti Intézet és a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottság Gyógyszerészeti Szakbizottság szervezésében, „Tudomány – gyakorlat és hatósági elvárások a gyógyszerfejlesztésben” témában, „Molekulától a gyógyszerig” címmel került sor. A rendezvény TÁMOP pályázati támogatásból (Kutatóegyetemi kiválósági központ létrehozása a Szegedi Tudományegyetemen) valósult meg.

A szervezők célja egy olyan fórum létrehozása volt, amelynek keretein belül a gyógyszerkutatásban és -fejlesztésben résztvevő partnerek – kutatók, gyógyszeripari szakemberek és a gyógyszer-felügyeleti hatóság képviselői – közötti együttműködés, az egyes nézőpontok, prioritások egyeztetése, harmonizációja megtörténik.

A Gyógyszeripari Szervezet tevékenyen vett részt a szakmai program összeállításában, a gyógyszeripart képviselő előadók kiválasztásában és meghívásában.

Clauder Ottó Emlékverseny

A IX. Clauder Ottó Emlékversenyre 2009. április 23-24. között, a X.-re 2011. október 13-14. között került sor a Hotel Benczurban, Budapesten.

A rendezvényen való részvétel mindenki számára ingyenes, a versenyzők szállásköltségét és a helyszínnel kapcsolatos felmerült költségeket a Gyógyszeripari Szervezet a már kialakult hagyományokhoz hűen fedezi. A X. Emlékverseny költségeinek előteremtésében a külsős támogatók mellett a Gyógyszertechnológiai Szakosztály is segítséget adott és elindult egy egyeztetési folyamat az Emlékverseny jövőbeli közös megszervezésének lehetőségeiről. Ez a rendezvény kiemelt helyet és figyelmet kapott azon okból is, mivel része volt a Kémia Nemzetközi Éve keretében bonyolít-

tott rendezvény sorozatnak. A szervezését a Gyógyszeripari Szervezet a Magyar Kémikusok Egyesületének közreműködésével végezte. Ez ünnepélyes alkalomból *Csurgay Árpád* a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora plenáris előadással nyitotta meg a versenynapot.

A versenyelőadások száma 2009-ben 35, 2011-ben 33 volt. Az első, második és harmadik helyezett előadás kiválasztására a kuratórium tagjai tettek javaslatot a verseny alapszabályában rögzített szempontok figyelembe vételével. Mindhárom előadó pénzjutalomban részesült, az első helyezett *Clauder Ottó* Emlékérmet kapott. Mivel a remek előadások közül mindig nagyon nehéz az első három kiválasztani, ezért mindkét versenyen több különdíj kiosztására is sor került. A fiatalok egymással való találkozásának és ismerkedésének lehetőségét kötetlen formában a versenyek második napjának estéjén biztosítottuk egy ünnepélyes vacsorával, ahol az eredmény kihirdetésére is sor került.

Mindkét rendezvényre közel 120 kolléga volt kíváncsi. A verseny részleteiről a „Gyógyszerészet”-ben olvashattak beszámolót.

Bacsa György Emlékkülés

Helyszíne a SOTE Gyógyszerészeti Intézet előadóterme Budapesten, a rendezvényt minden évben közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. A szakmai délutánokon a következő előadások hangoztak el:

2009. június 11.:

- *Détári Gabriella* (GMP szakértő): A hatóanyagok GMP gyártásának ellenőrzési tapasztalatai
- *Szilágyi Katalin* (Alkaloida): A hatóanyaggyártás aktuális kérdései a gyártó szemszögéből
- *Szabóné Szeifert Ilona* (TEVA): A gyógyszerhatóanyagok GMP deklarációs követelményének problémái
- *Nagy Balázs* (Molar Chemicals Kft.): Az alapanyagforgalmazással, kissereléssel és minősítéssel kapcsolatos mindennapi problémák

2010. április 21.:

- *Papp Lászlóné* (Richter Gedeon Nyrt., Budapest): A XXI. század, a minőség százada
- *Morvai Magdolna* (TEVA Gyógyszergyár Zrt., Gödöllő): Kockázatelemzés, mint a Minőségügyi Rendszer része
- *Berényi Vilmos* (WIL-ZONE Tanácsadó Iroda, Esztergom-Kertváros): Kockázatelemzés
- *Horgos József* (Hungharopharma Zrt. Gyógyszeranyag Üzletág): Gyógyszeralapanyagok stabilitásvizsgálatának tervezése kockázatelemzés segítségével
- *Gungl József* (Sanochemia AG): Határértéken túli eredmények és deviációk kezelése

2011. április 1.:

- *Valkó István* (Sanofi-aventis Chinoin): Laboratóriu-

mi információ kezelésének módjai, lehetőségei, gyakorlati példákkal

- *Bíró András* (Sanofi-aventis Chinoin): Számítógépes rendszerek, szoftverek validálása
- *Horváth Zsolt* (InfoBiz Kft.): Mitől jó egy informatikai rendszer, avagy informatikai rendszerek fejlesztésének, üzemeltetésének és alkalmazásának minőségbiztosítási garanciái a felhasználók számára
- *Bognár Ildikó* (S&T Consulting Hungary): A minőségbiztosított elektronikus dokumentumkezelés kihívásai és GMP-konform megoldása gyógyszeripari esettanulmányok tükrében

2012. június 13.:

- *Papp Lászlóné* (Richter Gedeon Nyrt., Budapest): Az EU GMP várható változásai az ICHQ8, Q9, Q10 és Q11 tükrében
- *Cseh Zsoltné Pálos Andrea* (GYEMSZI – OGYI; Budapest): QbD a gyógyszerfejlesztésben
- *Répási János* (Teva Gyógyszergyár Zrt.): Gondolatok, megjegyzések a PAT-ról
- *Sovány Tamás* (Szegedi Tudományegyetem Gyógyszertechnológiai Intézet, Szeged): Faktoriális kísérlettervezés és mesterséges neurális hálózatok a QbD szolgáltatásban

Az előadásokat számos kérdés és élénk diskusszió követte. Az emlékkülés látogatottsága kb. 120 fő volt minden évben, az elhangzottakról beszámolók jelentek meg a „Gyógyszerészet”-ben.

Szakmai napjaink

- 2009. május 20.: Malvern Instruments Ltd. „Ré-szecs-kemérés mikro és nano tartományban” Szimpózium. Helyszín: SOTE Gyógyszerészeti Intézet előadóterem, Budapest. A rendezvényt közösen szerveztük az MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztályával. A résztvevők létszáma kb. 80 fő volt. Ez a szakmai nap a szervezet már szintén hagyományossá váló olyan rendezvénye volt, ahol készülékgyártó cégek mutatkozhatnak be és ismertetik újdonságaikat a kollégáknak.
- 2010. június 9.: Helyszín: Sanofi-aventis/Chinoin előadóterme, Budapest. A Chinoin 100 éves születésnapja alkalmából egy rövid történeti összefoglalóra, valamint a gyár egyes részeinek megtekintésére hívtuk a kollégákat. A következő előadások hangoztak el:
  - *Juhász Hedvig*: A 100 éves sanofi -aventis/Chinoin,
  - *Bajdik János*: Az originális gyógyszerfejlesztés gyógyszerészeti szempontjai,
  - *Stankovics Livia*: Bevezetés a farmakovigilancia tudományterületébe: jelentősége és helyzete.
 Az előadások után K+F laboratóriumok látogatása következett, ahol a részlegeken dolgozó munkatársak tartottak rövid ismertetőt az ott folyó tevékenységről. Ezen a programon 60 fő vett részt.

– 2011. november 9.: Helyszín: Béres Gyógyszergyár előadóterme, Budapest, Mikoviny u. 2-4. A Béres Gyógyszergyár munkatársai mutatták be tevékenységüket és eredményeiket a közel 80 fős résztvevő kollégának. Elhangzott előadások:

- *Muskovics Gabriella, Kapás Erika*: B12-vitamin meghatározása multivitamin tablettákból mikrobiológiai értékméréssel és HPLC-s módszerrel, immunaffinitásos oszloptisztítással
- *Opelcné Nyegre Júlia, Horányi Tamás*: A kategóriák útvesszőjében / gyógyszer, étrend-kiegészítő, tápszer, orvostechikai eszköz / a törzskönyvező és a mellékhatás figyelésért felelős személy dilemmái és lehetőségei
- *Vakli Katalin, Baloghné Vigh Katalin*: Aventes száloptikás spektrométer és alkalmazása a gyógyszerfejlesztésben
- *Bárkányi Judit, Szűcs Csilla*: A száraz- és a köz-

vetlen préseléses technológia lehetőségei és korlátai

- *Kiss Attila*: Nagy sebességű kamera, mint diagnosztikai eszköz a gyógyszergyártásban.

2012. április 4.: Helyszín: A38 hajó (Petőfi híd Budai hídfő). A SEPPIC filmbevonó anyagok magyarországi forgalmazójával, a Gyer-med Egészségügyi Szolgáltató Bt.-vel közösen szervezett szakmai nap, melyen külföldi előadóktól prezentációkat hallottunk a filmbevonás legújabb technológiai megoldásairól, valamint ezen technológiában felhasználható anyagok széles köréről. Az érdeklődő kollégák létszáma kb. 40 fő volt.

Minden szakmai napunk részletes beszámolója a „Gyógyszerészet” c. szaklapban olvasható.

*Bozsik Erzsébet
elnök*

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet beszámolója

Az MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete (MGYT-KGYSZ) jelenleg működő elnöksége és vezetősége 2009. január 15-én kapott bizalmat a tagságtól 4 éves időtartamra.

Célkitűzéseink

1. Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvények szervezése, továbbá aktív részvétel a kórházi, klinikai szakképzésben.
2. Hazai társasági kapcsolatok folytatása.
3. Nemzetközi kapcsolatok fenntartása.
4. Részvétel a kórházi gyógyszerészetet érintő jogszabályok előkészítő és véleményező munkájában.
5. Stabil pénzügyi működés biztosítása.

A 2009-2012-ben elért eredmények bemutatása

Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvényeink és saját szervezésű kötelező szinten tartó továbbképzéseink

Az elmúlt négyéves ciklusban a kongresszusaink között több önállóan szervezett, két társszervezésű kongresszus, két szimpózium és egy általunk szervezett Rozsnyay Mátyás Emlékverseny szerepelt. Az igényeknek megfelelően többször akkreditáltattunk aktuális témákban kötelező szinten tartó pontszerző továbbképzéseket.

Szervezetünk fiataljai mind a négy évben részt vettek a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen, ahol dicséretes eredményeket értek el. 2009-ben 6, 2010-ben 4, 2011-ben 6, 2012-ben ismét 4 versenyző képviselte a kórházi gyógyszerészeket. A díjazottak között több

kiemelt díjas előadás hangzott el és két évben is a Rozsnyay Plakettet kórházi gyógyszerész nyerte: 2011-ben *Órás Zsuzsanna*, 2012-ben pedig *Merczel Sára*. A rendezvényeinkről az összefoglalót táblázatos formában készítettük el (**I. táblázat**).

Hazai társasági kapcsolatok

A Egészségügyi Szakmai Kollégium Kórházi Klinikai Gyógyszerészeti Tagozat és Tanács képviselőivel a legintenzívebb az együttműködés. Szervezeteink számos területen közös szakmai képviselőt látnak el, és folyamatos egyeztetéseken veszünk részt az Minisztérium, OGYI, OTH, OEP illetékeseivel. Fontos kapcsolatot ápolunk a Magyar Gyógyszerész Kamarával, az MGYK Intézeti Gyógyszerész Állandó Bizottságával, az újonnan létrehozott MGYK Kórházi-Klinikai Területi Szervezettel, de szükség esetén egyeztetünk a Gyógyszer-nagykereskedők Szövetsége, a Kórházszövetség és az Egészségügyi Gazdasági Vezetők illetékes vezetőivel is.

Nemzetközi kapcsolatok fenntartása

Több éves múltra tekint vissza kapcsolatunk a *European Association of Hospital Pharmacists* (EAHP), a *European Society of Clinical Pharmacy* (ESCP) valamint a *European Society of Oncology Pharmacy* (ESOP) szövetségekkel. Kollégáink rendszeresen részt vesznek az európai szövetségek által rendezett kongresszusokon és továbbképző szemináriumokon.

European Association of Hospital Pharmacists:

– 2009. EAHP 14. kongresszusa Barcelona – 16 kolle-ga részvételével.

I. táblázat

KGYSZ rendezvények összefoglalása 2009-2012.

Időpont, helyszín	A rendezvény neve	Téma	Regisztráltak száma
2009. március 6., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Műtétekhez kapcsolódó farmakoterápiás problémák	63
2009. május 4., Eger	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Gyógyszerhamisítás	78
2009. május 14-16., Eger	XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny és Kórházi Gyógyszerészek Szimpóziuma	Fiatalok előadóversenye Indikáción túli kezelések; Tételes finanszírozás; Egészségpolitikai Fórum; Aktualitások	237
2009. november 14-16., Budapest	CPhH XIV. – Önálló szekció Közös szekció – a Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozás Szakosztállyal	Gyógyszer- és betegbiztonság; Járó- és fekvőbetegek gyógyszerelésének kapcsolódása	40
2010. február 26., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Bizonyítékokon alapuló gyógyszerészi szolgálat	90
2010. április 16-18., Zalakaros	KGYSZ XVII. Kongresszus	Kórházi betegellátás válság idején	306
2010. szeptember 2., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Onkológiai gyógyszerkészítés, technológiai háttér kritériumai	70
2010. november 11., Budapest	Magyar Klinikai Onkológiai Társaság Kongresszusa – Gyógyszerészi Fórum	Gyógyszerészi szolgálat az onkológiai munka során	56
2011. március 25., Budapest	Májkárosodás, májbetegségek	Májfunkciós problémák, májbetegségek, hepatitisek, májdaganatok	110
2011. szeptember 16., Budapest	Antibiotikum továbbképzés I. (kötelező szinten tartó)	Bakteriológia, antibakteriális terápia elvei	96
2011. október 14., Balatonalmádi	Antibiotikum továbbképzés II. (kötelező szinten tartó)	Antibiotikumok csoportosítása, jellemzőik, felhasználások elemzése, infekciók kezelése	139
2011. október 14-16., Balatonalmádi	Kórházi Szimpózium	Neuro-pszichiátria	229
2011. november 11., Budapest	Antibiotikum továbbképzés III. (kötelező szinten tartó)	Műtéti profilaxis, szepszis	104
2012. május 17-19., Szeged	KGYSZ XVIII. Kongresszus	„Hogyan tovább kórházi gyógyszerészet? Megvalósult és megvalósítandó feladatok.”	325

– 2010. EAHP 15. kongresszusa Nizza – 8 kollega részvételével.

– 2011. EAHP 16. kongresszusa Bécs – 40 kolléga részvételével. A magyar delegáció két poszter prezentációval vett részt a bécsi kongresszuson, melyeket a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Gyógyszerészeti Intézet munkatársai mutatták be:

- A. Háber, O. Rideg, R. Várnai, F. Szücs, L.G. Kovács, L. Botz: Simultaneous CYP2D6 and CYP2C19 genotyping in a sample of the Hungarian population: initial experiences with AmpliChip CYP450 test,
- A. Fittler, E. Lankó, B. Brachmann, L. Botz: What can hospital pharmacists do for patient safety when encountering potentially counterfeit medicines purchased by patients over the internet.

A Tudományos Bizottság 2. díjjal jutalmazta Fittler András és munkatársainak poszterét. A díjátadásra ünnepélyes keretek között, a kongresszus záró ünnepségén került sor.

– 2012. EAHP 17. kongresszusa Milano – 14 fő a regisztrált résztvevők száma. Ezen a kongresszuson is két poszterrel vettek részt a kollegák:

- Andrea Tóbel, Ilona Higysán, György Stampf: Examination of compound injections and infusions”
- Anna Végh, Erzsébet Lankó, András Fittler, Lajos Botz: Identification and prevention of deleterious effects of supplementary health products on medical therapy n a challenge for clinical pharmacists”

2009-2012. között, minden év júniusában – EAHP közgyűlés és delegátus találkozó volt. 2012-ben a találkozó helyszíne Budapest volt, erről a Gyógyszerészetben külön is beszámoltunk.

EAHP Akadémiai Szeminárium:

– 2011. május 20-22., Belgrád – A kórházi gyógyszerész szerepe a gyógyszerterápiás bizottságban és betegbiztonsági kérdésekkel foglalkoztak. Három fő képviselte hazánkat.

– 2012. április 20-22., Tesszaloniki – A gyógyszerkészítés során alkalmazott GMP előírások megvalósítása, valamint betartása, nagy hangsúlyt fektetve a Quality risk management-re. Három fővel képviseltük magunkat.

Az EAHP 1995 óta, ötévente végez átfogó európai felmérést a kórházi gyógyszerárakban, amelyben a magyarországi kórházi gyógyszerárak is részt vesznek. A felmérés elkészítése 2010-ben zárult. Értékelésére 2012-ben a milánói kongresszuson került sor.

European Society of Oncology Pharmacy

Az ESOP csatlakozással a célunk, hogy a nemzetközi szervezet tapasztalatait és segítségét felhasználva a hazai onkológiai gyógyszerészetet mihamarabb felzárkóztassuk az európai színvonalhoz. Aktívan részt veszünk a nemzetközi tapasztalatcserében, a Masterclass képzésben és a standardok folyamatos revíziójában.

ESOP programok:

- 2009-2012. között minden év januárjában, Hamburg – delegátustalálkozó és kongresszus,
- 2010. május, Prága, ESOP szeminárium,
- 2010. november 15-19. Ljubljana – ESOP Masterclass képzés – 4 fő fiatal gyógyszerész részvételével,
- 2011. november 21-25. Zágráb – ESOP Masterclass képzés – 1 fő fiatal gyógyszerész részvételével,
- 2012. szeptember 27-29. *European Conference of Oncology Pharmacy (ECOP)* Nemzetközi részvétellel, 52 országból 513 fő résztvevővel, 112 előadás, 82 poszter, 35 hazai regisztrált és 2 hazai poszter.
  - o *András Süle*: Safety Assessment and Revision of a Central Cytostatic Unit According to ESOP Guidelines
  - o *Zsuzsanna Órás, Ilona Higysán, Mónika Kis Szölgémi*: Comparative Analysis of Environmental Contamination in the Central Cytostatic Department
- 2012. november 22-24. Bécs – ESOP Masterclass képzés – 2 fő fiatal gyógyszerész részvételével.

European Society of Clinical Pharmacy

A European Society of Clinical Pharmacy (ESCP) szervezésében, ESCP International Workshop volt Leuvenben 2012. május 30. – június 1. között, mely-

nek témája: „Betegek, fertőzések és a klinikai gyógyszerész” volt. Hazánkat 5 fő képviselte a rendezvényen.

Jogszabályok előkészítése és véleményezése

Folyamatosan részt veszünk a kórházi gyógyszerészetet érintő törvények és rendeletek előkészítésében és véleményezésében.

Stabil pénzügyi működés biztosítása

Az 1992-ben létrehozott „Kórházi Gyógyszerészetért” Alapítvány bevételei valamint szakmai rendezvényeink sikere biztos pénzügyi hátteret ad a jövőben is a kórházi gyógyszerészet területén dolgozó kollegáknak ahhoz, hogy a fejlődésüket szolgáló szakmai rendezvényeket és továbbképzéseket továbbra is elérhetővé tegyünk szervezetünk tagsága számára.

Egyebek

- Megújult honlapunk – amelyen a KGYSZ folyamatosan beszámol munkájáról, bemutat aktualitásokat, rendezvényeinket, kitüntetteinket – elérhetősége www.mgyt-kgysz.hu.
- Létrehoztunk két munkacsoportot a speciális területek és a szakmai kérdések egyeztetésére (Onkológiai Munkacsoport, Antibiotikum Munkacsoport) valamint, a nyugdíjas gyógyszerészek összefogására a „Nyugdíjas Kórházi Gyógyszerészek Baráti Köre” csoportot, akikkel évente legalább két alkalommal találkozunk. A baráti kör találkozásainak résztvevői száma 25-30 fő/alkalom.
- 2011 januárjától, a KGYSZ Ifjúsági Állandó Bizottsága rendszeresen klubdelutánokat szervez. Céljuk a kórházi területen dolgozó fiatalok részére találkozási és szakmai tapasztalatcsere biztosítása szervezett keretek között. A klubdelutánokat alkalmanként 20-30 fő látogatja, mindig más kórházi gyógyszerárban szervezik, ahol bemutatják a fiatal kollegák a saját feladataikat, továbbá referálókat, érdekes kérdéseket, problémákat beszélnek meg.

*Higysán Ilona
elnök*

Beszámoló a megyei gyógyszerellátási szervezetek tevékenységéről

A Társaság Alapszabályának módosítása után először a 2008-as küldöttközgyűlésen választottak szervezési alelnököt a megyei szervezetek jobb összefogására, közvetlen tájékoztatására és egységes irányítására, továbbá az egészségügyi kormányzattal és a tudományos élet képviselőivel való „napi” kapcsolattartás

erősítésére. Az Alapszabály megváltoztatásának elsődleges mozgatórugója annak a veszélynek a felismerése volt, hogy a liberalizálás útjára lépett lakossági gyógyszerellátásban tevékenykedő gyógyszerészek egyre inkább rákényszerülnek a gyógyszerárak, mint vállalkozás intenzív menedzselésére, s alig-alig marad

idejük a szakmai továbbfejlődésre valamint a társasági életre. Sajnos, ez a félelem beigazolódott.

A gazdasági kényszer a gyógyszertárakban létszámleépítést hozott, a gyógyszertárban maradt kollégák – főleg azok, akik kis létszámú patikában vezetőként álltak helyt az officinában, a laborban és az irodában egyaránt – egyre hosszabb időt töltenek patikáikban, s egyre több feladat maradt a munkaidőn túlra is, kevesebb időt hagyva másra. A számok is alátámasztják e megfigyelést: a továbbképzéseink létszáma fokozatosan csökkent, legtöbb megyénkben a rendszeres összejevetek ritkábbá váltak, egyes rendezvényeket kellő számú jelentkező hiányában le is kellett mondani. Ez rányomta bélyegét a taglétszám alakulására is: a 2008-ban történt megválasztásunkat követően a 2009. évi 4095-ös taglétszámról mára 3435-re fogyott tagságunk (Főtitkári beszámoló *V. táblázat* – 713. oldal). Három szervezetünk, a Bács-Kiskun megyei, a Hajdú-Bihar megyei és a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet az, ahol a 2009-es taglétszám 2012-re emelkedett, gratulálunk a vezetőknek az elért eredményért és köszönet ottani kollégáinknak a lelkesedésért.

Az elnökség – látva a folyamatosan csökkenő országos taglétszám tendenciáját – felajánlotta a megyei vezetőknek, hogy a személyes kapcsolattartás erősítésére – igény esetén – egy-egy elnökségi tag a helyszínre utazik, hogy részt vegyen a megye vagy régió összejevetelén, vagy akár kihelyezett elnökségi ülést is tart. Sajnos, ezzel a lehetőséggel csak két-két szervezetünk élt.

Az MGYT elnöksége időszaki kiadvánnyal és egyes egyetemeken állásbörzéin való személyes részvétellel is igyekezett az ifjú gyógyszerészeket és gyógyszerészhallgatókat megismertetni Társaságunkkal, ennek eredményeképpen több megye jelezte, hogy a fiatalok belépése a korábbi évekhez képest megemelkedett. E téren további erőfeszítéseket kell tennünk, elsősorban a Társaság Ifjúsági Bizottságával karöltve. Viszont úgy tűnik a visszajelzésekből, hogy a szervezési alelnök 2010-től elindított FIP-témafelvetései (a FIP programjához kapcsolódóan egy-egy nemzetközi szinten is figyelemösszpontosítást kiváltó témáról írásos tájékoztató kiküldése a megyei vezetőknek) segítették a megyei rendezvények programjának színesítését, továbbá a 2011-ben elindított Praxis továbbképzés első rendezvénye is sikeresen zárult.

A megyei szervezetek beszámolóí évről évre erősebben jelezték, hogy mind nehezebb kollégáinkat mozgósítani, közösségi rendezvényekre elcsábítani. Pedig az összefogásra, a napi problémák megbeszélésére és a tapasztalatok megosztására leginkább ilyenkor van szükség. A megyei vezetők egy része – szerencsére a nagyobbik része – mindent megtett annak érdekében, hogy érdekes rendezvényekkel, jó hangulatú összejevetelekkel, és a társszervezetekkel együtt rendezett programokkal teremtsenek vonzó időtöltést a tagságnak. A megyei elnökök rendszeres összehívásával sikerült fórumot teremtenünk a jó példák bemutatására, a

sokunkat érintő kérdések megvitatására és a mindenkit érdeklő események bemutatására. Néhány megyéből hadd adjak ízelítőt a szerteágazó rendezvényekre: vannak megyék (Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Győr-Moson-Sopron, Zala megye), ahol a gyógyszerészek Patikus klub vagy Gyógyszerész Klub rendezvénye minden hónapban 20-30 fő részvételével töretlenül és sikeresen fut. Több megyében kifejezetten a fiatal (Bács-Kiskun, Békés megye) vagy éppen a nyugdíjas gyógyszerészeket (Budapest) célozta meg a megyei vezetés ilyen rendezvényekkel. Szabolcsban saját újságot („Híradó”) nyomtatnak, máshol (Békés, Csongrád és Pest megye) határon túli gyógyszerész-szervezetekkel van élő és gyümölcsöző kapcsolat. Meg kell emlékeznünk a pályázatokról is, mely lehetőséggel több megye is élt, így az innovációs pályázatról (Budapest), rajzpályázatról (Budapest és Borsod megye), továbbá a „Patikusok szabadidőben” kezdeményezésről (Budapest, Bács-Kiskun megye). Több megye jelezte, hogy szakmai kirándulásokat szerveznek összekötve azt botanikával, múzeumlátogatással, főzőversennyel stb. vagy szakmai majálist rendeznek (Pest megye).

A rendszeresen megszervezett nagy rendezvények (3-4 évente a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus, évente a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, szakosztályi kongresszusok) mind a mai napig nagy számban látogatottak, akárcsak a továbbképzéseink (Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei, Aktuális gyógyszerterápiás ismeretek, Praxis továbbképzés), bár a választási periódus végére a jogszabályváltozások és a továbbképzési ciklus mélypontja miatt 2012-re jelentős mértékben csökkent a látogatottság. Mindenképpen köszönet illeti azokat a megyei szervezeteket, különösen vezetőiket, akik felvállalták egy-egy ilyen rendezvény helyi biztosítását, továbbá a szervezéssel járó többletfeladatokat.

Igen jó példát mutat sok megye a szakmai szervezetek együttműködésére. Hol az MGYK-val, hol a MOSZ-szal, hol mindkettő szervezettel találunk közös rendezvényeket. Ezt az MGYT országos vezetése is támogatja, ennek egyik pregnáns példája volt a 3 szervezet által e beszámolási időszak alatt közösen létrehozott Gyógyszerész Gondozás Szakmai Bizottságát működtető Kht., melybe az MGYT *Soós Gyöngyvér* professzor asszonyt és *Bánkuti Pétert* delegálta állandó tagként. A bizottság által szervezett továbbképzések is kedveltek lettek tagjaink körében. Az együttműködés másik formája az, melyet Zala és Somogy megye jelzett: itt a helyi kórházakkal alakult ki jó szakmai együttműködés. De vissza-vissza térő program sok megyében a tisztí főgyógyszerésszel ill. tisztí gyógyszerészekkel, valamint a TB (MEP, REP) helyi képviselőivel kialakult jó kapcsolat is, melynek keretében mindenki okulására számolnak be az ellenőrzések eredményeiről vagy a jogszabályváltozásokról. A gyógyszerészképző intézménnyel rendelkező megyék-

ben az egyetemekkel mindenhol jó a kapcsolat, ezt a továbbképzések és rendezvényi előadások számán is le lehet mérni. Külön kiemelném, hogy vannak megyei szervezeteink, amelyek tudományos (esetenként külföldi) rendezvényen való részvétel támogatásával is segítik arra érdemes tagjaikat (Baranya, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar megye). A gyógyszerészet tradícióit ápolják azok a rendezvények is, melyeken egy-egy évforduló kapcsán szervezett formában emlékeznek meg kollégáink hivatásunk nagyjairól. Így az elmúlt években Baranyában (*Brantner Antal*), Győr-Moson-Sopron megyében (*Nikolics Károly*, *Horváth Dénes*), Békés megyében (*Rozsnyay Máttyás*), Tolna megyében (*Koritsánszky Ottó*), Somogy megyében (*Kóczyán Géza*), Fejér megyében (*Kazay Endre*) voltak megemlékezések.

A 2008-as választásokat követően kialakított program szerint minden megyei szervezetet felkértünk arra, hogy alakítsa ki e-mail listáját, melynek felhasználásával közvetlenül el tudjuk érni tagjainkat. Ez sok megyében sikeresen megtörtént, s jól működik is, de vannak megyéink, ahol e munkának még nem érték a végére. A következő periódusban erre nagy hangsúlyt kell fektet-

ni, mert a mai körülmények között a közvetlen tájékoztatás e lehetőségét Társaságunk sem nélkülözheti.

A megyei szervezetek tevékenységének összegzéseként megállapíthatjuk, hogy aktivitásuk – eltekintve néhány megyétől – általában jó. Néhány megye kiemelkedően sok programot, hasznos, előremutató, problémamegoldó összejevetelt szervez, a fenti példákban bemutatott változatos lehetőségeket ajánlom a jövő tavasszal megválasztásra kerülő új megyei vezetők figyelmébe. Úgy gondolom, a helyi lehetőségeket ismerő, azokkal élni tudó megyei vezetés mind a helyi kollégák, mind az országos vezetőség megbecsülésére bizton számíthat. Ezen túl minden tagtársunkat arra ösztönzöm, hogy lelkes, tennivágyó és talpraesett vezetőséget és elnököt keressen soraiból, mert szakmánk jövőjének alakítása, hivatásunk modern formálása újabb 4 évre első sorban az Ő kezükben lesz. Ehhez az újonnan felálló országos elnökségtől minden megyei vezető támogatásra és segítségre számíthat – feltéve, hogy azt igényli, vagy legalább elfogadja.

Télessy István
szervezési alelnök

FELHÍVÁS ACTA PHARMACEUTICA HUNGARICA ELŐFIZETÉSRE

Tájékoztatjuk kedves Kollégáinkat, hogy

- az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóiratra 2012-ben előfizetéssel rendelkezők a 2013. évre vonatkozó számlát előreláthatólag január közepéig megkapják;
- az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóirat 2013. évi előfizetési díja 6000 Ft + 5% áfa, egy példány ára: 1500 Ft + 5% áfa.

Kérjük, hogy az előfizetői adatokban történt változásokat legkésőbb december 27-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

Új előfizetésekre is van lehetőség. Előfizetési igényeiket legkésőbb december 27-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

Felhívás olvasóinknak

A Gyógyszerészet szeptemberi számában megjelent „El vagyunk savasodva? Tények és tévhitek a lúgosítással kapcsolatban” közlemény szerzői szívesen látják a gyógyszerész kollégák észrevételeit, ötleteit és kérdéseit a témában. A szerzőkkel az andras.fittler@aok.pte.hu e-mail címen lehet felvenni a kapcsolatot.

BESZÁMOLÓ A BIZOTTSÁGOK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az Etikai Bizottság beszámolója

Az Etikai Bizottság háromtagú testület, melynek tagjai az oktatásban résztvevő gyógyszerészek. A bizottság tagjai egymással a kapcsolatot telefon (posta), e-mail segítségével tartják.

A 2007. áprilistól érvényes szervezeti szempontú jogi változások nem hoztak számunkra érdemleges feladatokat. Megemlítjük, hogy a „2006. évi XCVII. törvény az egészségügyben működő szakmai kamaráról” kötelezővé tette a kamarai tagságot.

2. § A szakmai kamara (...)

c) a feladatköre szerinti egészségügyi szakma gyakorlására vonatkozó általános szakmai magatartási-etikai (a továbbiakban együtt: etikai) szabályokat (a továbbiakban: etikai kódex) alkot, és az e törvényben meghatározott esetekben a tagjával szemben etikai eljárást folytat le. (...)

14. § (1) A szakmai kamara tagja lehet az, aki (...)

b) az egészségügyi képzésének, szakképzésének megfelelő alapnyilvántartásban szerepel,

c) Magyarország területén a választott kamarai tagságnak megfelelő egészségügyi képzéshez, szakképzéshez kötött tevékenységet folytatott, folytat vagy kíván folytatni”

A Gyógyszerész Kamara a 2006. évi XCVII. törvényt módosító 2011. évi XXIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően elfogadta az Etikai Kódexet, amely 2012. január 1-én lépett hatályba. Nagy szakmai hozzáértéssel és odafigyeléssel, a külföldi „kamarák” szabályozását is figyelembe véve készült el, példaértékű.

A kamarák etikai kódexei (MOK, Egészségügyi Szakdolgozói Kamara) szakmailag nagyon jók, eligazítást adnak az egészségügy és gyógyszerellátás területén dolgozóknak.

Megemlítve a hatósági változásokat, létrejött az 59/2011. (IV. 12.) Korm. rendelet értelmében a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet, melynek többek között része az OGYI és az ETI is.

Az MGYT Etikai Bizottságához az elmúlt két évben etikai ügy és bejelentés nem érkezett, de kérdés, megkeresés igen. Az MGYT akkori elnöke, *prof. Klebovich Imre* kereste meg bizottságunkat, hogy a 2010. november 12.-i vezetőségi ülésen megfigyelőként képviseltesük magunkat, vegyünk részt az ülésen. Az Etikai Bizottság tagja (*Mayer Klára*) megfigyelőként részt vett ezen a november 12-i vezetőségi ülésen. A vezetőség három vezető tagjának (elnök, tudományos alelnök, gazdasági titkár) lemondása után a Felügyelő Bizottság vizsgálata történt meg, melyről küldöttközgyűlésen beszámoltak. A vizsgálat és a beszámoló elfogadásának konklúziója, hogy az nem etikai ügy, nincs az Etikai Bizottságnak teendője.

Mayer Klára
bizottsági tag
Török Ilona
elnök
Hajdú Mária
bizottsági tag

Az Ifjúsági Bizottság beszámolója

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság alapításakor (1924-ben) a legfontosabb célok között szerepelt a „gyógyszerészfjúságnak támogatása mindazon törekvéseiben, amelyek a haza és a hivatás iránt való odaadó szeretet növelésére alkalmasak”. A Társaság ifjúságpolitikájának ma az Ifjúsági Bizottság (IB) a legfontosabb letéteményese. Mikor a jelenlegi csapat 2009 nyarán munkának látott, legelőször azt kellett megkeresnünk, mik az alkalmas törekvések manapság. Úgy találtuk, hogy a fiatal gyógyszerészekkel kapcsolatban a legfontosabb stratégiai célok a korosztály aktivizálása, egymással való megismertetése, értékeinek felkutatása és pártolása. Bízunk benne, hogy az elmúlt három és fél év során véghezvitt tevékenységeink hathatósan szolgálták e célokat.

Rozsnyay Máttyás Emlékversennyel kapcsolatos tevékenységek

1. Évről évre *versenytéma- és konzulens listát állítunk össze*, és juttatunk el a potenciális indulókhöz. Nagy örömünkre szolgált, hogy az elmúlt évek során többen is a listából választottak témát és/vagy konzulenset. Bátorítjuk a fiatalokat a részvételre, és kapcsolatban állunk a jelentkezőkkel, igyekeztünk hasznos információkkal (pl. ingyenes előadástechnikai segédletekkel) ellátni őket. *Buzdító felhívásokat jelentetünk meg a potenciális versenyzőkhöz*, témavezetőkhöz, résztvevőkhöz a Gyógyszerészet hasábjain, az MGYT és az IB honlapján.
2. Szükségesnek tartottuk felmérni, milyen képet örzik a versenyzők és a zsűritagok-szervezők az Em-

Fejleszd te is a világ gyógyszerészetét!

Vegyél részt a Rozsnyay-n!

Kedves 35 év alatti Fiala Kollégánk!

2013 májusában újra lesz Rozsnyay Mátyás Emlékverseny. Ha voltál már korábban, akkor tudod, hogy ott a helyed, ha még nem voltál, akkor ne szalaszd el az alkalmat!

Neked is megéri (újra) belevágni, mert:

- szakmailag és emberileg több, jobb, magabiztosabb leszel,
- jártasságot szerezhetsz egy téged érdeklő szakterületen,
- utánajárhatsz érdekes kérdéseknek,
- új ismerősökre, barátokra tehetsz szert,
- remek szakmai és oldott társasági programok lesznek,
- szakmai renomét, pénzjutalmat és értékes díjakat nyerhetsz,
- megoszthatod ismereteidet, tapasztalataidat, problémáidat másokkal,
- javíthatod környezeted egészségügyi ellátásának színvonalát,
- lendíthetsz Magyarországon és a világ gyógyszerészetén!

Mit kell tenned ehhez?

- Összeszedni a bátorságodat, jelentkezni a versenyre,
- kísérletes / kérdőíves / irodalomkutatást végezni egy érdekes, gyakorlati területen,
- összegezni az eredményeket és
- előadni egy kollegiális, bátorító közegben.

Miben tudunk segíteni:

- ajánlhatunk kutatási témákat és konzulenseket,
- tanáccsal, információkkal szolgálhatunk a rendezvényről,
- megismertethetünk korábbi résztvevőkkel,
- bővíthetjük az előadástechnikai képességeidet,
- anyagi problémák esetén igyekszünk segítséget nyújtani.

Folyamatosan frissülő információkat találhatsz az Ifjúsági Bizottság honlapján és facebook oldalán.

Keress fel bennünket!

MGYT Ifjúsági Bizottság
www.ib.mgyt.hu

Ajánlott témák a Rozsnyay Emlékversenyre, 2013-ra

AJÁNLOTT TÉMÁK	KONZULENS	MUNKAHELY	ELÉRHETŐSÉG
– A táplálási teamek (orvos, gyógyszerész, dietetikus, ápolószemélyzet) szerepe fekvőbeteg-ellátó intézményekben Magyarországon (esetleg nemzetközi kitekintés!)	Kovácsné Balogh Judit	SE GYTK, Gyógyszerügyi Szervezési Intézet	06-20-663-2457
– Csecsemő- és kisgyermekkor mesterséges táplálás gyakorlata a járó- és fekvőbeteg ellátásban.			
– A biszfoszfonátok gyógyszerészeti kémiaja, alkalmazásuk különböző kórképekben (irodalmi és epidemiológiai adatgyűjtési munka)	Huber Imre	PTE ÁOK, Gyógyszerészeti Kémia Intézet	imre.huber@aok.pte.hu
– Vásárlói elégedettség felmérése gyógynövény-alapú termékekkel kapcsolatban	Horváth Györgyi Bencsik Timea	PTE ÁOK, Farmakognózi Tanszék	gyorgyi.horvath@aok.pte.hu timea.bencsik@aok.pte.hu
– Gyógyszertárban kapható transzdermális terápiás rendszerek. A gyógyszerforma jelene és jövője (elméleti munka)	Prof. Marton Sylvia	SE GYTK, Gyógyszerészeti Intézet	marton.sylvia@pharma.semmelweis-univ.hu
– Hatóanyagok felszívódásának <i>in vitro</i> vizsgálata FoNo-s készítményekből (gyakorlat is lehetséges)			
– Mérgező növények a környezetünkben	Farkas Ágnes	PTE ÁOK, Farmakognózi Tanszék	agnes.farkas@aok.pte.hu
– Növényi mérgezések – esettanulmányok			

Folytatás a következő oldalon

– Alternatív gyógymódok és a placebo hatás	<i>Blázovics Anna</i>	SE GYTK, Farmakognóziái Intézet	blaz@drog.sote.hu
– Újraoldási segédlet: a kórházban alkalmazott porampullás injekciók alkalmazásának „házi rendje” (SPC versus napi gyakorlat) EDQM guideline megvalósítása (kórházi téma) – Hogy „működhet” a pharmacovigilancia (rendelet) a napi gyógyszerári gyakorlatban? – Betegelégedettség psoriasisos betegek körében – A gyógyszerári szolgálat lehetőségei az idősebb betegek terápiás együttműködésének javítására – Gyógyszertár(unk)ban gyógyszereiket kiváltó – gondozott – magasvérnyomás betegségben szenvedők jellemzése, a gyógyszerári szolgálat eredményei – Gondozott DMT2 betege(in)k anyagcsere paramétereinek alakulása az elmúlt év során; együttműködésük jellemzése – Mit tehetünk a COPD-s betegekért? – Milyen az elfogadottsága (rendelési gyakoriság) a FoNo dermatológiai előíratainak? – Használhatók-e a FoNo pediátriai receptjei?	<i>Prof. Soós Gyöngyvér</i>	SZTE GYTK, Klinikai Gyógyszerészeti Intézet	soos@pharm.u-szeged.hu
– Újabb segédanyagok a gyógyszerterológiában – Gyógyszerformák története	<i>Prof. Erős István</i>	SZTE GYTK, Gyógyszerterológiai Intézet	eros@pharm.u-szeged.hu
– Gyógyszerek és gyógyhatású termékek gyógyszeráron kívüli forgalmazásának szakmai vonatkozásai: megbízhatóság és gyógyszerbiztonság – Online gyógyszer forgalmazási csatornák megismerésének, értékelésének és minősítésének lehetőségei. Internetes gyógyszerforgalmazás, online gyógyszerárak – Hamis és illegális gyógyszerek vizsgálatának lehetőségei a gyógyszerészi gyakorlatban	<i>Fittler András</i>	PTE ÁOK, Gyógyszerészeti Intézet	andras.fittler@aok.pte.hu
– Az elsődleges fejfájások gyógyszerészi gondozása (angol nyelvtudás szükséges)	<i>Prof. Tekes Kornélia</i>	SE GYTK, Gyógyszerhatástani Intézet	drtekes@gmail.com
– Táplálásterápiás tanácsadás a lakossági gyógyszerellátás keretében. (A gyógyszerészi gondozás egyik újabb komponense) – Táplálásterápiás ellátás hazai helyzete a közforgalmú gyógyszerárak tápszerforgalmának változása tükrében	<i>Télessy István</i>	Generáció Patika 2191 Bag, Petőfi tér 14.	generacio.telist@vnet.hu vagy (+ 36-30) 491-8192
– Étrend-kiegészítők, csodaszerek hatékonyságának bizonyítékokon alapuló értékelése	<i>Takács Gábor</i>	PTE ÁOK, Gyógyszerészeti Intézet	gabor.takacs@aok.pte.hu
– Intézeti gyógyszerárak története	<i>Hümpfner Rózsa</i>	Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet, Budapest	humpfner.rozsa@kardio.hu
– Gyógyszereszek feladatvállalásai az állategészségügyben – Veteriner magisztrális gyógyszerkészítés	<i>Stampf György</i>	SE GYTK, Gyógyszerészeti Intézet	stampf.gyorgy@pharma.semmelweis-univ.hu
– Népegészségügyi program segítése: Dohányzásról leszoktató program a gyógyszerészi gondozás keretén belül – Gyógyszertár mint egészségügyi intézmény: PSA mérés és jelentősége a gyógyszerészi gondozásban – Fogamzásgátló szerek kiválasztása különböző típusjegyek alapján	<i>Kárpáti Gábor Teréz</i>	Arany Kígyó Gyógyszertár 9400 Sopron, Magyar u 6. tel/fax: 99/311-732	gangl@aranykigyó.hu

- lékversenyekről, ezért 2010-ben a korábbi öt év Rozsnyay-történetét feldolgozó *kérdőíves felmérést készítettünk*, melynek elemzéseit a 2010. januári és márciusi Gyógyszerészetben jelentettük meg. A visszajelzések egyértelműen azt mutatták, hogy az Emlékverseny, szakmai értékei mellett, különleges társasági élményt is jelent(hetne) a résztvevőknek. Kirajzolódtak azok a pontok is, ahol javításra, újírtásra lenne szükség, ezek alapján *javaslatcsomagot nyújtottunk be* a Társaság elnökségének az *Emlékverseny alapszabályának módosítására*. A Társaság Elnöksége *Erős István* professzort bízta meg az új alapszabály elkészítésével, aki a megfogalmazott javaslatokat részben figyelembe vette, és egyeztetett az IB-vel a munka során.
3. 2009-ben a Budapesti szervezettel közösen írtunk ki pályázatot a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen való részvétel támogatására.
  4. 2010-ben a pécsi Emlékverseny zsűrijébe javasoltuk az előző évi győztest, *Kutas Jenőt*, ezt a Baranya Megyei Szervezet támogatta, javaslatunkra ugyancsak zsűritag lett az IB egy tagja (*Fittler András*), ezáltal két Rozsnyay díjassal növeltük a fiatal gyógyszerészek részvételét a bírálók között. *Deák András* versenyen kívüli előadást tartott az IB tevékenységéről, céljairól.
  5. A 2011-es szegedi Emlékversenyen *önálló szekciót, a Rozsnyay Fiatalok Fórumát, szerveztünk*, ahol a versenyzők csoportmunkában dolgoztak fel különböző, a fiatal gyógyszerészek szakmai szerepvállalását érintő témákat, és vitatták meg őket nyilvánosan egymás között, illetve a Társaság jelenlévő Elnökségével. A fórumon elhangzottak komoly motivációt és iránymutatást jelentettek az IB további tevékenységét illetően. A *rekord számú, 29-fős versenyzői létszám*, megítélésünk szerint, az IB szervezésbe való bevonásának, és az az évi, különösen aktív Rozsnyay Emlékversennyel kapcsolatos tevékenységünknek is köszönhető. Előremutatónak tartanánk a Bizottság alapértelmezett részvételét a jövőbeni Emlékversenyek szervezésében.
  6. Jelenleg a 2012-es debreceni Emlékverseny előadásanyagainak tipográfiai szerkesztése és publikálása van folyamatban. Egy évről évre *elektronikus formában publikált Rozsnyay Almanach* létrehozása a célunk, hogy az Emlékversenyeken elhangzott értékes információkat megőrizzük és kereshetővé tegyük.

Egyetemi hallgatókkal kapcsolatos tevékenységek

1. A 2009-es Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Napokon az IB elnöke MGYT-t bemutató előadással szerepelt, illetve az esemény alapítása és szervezése is két IB tag, *Bozó Tamás*, *Fittler András* nevéhez kötődik.
2. 2011-ben a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével (HUPSA) közösen rendeztük meg Debrecenben a *Gyógyszerészhallgatók II. Országos Találkozójának szakmai programját*, miközben a III. Gyógyszerész Börzén standunkkal igyekeztünk a hallgatókhoz közel vinni a Társaságot.
3. 2012-ben a Gyógyszerészhallgatók III. Országos Találkozóján, Budapesten az IB és a KGYSZ Ifjúsági Állandó Bizottságának tagjai *szakmai workshopokat tartottak*, a kórházi gyógyszerészetről (*Bartal Alexandra*), előadástechnikáról és prezentációszerkesztésről (*Bozó Tamás*), internetes gyógyszer-kereskedelemről (*Fittler András*), és a PhD-ről (*Süle András*).
4. A HUPSA-val és a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságával 2011-óta évente *közösen rendezük meg az „Az Év Gyógyszerészhallgatója” gyógyszerészi gondozási-betegtanácsadási versenyt*. A versenyen videóra vett expedíálási szituációkat valamennyi képzőhely illetékeseinek elküldtük, így biztosítva azok graduális és posztgraduális oktatásban való felhasználhatóságát.
5. 2009-ben a Debrecenben, Szegeden és Pécsen, 2010-óta pedig valamennyi gyógyszerészképző egyetemen *végzett gyógyszerészhallgató a pályakezdést segítő információkat tartalmazó*, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságot ismertető és népszerűsítő *levelet kapott* diplomája mellé az IB-től.
6. 2012-ben a *Társaság együttműködési megállapodást írt alá a HUPSA-val, melyet az IB készített elő*. Ennek egyik pontja értelmében a HUPSA tagjai automatikusan a Társaság ifjúsági tagjává válnak.
7. Az Elnökség elfogadta és támogatja az IB *hallgatóknak kidolgozott videópályázatát*, amit a 2012/2013-as tanév tavaszi félévében kerül kiírásra.

A Társaság életével kapcsolatos tevékenységek

1. Az IB tagjai részt vettek a *XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus (CPhH)* szervezésében és lebonyolításában (2009). Az IB *teltház*as, *önálló Ifjúsági Fórumot* tartott a CPhH zárónapján. A fórum előadásai a pályakezdő és fiatal gyógyszerészeket érintő kérdésekkel foglalkoztak, melyekre a hallgatóság számos kérdéssel, hozzászólással reagált. A fórum a CPhH talán leginteraktívabb szekciója volt. (előadások: *Bozó Tamás: Az MGYT IB bemutatkozása*; *Ambrus Rita: A PhD iskolák és a szakképzés helyzetéről*; *Benkő Bernadett: Gyógyszerészek a gyógyszeriparban*; *Perjés Éva: Menni vagy maradni ez itt a kérdés – a külföldi munkavállalásról*).
2. 2010-ben a Budapesti Szervezettel közösen írtunk ki rajzpályázatot gyógyszerészek gyermekeinek, unokáinak. A díjak átadása ünnepség keretében tör-

- tént, ahol az IB MGYT infodesk-et működtetett (2010).
3. A fiatal magyar gyógyszerészeket az MGYT színeiben az IB elnöke képviselte a FIP 70. kongresszusán, Lisszabonban.
  4. 2012 februárjában *nagyszabású kérdőíves felmérésben* gyűjtöttük össze a magyar gyógyszerészek véleményét a *szakképzési rendszerről* és annak tervezett átalakításáról. Ez alapján készült elemzésünket a világhálón és a 2012. áprilisi Gyógyszerészetben, illetve más szaklapokban is publikáltuk. Az elemzés, a visszajelzések szerint, a szakmai döntéshozás legmagasabb szintjeire is eljutott.
  5. 2012. március 14-én a Társaság 1848-as megemlékezésének ünnepi szónoka az IB elnöke volt.
  6. Az IB elnöke több alkalommal vett részt meghívottként, tanácskozási joggal az Elnökség ülésein.
  7. *Együttműködésben állunk* az MGYT KGYSZ Ifjúsági Állandó Bizottságával, a Magyar Gyógyszerészszallgatók Szövetségével (HUPSA), a Farmakurír szerkesztőivel, kapcsolatban állunk a budapesti Fiatal Gyógyszerészek Klubjával, a MOSZ Ifjúsági Fórumával, és a Magyar Gyógyszerészi Kamarával.
  8. Az IB 2010 óta *saját honlapot* szerkeszt (www.ib.mgyt.hu), ahol a hírek, fiataloknak szóló ösztöndíjak és pályázatok, információk, és az IB aktuális tevékenysége mellett, többek között, Rozsnyay és

- Clauder Emlékverseny menüpontok is szerepelnek.
9. Létrehoztuk *saját Facebook oldalunkat* is (www.facebook.com/ib.mgyt), amely interaktív fórumként ágyazódik a hazai és nemzetközi szakmai oldalak, illetve a gyógyszerész felhasználók kapcsolati hálójába. Rendszeresen frissülő szakmai és közéleti tartalmainkat közel 200 gyógyszerész kolléga követi.
  10. Elkészítettük az MGYT Ifjúsági Bizottságának az Társaság arculatával harmonizáló logo-ját.
  11. Az IB több, működésének racionalizálásáról szóló javaslatot és egy *Alapszabály-változtatási kérelmet nyújtott be* a Társaság Elnökségének. Ezeket az Elnökség támogatásáról biztosította. Az Alapszabály megváltoztatása egy későbbi küldöttközgyűlésen kerülhet szavazásra.

A Bizottság 2009. április 24-én öt fővel (*Ambrus Rita, Benkő Bernadett, Bozó Tamás, Kiss Tímea, Szabady Júlia*) alakult. Később további tagok (*Bartal Alexandra, Deák András Péter, Fittler András*) csatlakoztak. A Bizottság elnöke *Bozó Tamás*. Alelnökei *Ambrus Rita, Kiss Tímea*, titkárai: *Benkő Bernadett, Szabady Júlia* volt 2011. január 11-ig, ekkor az alelnöki és titkári feladatköröket megszüntették. Az IB 2009. április 24-e és 2012. november 18. között 12 ülést tartott, melyek emlékeztetői a Társaság Titkárságán megtalálhatók.

Bozó Tamás
elnök

A Tudományos és Szakmai Bíráló Bizottság beszámolója

A Tudományos és Szakmai Bíráló Bizottság elnökeként a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyekre a versenyzőktől előzetesen beérkezett összefoglalók bírálatában vettem részt, valamint javaslatot tettem a programok

összeállítására. A rendezvényeken, mint zsűritag szerepeltem.

Prof. Falkay György
elnök

A SZAKLAPOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló az Acta Pharmaceutica Hungarica című folyóirat szerkesztésében végzett munkáról

Küldetéséhez híven, a folyóirat az elmúlt két évben is megőrizte csorbitatlan tudományos orientációját, a magyar gyógyszerészeti nyelv ápolását, a gyógyszerészeti és társtudományok legújabb eredményeiről szóló tájékoztatást, valamint nagy múltú hazai szakmai tudományos műhelyek bemutatását.

Az Acta Pharmaceutica Hungarica jelenleg évi négy számmal, kötetenként átlagosan 4-5 közleménnyel jelenik meg. Bár ez a szám lehetne magasabb is, megjegyzendő azonban, hogy az elmúlt periódusban több kiemelkedő tevékenységet végző kutató jelentett meg a szakterületéhez kapcsolódó áttekintő (*review*), vagy munkásságát, doktori értekezését tömören és átfogóan bemutató közleményt. A megjelent 34 dolgozat mellett tudományos rendezvényről szóló beszámoló is szélesítette az olvasói választékot. A gyógyszerészeti hivatás inter- és multidiszciplinaritása jól tükröződik a fenti időszak alatt napvilágot látott közlemények tematikus megoszlásában is.

A megjelent kéziratok tematikus megoszlása az alábbi:

- Analitika – gyógyszeranalízis – gyógyszerkémia 29%
- Egészséggazdaságtan 6%
- Farmakognózia 6%
- Farmakológia – farmakoterápia 12%
- Fizikai kémia – gyógyszer technológia – biofarmácia 41%
- Gyógyszerészi gondozás – klinikai gyógyszerészet 6%

A társadalomgyógyszerészeti témakörű kéziratok megjelenése továbbra is alulreprezentált.

Az egyes kötetek magyar és angol nyelvű tartalomjegyzéke, valamint a közlemények magyar és angol nyelvű összefoglalója, a kulcsszavakkal együtt az MGYT honlapján is elérhető. Feltehetően ennek is köszönhető, hogy angol nyelvű szakmai folyóiratok is idézik az Acta Pharmaceutica Hungarica-ban megjelent közleményeket.

Prof. Noszál Béla
főszerkesztő

Prof. Zelkó Romána
felelős szerkesztő

A Gyógyszerészet szerkesztőségi beszámolója

A Gyógyszerészet, mint a Társaság 1957 óta folyamatosan megjelenő, legnagyobb példányszámú szaklapja, a 2009-2012 időszakban is igyekezett teljesíteni kezdetektől meglévő hármass feladatát, a szakmai továbbképzést, az informálást és a közszolgálati funkcióját. Fontos feladat továbbá a szakmai anyanyelvünk ápolásában és fejlesztésében való részvétel.

A 2008. novemberi tisztújítást követően hivatalba lépő új elnökség nem fogalmazott meg markánsan új elvárásokat a lap arculatával szemben, továbbra is aktuális, érdekes, tartalmas és esztétikus folyóirat készítését várta el, melyben érvényesülnie kell a Társaság által képviselt értékeknek, a tagságot érintő események bemutatásának. A 2010. év végi részleges tisztújítás az elvárásokban változást nem hozott.

A szerkesztőség kiegyensúlyozott működésének záloga – a laptulajdonos elvárásainak világos megfogalmazása mellett –, a szerkesztők elkötelezettsége, feladatvállalása és aktív munkája. Ez alapvetően meghatározta az elmúlt négy évben is a lap egyenletes szakmai színvonalát. A Gyógyszerészet szerkesztőségi összetétele a 2008-as tisztújítást követően minimálisan változott. A főszerkesztő *Takácsné prof. Novák Krisztina*, a felelős szerkesztő *Hankó Zoltán*, a szerkesztők *Laszlovszky István*, *Pintye János*, *Télessy István* és – a munkahelyi elfoglaltságára tekintettel 2011-ben távozott *Bajdik János* feladatait átvevő – *Kása Péter*. A szerkesztőbizottságban a szakosztályi

és szervezeti tisztújításoknak megfelelő személyi korrekciók voltak.

A Társaság elvárásainak figyelembe vételével törekvésünk, hogy a gyógyszerészet különböző területein, így a közforgalomban, kórházi, klinikai gyógyszerterápia, iparban, hatóságnál és az egyetemeken dolgozó kollégáink is találjanak a lapban számukra érdekes közleményt. Ez a törekvés jórészt realizálódhatott, hiszen a továbbképző cikkek témái döntően az alkalmazott farmakológia és gyógyszeres terápia, a gyógyszerkémia és analitika, a gyógyszer-technológia, a szervezéstudomány, a gyógyszerésztörténet és a gyógynövényismeret területéről kerültek ki. Ezen belül, az arányok kialakításánál – lehetőségeinkhez mérten – figyelembe vettük a szakma igényeit. A közlemények döntő többsége szerkesztői felkérésre készült. A lap megbecsültségét jelzi, hogy a szerzői aktivitás folyamatos, a felkéréseknek szívesen tettek eleget az egyes szakterületek prominens képviselői. Szeretnénk remélni, hogy ez a tendencia a jövőben még tovább erősödik.

A Gyógyszerészet szerkesztői az elmúlt ciklusban is kiemelt feladatuknak tekintették a 2006-os liberalizáció következtében kiüresített gyógyszerészi kompetenciák helyreállítása és a gyógyszerészi gyakorlat fejlesztése érdekében folytatott tevékenységet. Aktív fórumot biztosítottunk a kompetencia-rendeztetés, a gyógyszerészi gondozás, a minőségi problémák, a

magisztrális gyógyszerkészítés, a gyógyszerértár-vezetés, a szakképzés és a marketing-kérdések megvitatásának. Gyógyszerészi gondozási témájú dolgozataink a napi gyakorlat szempontjából is hasznosak. A magas színvonalú, célzottan készülő témafeldolgozások jelentős mértékben járultak hozzá az utóbbi évek jogi szabályozásában és napi gyakorlatában elindult átalakuláshoz. Kimagasló színvonalú sorozat jelenik meg a gyógyszerértárkönyvezés különböző területeiről. Rendszeresen közöljük a farmakobotanikai kirándulások továbbképző színvonalú beszámolóit. Évek óta jelennek meg kritikai értékelések a növényi szerek valódi helyének kijelöléséért a modern terápiában. Kiemelten foglalkoztunk a gyógyszerértárban is forgalmazott étrend-kiegészítők összetételével, minőségével és a gyógyszerhamisítás problémájával.

A beszámolási időszakban folyamatosan biztosítottuk az MGYTávoktatás keretében a kreditpontos továbbképzés lehetőségét. A ciklus elején még a programra jelentkezett több mint 300 gyógyszerész kétharmada szerzett a jogszabályban ezen formánál megengedett maximális 20 kreditpontot, majd ez a szám évről évre folyamatosan csökkent. A távoktatásban való részvétel valódi továbbképzést nyújt, hiszen évente 10 alkalommal két-két nívós továbbképző közleményhez feltett kérdésekre kell 75%-ot meghaladóan helyes választ adni. A ciklus közben végzett felmérésünk szerint [Gyógyszerészet 54, 236 (2010)], a résztvevők jónak tartják ezt a szolgáltatást és elégedettek a közlemények témaválasztásával és magas szakmai színvonalával. Azonban tényként kell megállapítanunk, hogy máshol a miénkhöz képest könnyebben és kevesebb kitartással lehetett hasonló nagyságrendű továbbképzési pontot szerezni. A távoktatással kapcsolatos legutóbbi jogszabályi korrekció új helyzetet teremtett, a következmények felmérésére várhatóan a következő év alkalmas lesz.

A CPhH XIV.-re különszámot jelentettünk meg, illetve a kongresszus szakmai és társadalmi programjáról részletes értékelő összefoglalást adtunk közre, melyből az eseményen részt venni nem tudó gyógyszerészek is tájékozódhattak. A lapban rendszeresen előzetes tájékoztatást adtunk a Társaság által szervezett konferenciákról, rendezvényekről, továbbképzésekről, majd a lezajlást követően részletes beszámolókat közöltünk. A beszámolók megírásában a rendezvények szervezői vannak segítségünkre; a rendezvényt követő egy-két hónapon belül a beszámolókat többnyire megkapjuk.

A lap szerkesztői stratégiai kapcsolatot ápolnak a gyógyszerészképző helyekkel, így az egyetemek életének legfontosabb történéseiről rendszeresen közlünk beszámolót. Külön öröm, hogy az utóbbi években rendszeresen jelennek meg híryanagyok a marosvásárhelyi gyógyszerészképzéssel kapcsolatban is. A lap színvonalát komolyan növeli a Tallózó rovat, amelynek rovatvezetői és szerzői folyamatosan küldik referátumaikat.

A kiemelkedő szerzői tevékenység elismerésére 2006-ban alapított Végh Antal Nívódíjban 2009-ben Szalai Csaba részesült a genomika gyógyszerkutatásban betöltött szerepét bemutató kétrészes közleményéért. A 2010-es díjazott Csopor Dezső volt, aki a „Növényi szerek helye a mai gyógyszerkincsben” c. rovat számára rendszeresen ír – részben Szendrei Kálmánnal, részben más társszerzőkkel közösen – közleményeket. A 2011-es nívódíjat Dévay Attila és Riba Pál vehette át a Társaság 2011. december 3-i tanácskozó testületi ülésén. A szerkesztőség idén is két személyt terjesztett fel kitüntetésre; a nívódíjak átadására a december 8-i küldöttközgyűlésen kerül sor.

A borítón 2009-ben gyógynövények fotóit, 2010-ben muzeális értékű patikaedényeket, 2011-ben régi gyógyszerész- és orvosábrázolásokat mutattunk be, 2012-ben érmék fotóit tesszük közzé. A 2009-es sorozathoz Babulka Péter, a 2010-es és 2011-es illusztrációkhoz Ferentzi Mónika írt tömör, szakszerű ismertetést, a 2012-es fotókhoz prof. Zalai Károly hagyatékából válogattunk érméket, az ismertetők megírásához prof. Zalai Károly „Gyógyszerészeti numizmatika” könyvét vesszük alapul.

A lap formai megjelenése esztétikus. A ciklus kezdete óta az Arrabona Print Kft. sokszorozítja a lapot, a nyomda munkájával elégedettek vagyunk. A hirdetés-szervezés megfeneklett, részben a gyógyszerpiac átstrukturálódása, részben a szervezői munka háttérbe szorulása miatt.

Köszönjük szerzőinknek, a szerkesztőbizottság tagjainak és nem utolsósorban Oláh Csaba tördelőszerkesztőnek a lelkiismeretes munkáját.

Takácsné prof. Novák Krisztina
főszerkesztő

Hankó Zoltán
felelős szerkesztő

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 56. 750-752. 2012.

Egy különleges 75. évforduló az USA-ban: 1937: a marihuána-ellenőrzés kezdete; 2012: a marihuána-legalizálás kezdete?

Bayer István

1937: *Marihuana Tax Act*

Mi indokolta a kannabisz-ellenőrzés bevezetését jelentő törvény elfogadását egy olyan országban, ahol a lakosság túlnyomó többsége azt sem tudta, hogy mi az a marihuána? A legfontosabb ok az volt, hogy az Egyesült Államokban 1933-ban megszűnt a szesztilalom és a bűnüldözés súlypontja az alkoholtól a drogokra tevődött át. 1930-ban megalakult a *Bureau of Narcotics*, amely *Harry Anslinger* vezetésével országszerte terjesztette azt a véleményét, hogy a marihuána – a „killer weed”, a gyilkos fű – gyilkossági hajlamokat ébreszt, és a bűnözés egyik fő forrása, valamint azt, hogy a marihuána-szívás menthetetlenül örületbe vezet...

1944: a *La Guardia* jelentés

A *Marihuana Tax Act* elfogadását követő 25 év folyamán az Egyesült Államokban gyakorlatilag senki sem foglalkozott a marihuánakérdéssel, mivel a marihuána-fogyasztás méretei nem voltak jelentősek. Ez alól egy kivétel van: *La Guardia*, New York polgármestere, bizottságot szervezett a marihuána-használat egészségügyi és társadalmi hatásának a vizsgálatára és a bizottság 1944-ben közzétett jelentése látványos sajtóvitát váltott ki. A jelentés – az amerikai orvostársaság véleményére támaszkodva – megalapozatlannak nyilvánította a *Bureau of Narcotics* állításait. Ezt a jelentést a kábítószer-rendészeti szervek nemcsak elutasították, hanem *Anslinger* ezt „zagyva szociológiának és orvosi halandzsának” („giddy sociology and medical mumbo-jumbo”) nevezte.

1956: *Narcotics Control Act*

Az illegális kábítószer-kereskedelem és a heroin-abúzus terjedésének megakadályozására alkotott új törvény rendkívüli mértékben megszigorította a büntetőrendelkezéseket. A kannabisz esetében ez azt jelentette, hogy már 1 marihuána-cigaretta birtoklása esetén kötelező volt a 2 éves börtönbüntetés kiszabása.

1961: ENSZ – *Egységes Kábítószer Egyezmény*

Az 1961-ben elfogadott új nemzetközi egyezmény alapvető változást hozott a kannabisz vonatkozásában.

A Népszövetség érdemben nem foglalkozott a kannabisz-szívás tradicionális szokásával. Az ENSZ Kábítószer Bizottsága viszont – hosszas viták és egyes, tapasztalattal rendelkező fejlődő országok (pl. India) és volt gyarmattartó államok (pl. Hollandia) ellenvéleménye ellenére – úgy döntött, hogy a kannabisz használatát kábítószerrel való visszaélésnek kell tekinteni és be kell tiltani. (Ezért a kannabiszgyanta és a kannabisz egyaránt az egyezménynek nemcsak az I. jegyzékére, hanem a – tilalmat jelentő – IV. jegyzékére is felvételre került.) A döntés meghozatalában az Egyesült Államok (a *Bureau of Narcotics* véleményével azonosuló állásfoglalásával) fontos szerepet játszott.

Mi történt az Egyesült Államokban 1961 után?

„Zöld hullám”

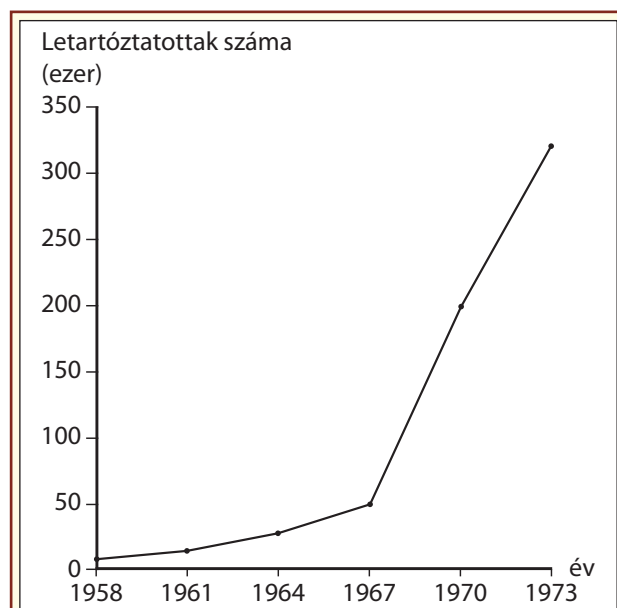
Az amerikai ifjúság körében az 1960-as években megkezdődtek a diáklázadások, megkezdődött a hippimozgalom, megkezdődött a rock and roll korszak és a marihuána-szívás tömegessé vált. 1961 és 1967 között tízszeresére emelkedett a marihuána-birtoklásért letartóztatottak aránya és 1970-ben már 10 millióra becsülték a marihuána-fogyasztók számát. Az ifjúság körében a fogyasztás emelkedését látványosan bizonyítja az, hogy a főiskolások között 1969-ben 9%-ra, 1970-ben 30%-ra, 1971-ben pedig 42%-ra becsülték a marihuánát kipróbálók arányát.

Az ifjúság bebörtönzése

Az **1. ábrán** közölt grafikonhoz nem szükséges kommentárt fűzni, csupán azt kell megemlíteni, hogy a letartóztatottak majdnem mind fiatalok.

1970: „dekriminalizáció”

Az Egyesült Államok kormánya a marihuánát fogyasztó fiatalok tömeges börtönbezárásának a folytatását egy új törvény segítségével szüntette meg. Az 1970-ben elfogadott *Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act* lényege az, hogy a marihuána megmaradt kábítószernek, továbbra is előírta a termesztés, a csempészés, az üzérkedés büntetését, de lehetővé tette a fogyasztók mentesítését azáltal, hogy

1. ábra: Marihuánával kapcsolatos letartóztatások alakulása az USA-ban

(forrás: Bayer: Drogok és emberek... 310. oldal 20. ábra)

az általuk illegálisan beszerzett marihuána birtoklásáért ne büntessék őket... Ennek a kissé álszent politikának a következtében az USA egyes államai sorban „átalakították” a marihuána birtoklását börtönbüntetés helyett szabálysértéssé...

A liberalizáció, a „dekriminalizáció” következtében látványosan emelkedett a fogyasztók száma. 1979-ben már a gimnazisták 60%-a szívott marihuánát, és legalább 10%-uk vált napi fogyasztóvá. Az országban ekkor már 20 millióra becsülték a marihuána-szívók számát.

A marihuána „átalakulása”

1980-tól kezdve azért nehéz az amerikai marihuána-fogyasztás helyzetének az alakulását nyomon követni, mert közben a marihuána „átalakult”. Úgy tűnik, hogy az Egyesült Államokban a marihuána 1937-től kezdve egészen a hetvenes évekig kb. 1% hallucinogén hatóanyagot (THC-t, tetrahidrol-kannabinolt) tartalmazott. A XX. század hetvenes éveiben a magasabb THC-tartalmú mexikói, kolumbiai és jamaikai marihuána beáramlása következtében az USA-ban már 3,8%-ra emelkedett az átlagos hatóanyag-tartalom. Ezt az átlagot tovább növelte a hazai „szuperpotens” kannabisz termesztése. A következmény: 2009-ben az USA-ban a marihuána átlagos THC-tartalma elérte a 10%-ot, az „eredeti” hatóanyag-tartalom tízszeresét. Tehát az a marihuána, amit 2012-ben az Egyesült Államokban szívnak, nem azonos azzal a droggal, amit 1937-ben használtak.

A hatóanyag-emelkedés rendkívül fontos gyakorlati következményekkel járt. A *Los Angeles Country University Center of Southern California* (tehát egy mari-

huánát illetően exponált területen fekvő kórház) 1961. és 1969. között felvett 701 057 paciense közül összesen 9 olyan akadt, akinek a kezelésére marihuána-használat miatt került sor, ezzel szemben ma már tele vannak az amerikai kórházak az ilyen esetekkel.

Mikor drog és mikor gyógyszer?

Az Egyesült Államokban a kannabiszt tiltó jogszabályok meghozatalát megkönnyítette az a körülmény, hogy a marihuánát senki sem tekintette gyógyszernek. (Nemzetközi szinten gyakorlatilag ugyanez volt a helyzet, az 1961-es Egyezmény elfogadásakor a legtöbb országban legfeljebb marginális szerepet játszott a *Tinctura Cannabis* és az 1971-es Egyezmény elfogadásakor sem merült fel kifogás az ellen, hogy a kannabisz hallucinogén hatóanyagát, a delta9-THC-t és izomérjeit, az LSD-hez hasonlóan, a teljes tilalmat jelentő I. jegyzékre helyezték.)

A XX. század vége-felé látványos fordulat történt: az Egyesült Államokban kiderült, hogy a THC segítségével enyhíteni lehet a daganatos betegségekben szenvedők fájdalmát és csillapítani lehet a sugárkezelés mellékhatásait, a hányingert és a hányást. Az USA az ENSZ-hez fordult és az ENSZ Kábítószer Bizottsága a delta9-THC-t – jegyzékáthelyezéssel – mentesítette a tilalom alól.

Ez a fordulat egy különös és ellentmondásos helyzetet teremtett. Az 1961-es Egyezmény hatálya alá eső „kábitószer” esetében megmaradtak a tiltó rendelkezések, hatóanyaguk, az 1971-es Egyezmény hatálya alá eső „pszichotróp anyag” viszont – gyógyszerként – szabadon rendelkezhetővé vált.

A helyzet ezután tovább bonyolódott: kiderült, hogy a kannabisz rendkívül hasznos gyógyszerként használható pl. a *glaucoma*, a *sclerosis multiplex* tüneteinek, az AIDS-fertőzöttek étvágytalansága kezelésére. A közelmúltban hírek érkeztek arról, hogy a marihuánát a migrén kezelésére is használják az USA-ban.

Az Egyesült Államokban a THC esetében a terápiás használatot nemcsak az tette lehetővé, hogy ez nem „kábitószer”, hanem „pszichotróp anyag”, hanem az is, hogy ezt a vegyületet szintetikusán állították elő, ehhez nem volt szükség kannabiszra, az újabb esetekben viszont magát a kannabiszt (tehát a természetes „kábitószer”) használták.

Az Egyesült Államokban a mai helyzet ellentmondásos: országos szinten továbbra is érvényes a tilalom, de 2012-ben már 17-re emelkedett azoknak az államoknak a száma, ahol engedélyezett a kannabisz gyógyászati használata. Kaliforniában több mint 200 000 amerikai állampolgár szerezheti be a kannabisz-termékeket azon a 30 elosztó helyen, melyeket az USA más államaiban – illegális kábítószer kereskedelem miatt – azonnal bezáratnának és fenntartóikat börtönbe zárnák.

Mikor kábítószer, mikor gyógyszer és mikor élvezeti szer?

Azt hiszem, hogy ezt a kérdést az Egyesült Államokban 2012-ben már senki sem tudná megválaszolni. Nemcsak a kannabisz-tilalom és a gyógyászati használat közötti ellentmondásos helyzet miatt, hanem azért is, mert egyre bizonytalanabbá vált az, hogy a *társadalom* kábítószernek vagy élvezeti szernek tekinti-e a marihuánát. A helyzet megítélését az is megnehezíti, hogy az USA egyes államaiban a *rendészeti szervek* egymással össze sem hasonlítható intenzitással és kapacitással foglalkoznak a marihuána birtoklási esetek felderítésével.

A helyzet kiéleződött: 2012-ben az USA 2 állama – Colorado és Washington – népszavazással úgy döntött, hogy a marihuánát nem kábítószernek, hanem élvezeti szernek tekinti és forgalmazását és használatát az alkoholhoz hasonlóan szabályozza. Ez az állásfoglalás homlokegyenest ellentétes az USA – országos érvényű – marihuána tilalmával.

Miért „különleges” a 75. évforduló?

Azért, mert 1937-ben az Egyesült Államokban az 1% hatóanyagot tartalmazó marihuánát kábítószernek minősítették, 2012-ben viszont az USA 2 államában a 10% hatóanyagot tartalmazó marihuánát „visszaalakították” élvezeti szerré...

Mit hoz a jövő az Egyesült Államokban?

Biztosra vehető, hogy a kannabisz gyógyászati forgalmazását az USA egyre több állama fogja engedélyezni, ez pedig elkerülhetetlenné teszi az ehhez szükséges legális kannabisz-termesztésnek és a gyógyászati célra előállított termékek forgalmazásának az országos szintű szabályozását és ellenőrzését. Ez nem lesz egyszerű feladat, mivel a jelenlegi gyakorlat egyértelműen bizonyítja, hogy nem arról van szó, hogy gyógyszer-tárakban hogyan lehet beszerezni gyógyszerekben hivatalos növényi termékeket vagy törzskönyvezett készítményeket. A gyógyszer-táron kívüli forgalmazás szükségessé teszi egy speciális, a *Food*

and Drug Administration (FDA) és a *Drug Enforcement Administration (DEA)* követelményeit egyaránt biztosító ellenőrzési rendszer létrehozását.

A marihuána probléma kezelését befolyásolni fogja az is, hogy az USA-ban folytatódik-e az a gyakorlat, hogy az országban marihuána birtoklásáért – az FBI állítása szerint – 42 másodpercenként letartóztatssanak valakit.

Amennyiben az Egyesült Államok kormánya elfogadja a marihuána forgalmazás legalizálását az USA egyes államaiban, akkor választania kell aközött, hogy felmondja az 1961-es Egységes Kábítószer-egyezményt vagy kezdeményezi egy új ENSZ egyezmény kidolgozását.

Mit hoz a jövő az ENSZ-ben?

Mivel a kannabisz terápiás potenciálját nemcsak az Egyesült Államok, hanem egyre több más ország is elismeri és gyógyításra való használatát nemcsak engedélyezi, hanem közegészségügyi érdeknek is tekinti, az ENSZ kötelezettsége, hogy a kannabisz terápiás használatát – az 1961-es Egyezmény tilalmi előírásainak a módosításával – lehetővé tegye.

Mivel a kannabisz hatóanyag-tartalmának a nagyságrendi módosulása nemcsak amerikai jelenség, az ENSZ kötelezettsége, hogy az Egységes Kábítószer-egyezmény empirikus – 1961-ben helytálló, de mára már elavult – kannabisz definícióját újratárgyalja.

Mivel az 1961-es Egyezményben előírt kannabisz-tilalom kudarcát nemcsak az USA két államában bekövetkezett legalizáció jelzi, hanem az ENSZ bécsi hivatalának 2012. évi jelentése is bizonyítja¹, az ENSZ kötelezettsége, hogy a jelenlegi – teljes tilalomra épülő – rendszer helyett egy reális, kínálatcsökkentésre és keresletcsökkentésre egyaránt alapuló rendszert kialakítson.

¹A jelentés szerint a világ 15 és 64 év közötti korosztályából 119 millióra vagy 224 millióra becsülhető az illegális kannabiszt fogyasztók száma, és a világ illegális droghasználóinak 75%-a kannabisz-fogyasztó.

B a y e r, I.: *An extraordinary 75th anniversary in the United States. 1937: beginning of the marihuana control. 2012: beginning of the legalization of marihuana?*

A szerző címe: Budapest, Lotz Károly utca 11/A – 1026)

HÍREK

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG HÍREI

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG VEZETŐSÉGI ÜLÉSÉNEK DÖNTÉSEI

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Vezetősége ez évi harmadik ülését **2012. november 8-án** tartotta Budapesten, a Társaság székhelyének tárgyalótermében.

Jelen voltak: *prof. Vincze Zoltán* elnök, *prof. Szőkő Éva* tudományos alelnök, *Télessy István* szervezési alelnök, *Márkus Sárolda* főtitkár, *Berzsenyi Pál* gazdasági titkár, *Pannonhalminé Csóka Ildikó* továbbképzési titkár, *Higvisán Ilona* a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöke, *Bozsik Erzsébet* a Gyógyszeripari Szervezet elnöke, *prof. Soós Gyöngyvér* a Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály elnöke, *Hajdú Zsuzsanna* Gyógynövény Szakosztály titkára, *Vitányiné Morvai Magdolna* a Gyógyszeranalitikai Szakosztály elnöke, *Szalay Annamária* a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály tagja, *Hajdú Mária* a Gyógyszertechnológiai Szakosztály titkára, *Takács Géza* a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály elnöke, *prof. Tekes Kornélia* az Oktatási Szakosztály elnöke, *Bognár András* a Budapesti Szervezet elnöke, *prof. Halmos Gábor* a megyei gyógyszerellátási szervezetek Dunán inneni képviselőjében, *Jelinekné Nikolics Mária* a Felügyelő Bizottság tagja és *Konrádné Abay-Nemes Éva* titkárságvezető, jegyző.

Kimentésüket kérték: *prof. emerit. Szász György* tiszteletbeli elnök, *prof. emerit. Erős István* tiszteletbeli elnök, *Erdei Ottilia* rendezvényi titkár, *prof. Falkay György* a Gyógyszerkutatási Szakosztály elnöke, *Pelle Krisztina* a megyei gyógyszerellátási szervezetek dunántúli képviselőjében, *prof. Noszál Béla* az „Acta Pharmaceutica Hungarica” folyóirat főszerkesztője, *Takácsné prof. Novák Krisztina* a „Gyógyszerészet” lap főszerkesztője és *Bozó Tamás* az Ifjúsági Bizottság elnöke.

1/2012. sz. VD: A Vezetőség az MGYT 2013. évi tagdíját aktív dolgozóknak 5000 Ft-ban, a nyugdíjas, gyesen lévő, ifjúsági és társult tagoknak 1500 Ft-ban állapította meg.

Felelős: Az elnök és a gazdasági titkár, határidő: 2013. január 1-jétől folyamatosan az egész év során.

2/2012. sz. VD: A Vezetőség döntött szaklapjaink 2013. évi előfizetési díjáról. A „Gyógyszerészet” éves előfizetési díja: 24.000Ft + áfa, az „Acta Pharmaceutica Hungarica” éves előfizetési díja: 6000 Ft + áfa lesz.

Felelős: Az elnök és a gazdasági titkár, határidő: 2013. január 1-jétől folyamatosan az egész év során.

ELŐFIZETŐINKNEK

Tájékoztatjuk kedves Kollégáinkat, hogy

- a Gyógyszerészetre 2012-ben előfizetéssel rendelkezők a 2013. évre vonatkozó számlát előreláthatólag január közepéig megkapják;
- a Gyógyszerészet 2013. évi előfizetési díja 24000 Ft + 5% áfa, egy példány ára: 2000 Ft + 5% áfa.

Kérjük, hogy az előfizetői adatokban történt változásokat legkésőbb december 27-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

Új előfizetésekre is van lehetőség. Előfizetési igényeiket legkésőbb december 27-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

JUBILEUMI DÍSZOKLEVELEK ÁTADÁSA A SEMMELWEIS EGYETEM GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KARÁN

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa az 50, 60, 65 és 70 éve végzett gyógyszerészek jubileumi díszoklevelének átadása alkalmából ünnepi ülést tartott november 17-én a Nagyváradi téri Elméleti Tömb Dísztermében. Az elnökség a Gaudeamus igitur hangjaira foglalta el a helyét, majd a Himnusz hangjai csendültek fel, amit a zsűfólasig megtelt díszterem közönsége együtt énekelt.

Prof. Noszál Béla dékán köszöntötte 70, 65, 60 és 50 éve végzett, jubileumi gyógyszerészeket és hozzátartozókat, az elnökségben helyet foglaló prof. Hunyady László általános rektorhelyettes, prof. Rácz Károlyt a Doktori Tanács elnökét, prof. Masszi Tamást az ÁOK dékánhelyettesét, Gerber Gábor docent a FOK dékánhelyettesét, prof. Nyakas Csabát a Testnevelési és Sporttudományi Kar dékánhelyettesét, Domján Gyula főiskolai tanárt az Egészségtudományi Kar dékánhelyettesét, Dinya Elek docent, az Egészségügyi Közfoglaltatási Kar dékánhelyettesét. Antal István és Örfi László dékánhelyetteseket, továbbá Hankó Zoltán MGYK elnököt, a megjelent professzorokat, oktatókat, hallgatókat, a Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsának tagjait, a szakmai-tudományos és társadalmi szervezetek, valamint a Mozsonyi Sándor Alapítvány képviselőit.

Ezután következett Noszál Béla dékán ünnepi beszéde.

Prof. Noszál Béla ünnepi beszéde

„Nagy öröm számomra, hogy együtt lehetünk ezen különleges alkalommal, amikor a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen 1942-ben végzett kollégáink rubin, az 1947-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen végzett kollégáink vas jubileumi díszoklevelet, a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1952-ben végzetek gyémánt díszoklevelet, az 1962-ben végzetek

arany díszoklevelet vehetnek át itt, a Semmelweis Egyetem integrált működésének 13. évében, a jogelőd intézmények tevékenységét is figyelembe véve, Egyetemünk 243. tanévében, és karunk, az első magyar önálló Gyógyszerésztudományi Kar fennállásának 58. esztendejében.

Előjáróban engedjék meg, hogy a tények nyelvén röviden szóljak nagymúltú egyetemünk, kiváltképp a Gyógyszerésztudományi Kar jelenéről. A Semmelweis Egyetem ma 6 karral működik: Általános Orvostudományi, Fogorvostudományi, Testnevelés és Sporttudományi, Egészségtudományi, Egészségügyi Közfoglaltatási, és természetesen Gyógyszerésztudományi Karral. Mint ilyen, az ország egyetlen egészségügyi orientációjú szakegyeteme, ahol jelenleg több mint 11000 hallgató folytatja tanulmányait. Képzés – egyedülálló módon – 3 nyelven folyik: magyarul, angolul és németül. Legnagyobb számban természetesen magyar hallgatóink vannak, de a Semmelweis Egyetemen összességében ma 5 kontinens több mint 60 országának állampolgárai tanulnak. A gyógyszerészhallgatók száma 782 fő, ebből 644 a magyar, 110 az angol és 28 a német évfolyamok hallgatóinak száma, a Doktori Iskolákban további 45 fiatal gyógyszerész Ph.D. fokozatszerzése van folyamatban. A rezidensképzésben e tanévben 302 fiatal kolléga vesz részt. A graduális gyógyszerészképzés Budapesten ma is, a hagyományokhoz híven, 2 egyetem 3 karán, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának, ill. a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának aktív, eredményes és magas színvonalú, közel azonos mértékű, 23, illetve 22%-os részvételével folyik, aminek következtében a budapesti gyógyszerészképzés a magyar felsőoktatásban az universitas szellem egyes számú megtestesítője.

Örömmel jelenthetem, hogy ter-

mészetesen ma is vannak kiváló hallgatóink: a közelmúlt években a közársasági elnök úr több alkalommal is Egyetemünkön járt, azért, hogy egy-egy végzős doktoranduszunk átadja a *Sub auspiciis praesidentis Rei Publicae* kitüntetéses doktorrá avatással járó aranygyűrűt. E kiemelkedő elismerés azoknak jár, akik az általános iskolától a doktorálásig kizárólag jeles és kitűnő érdemjegyeket kaptak a bizonyítványukba ill. indexükbe. Ebben a sorozatban 3 egymást követő évben is a Gyógyszerésztudományi Karon végzett hallgató részesült a magas kitüntetésben. Kitüntetéses doktorrá avatás a legjobb és legnagyobb egyetemeken is csak néhány évenként fordul elő, de hogy egyetlen egyetemi karon legyen ilyen sorozat, az teljességgel egyedülálló.

E szívet melengető tény mellett nem kevésbé öröm, hogy a budapesti gyógyszerészképzés a Magyar Akkreditációs Bizottságtól elnyerte és jelenleg is viseli a «Kiválósági Hely» megtisztelő címet.”

Ez után a dékán szólt a karon folyó tudományos kutatásról és a betegellátó tevékenységről is.

„A kutatómunkában is születtek csöppet sem titkolandó eredmények. 2010-ben a Semmelweis Egyetem egyike lett az ország 72 felsőoktatási intézménye közül kiválasztott 5 kutatóegyetemnek, mely kategóriában társai az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a szegedi és a debreceni egyetem. A kutatóegyetemi státusz kivívásában igen magas fajlagos tudományos teljesítményével, a tudományos fokozattal rendelkezők egyetemünkön legnagyobb hányadával, jelentős pályázati bevételekkel nagyon nagy szerepe volt a Gyógyszerésztudományi Karnak. A gyógyszerészek mai oktatói között van, akinek a Nature-ben, két másik kollégának pedig a Science-ben, vagyis a világ 2 legnagyobb presztízsű tudományos folyóiratában

van eredeti közleménye, mely országosan, és valamennyi tudományterületet figyelembe véve is igen ritka esemény. Mai hallgatóink között található a 2010-es Kémiai Diákolimpia egyik aranyérmese, aki 68 ország versenyzői közt Tokióban érte el ezt az eredményt. Oktatási portfólióink újdonsága, hogy az előző évben megkezdtük a német nyelvű gyógyszerészképzést, mely így – a két évszázada folyó magyar és a 24. éve folyó angol mellett képzésünk 3. nyelve.”

A dékán szólt arról, hogy a végzős gyógyszerészeknek nincsenek elhelyezkedési gondjai, ami annál is örövendesebb, mert ez nem mondható el „több, más rokonszakmában diplomát szerző kortársaikról, akik közül sokan kénytelenek elhagyni hazájukat, hogy elfogadható munkaes létfeltételekhez jussanak. Szögezzük le, hogy ez a legnagyobb fokú tékozlás. Melyben a nyilvánvalóan szegényebb ország egy jóval gazdagabb országnak a legcsekélyebb ellenszolgáltatás nélkül ajándékba adja a hatalmas állami pénzen 18 év alatt megszerzett magas szintű tudást és a kiművelt emberfőt, aki az esetek nagy részében később már csak látogatóba jár haza. Nem kétséges, hogy ezen a gazdaságilag tartathatatlanság, morálisan elfogadhatatlanság, nemzeti szinten megoldhatatlan állapotban az Európai Uniónak kutyakötelessége változtatni.

Hogy hogyan torzult idáig a világ, és mit kell tenni a felemelkedésért, azt Önök, kedves jubilánsok, bizonyosan meg tudják ítélni, hiszen rendelkeznek történelmi igazságérzettel, az egészségügy, a tudomány, a humánus szolgálatában, a téma mellett, a laboratóriumban, a katedránál átdolgozott évek tapasztalatával. Az Önök véleményére, tudására, tapasztalatára, tanácsaira e kérdésekben is óriási szükség van. Kérem, hogy ne fosszák meg ettől gyermekeiket, unokáikat, hozzátartozóikat, barátait, tanítványaikat.

Bármeikorák is napjaink globális nehézségei, nem homályosíthatják el a mai ünnep fényét, a 70, 65, 60, 50 éve szerzett diploma, a mögötte lévő tudás, a birtokában kifejtett munkásság jelentőségét.

Következő gondolatom tehát a köszöneté. Az, hogy most Önök itt vannak és ilyen örövendesen sokan vannak, az ékes bizonyítéka a hivatáshoz, a hazához való hűségüknek is, amit megőriztek, vagy inkább magától értetődő természetességgel érezték, pedig a XX. század történelmi viharai azt sokszor tették próbára.

Az Alma Mater számára külön öröm, hogy a mai jubilánsok között több olyan személyiség is található, aki az egyetemi, akadémiai szférában is nagyszerűen megállta helyét. Közülük elsőként említem Tóth Klára professzor asszonyt, a Magyar Tu-

Prof. Noszál Béla

dományos Akadémia rendes tagját, aki ezidő szerint az egyetlen gyógyszerész végzettségű akadémikus, A mi generációnk is rengeteget tanult Vajdáné Benedek Veronika, Konkoly Thege Ilona és Held Györgyi tanárnőktől, Takács Mihály professzor úrtól, a gyógyszerészeti kémia egyik apostolától, Szepesi Gábor professzor úrtól, a nagyhatékonyságú kromatográfia egyik hazai meghonosítójától, és akkor még nem említettem Szász György és Dános Béla szenátor urakat, akik a mai ünnepség szónokai is lesznek.”

Ez után a résztvevők egy perces néma felállással adóztak a már elhunyt tanárok és diáktársak emlékének, majd a jubileumi diplomák átadása előtt Szász György professzor,

Az elnöki asztalnál balról Antal István egyetemi docens GYTK dékánhelyettes, Dinya Elek egyetemi docens EKK dékánhelyettes, Gerber Gábor egyetemi docens FOK dékánhelyettes, Rácz Károly egyetemi tanár a DT elnöke, Hunyady László egyetemi tanár általános rektorhelyettes, Noszál Béla egyetemi tanár GYTK dékán, Masszi Tamás egyetemi tanár ÁOK dékánhelyettes, Nyakas Csaba egyetemi tanár TS dékánhelyettes, Domján Gyula főiskolai tanár ETK dékánhelyettes, Órfi László egyetemi docens ETK dékánhelyettes

az 1952-ben diplomát szerzett gyógyszerész évfolyam tagja tartotta meg ünnepi beszédét.

Prof. Szász György ünnepi beszéde

„Köszönöm a megtisztelő lehetőséget, hogy ezen ünnepi alkalommal megoszthatom néhány gondolatomat a jubileumi diplomában részesülő Kolleginákkal és Kollégákkal. Köszöntöm a gyémántdiplomában részesülő volt évfolyamtársakat, csoporttársakat.

Kedves évfolyamtársaim, bevezetésként azt szeretném Nektek emléteni, hogy a mai találkozást megelőzve, ha Ti ezt nem is vettétek észre, egy tegnapi találkozásom is volt Veletek. A mai eseményre készülve ugyanis tegnap este elővettem a meghívót és a névsorban haladva magam elé vetítettem évfolyamunkból a hallgató-korbeli lányok (bocsánat hölgyek) és fiúk (bocsánat férfiak) arcvonásait és alakját. Ennek a tegnapi virtuális és a mai fizikális találkozásnak a képeit összehasonlítva némi, kisebb-nagyobb különbségek ugyan észlelhetők, mégis, ezeket az esetleges árnyékolóhatásokat a hatvan-hatvanöt évvel ezelőtti kellemes emlékek, történetek, szakmai szóval kifejezve puffolják. Ezeket a bizonyára bennük is előjövő gondolatokat megosztva, kollegiális szeretettel köszöntöm a vas- és rubindiplomás kollégákat, akik mint aranydiplomások öt illetve tíz évvel ezelőtt átélhették a ma ránk váró élményt.

Úgy vélem, hogy a köszöntésekből nem maradhat ki Alma materünk és Karunk, amelyek születésnapja igen közel esik a mi évfolyamunk szakmai történelmének egyes meghatározó dátumaihoz. Mi ugyanis, az 1940-es évek vége felé járva, még a nagyhírű Pázmány Péter Tudományegyetem hallgatói lettünk, de diplománkat 1952-ben már az egy évvel korábban kialakított Budapesti Orvostudományi Egyetemtől (BOTE, később SOTE most SE) kaptuk. A diploma átadó gyógyszerészeti eskünket hitelesítő előljáró *Mozsonyi Sándor* nagyra becsült professzorunk volt, aki végzé-

sünk után 3 évvel létrejött – tehát rövidesen szintén gyémánt diplomás korba kerülő – Gyógyszerésztudományi Kar alapító, első dékánja lett. Mozsonyi professzor úr nevéhez fűződik a budapesti (a magyar) gyógyszerészképzés korszerűsítésének elindítása, ami alapul szolgál minden további fejlesztéshez. E fejlesztések eredményének tekinthető a jelenleg négy magyar egyetemen folyó, európai színvonalú gyógyszerészképzés és a magyar gyógyszerészet általános nemzetközi elismertsége. Ezen elismertség egyik jelének lehet tekinteni annak a közelmúltbeli – általunk régén óhajtott – határozatnak a megszületését, mely szerint a magyar gyógyszerészek diplomájukkal egyidejűleg doktori címet szereznek. A magyar gyógyszerészképzés fejlődésének további, az egészségügyi ellátás szempontjából igen fontos eredménye a szakgyógyszerész képzés kifejlődése, valamint az utóbbinak napjainkban is folyamatban levő továbbalakítása. Mindezen fejlődés leglényegesebb eredményének tekinthető az a napjainkban már általánosan elfogadottnak tekinthető nézet, hogy hazánkban a gyógyszerész az egészségügyi hálózat elsődleges gyógyszer-szakértője.

Kedves jubiláló Diplomástársak, kedves Évfolyamtársaim!

Amikor a mai nappal szakmai utunk egyik jelentős állomásához érkezünk javasolom, hogy tekintsük ezt a mai diploma elnyerést Alma Materünk részéről egy visszajelzésnek, annak elismerésének, hogy a most diplomát szerzettek, szakmai tevékenységük során mindez idáig gyógyszerészeti esküjükben foglaltaknak megfelelően igyekeztek tevékenykedni a magyar egészségügy érdekében. Úgy gondolom, hogy most, búcsúzásként fejet hajtva volt oktatóink, valamint a körünkől hiányzó volt évfolyamtársak emléke előtt, az utóbb említett elismerés tudatában, a találkozás élményével is gazdagodva, megköszönve Egyetemünknek és Karunknak a számunkra ünnepi esemény megrendezését, jóelőző érzéssel távozhatunk innen.

Prof. Szász György

Köszönjük Dékán úr, köszönöm Lányok és Fiúk – a viszontlátásra!”

***

Először a rubin, majd a vas oklevelek átadására került sor. A díszes okleveleket *prof. Hunyady László* általános rektorhelyettes és *prof. Noszál Béla* dékán adták át. A Dékáni Hivatal dolgozói egy szál fehér rózsával kedveskedtek a jubilánsoknak. Noszál dékán jelezte, hogy a Gyógyszerésztudományi Kar az utóbbi 10 évben hagyományt teremtett abból, hogy a nagy elődöket művészetkedvelő és művészetművelő, ifjú pályatársaik köszöntik zenével. A 70 és 65 évvel ezelőtt végzettek tiszteletére elhangzott *Johann Pachelbel*: Kánon D dúrban. Előadta: *Campe Nóra* 3. éves gyógyszerészhallgató és *Marosi Attila* doktorandusz fuvolán, *Sólyomváry Anna* doktorandusz hegedűn és *Sólyomváry Ilona* rezidens gyógyszerész zongorán. Ezután a 60 évvel ezelőtt végzett gyógyszerészek köszöntésére *Georg Friedrich Handel*: Laudate Dominum című darabját *Orosz Ádám* 5. éves gyógyszerészhallgató (ének) és *Nagy Katalin* 4. éves gyógyszerészhallgató (zongora) adták elő. Az arany díszoklevéllel kitüntetett kollégáink tiszteletére *Johann Sebastian Bach*: H moll szvitjéből *Rondeau*, *Polonaise*, és a *Menüett* hangzott el. A kamaraegyüttes tagjai természetesen most is kivétel nélkül gyógyszerészhallgatók vol-

tak. Fuvolán, hegedűn ill. nagybőgőn előadta: *Gampe Nóra, Marosi Attila, Bencsát Zsófia, Súlyomváry Ilona, Súlyomváry Anna és Pázmány Péter.*

Ez után a jubilánsok nevében a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság szenátora, a Gyógyszerészi növénytan jelenleg is 100%-os aktivitású oktatója, botanikai túrák vezetője, a katedrán 60 éve töretlenül álló *Dános Béla* gyémántdiplomás gyógyszerész szolt a résztvevőkhöz.

Dános Béla köszöntő beszéde

„A mai napon az újból diplomázó diáktársaim nevében hálásan megköszönöm ezt a felemelő ünnepséget és azt az elismerést, amelynek eredményeként rubin, vas, gyémánt és arany fokozatú diplomával szentesítették eddigi gyógyszerési tevékenységünket, mely nem volt könnyű, hiszen a jubilálóknak életútjukon nem kevés megpróbáltatásban volt részük és komoly helytállást követelt a gyógyszerési hivatás rangjának megőrzése is.

De lássuk, hogyan kapcsolódtunk az állandóan változó gyógyszerészképzés forgatagához majd a gyógyszerési hivatás széles spektrumú el látásához.

Tisztelt Ünneplő Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg, hogy rövid időutazást tegyek, kiemelve az a közel 100 évet, amely a magyarországi gyógyszerészképzés és gyógyszerészet történetének igen fontos, korszakváltó időszaka volt, a most 50-60-65 és 70 éve végzetek részvételével.

Az egyetem történetének leírásai- ból tudjuk, hogy a gyógyszerészképzés Magyarországon már a Pázmány Péter alapította (1635) Nagyszombati egyetemen is megvolt, amely kiteljesedett az 1769-ben az Orvosi karal történt bővítés révén. Így a kötelező tárgyak kémia-botanika és gyógyszerészeti ismeretek voltak az 1800-as évek elején. Ekkor sok neves akkori tanítómester mellett a világhírű hazánk fia, *Kitaibel Pál* is oktatta a gyógyszerész jelölteket. Az

**Dános Béla egyetemi docens
ünnepi beszédét tartja**

1850-es évek elején az egyetem életében nagy változások következtek be, a természettudományos diszciplínák az Orvoskarról a Bölcsészkarra kerültek át, amelyek ugyan más kari nevezéktannal, de a mai napig megmaradtak; kettősség jött létre a gyógyszerészképzésben: a természettudományos alaptárgyak az Ősi Alma Mater kebelében maradtak, az Orvostudományi Intézetek pedig az időközben szerveződött Orvostudományi Egyetemre kerültek.

Az 1940-es reform 4 évre emelte a képzés időszakot és a tantárgyak számát is megemelte, valamint létrehozott egy Karközi Bizottságot, amelynek feladata lett az alaptárgyak és szaktárgyak közötti kapcsolat fenntartása. A 65-70 éve végzetek ebben a periódusban voltak az egyetem hallgatói és a II. világháborút is végigszenvedték. Ők is, mint az én évfolyamtársaim még a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karára iratkozhattunk be 1947-ben két évre rá, hogy a hazánkat sem kímélő háború borzalmai befejeződtek.

Az egyetemen viszonylag nyugodt körülmények fogadtak – időnk nagyobb részét a Múzeum körüli intézetekben töltöttük, szorgalmasan jártunk az előadásokra és gyakorlatokra *Sárány, Mödlinger, Sztrókay* és nem utolsósorban *Schulek Elemér* professzor úr óráira. Nélkülöztek sokan

közülünk, de fiatalok voltunk (viszonylag még a hadifogságból visszatértek is, valamint a menekültek) és munkára készek. Ha fáztunk a tanszéken kívül, az egyetemi könyvtár nyújtott menedéket. Arra is volt energiánk, hogy fél éjszakákat az Operánál sorba álljunk, hogy olcsó jegyeket elcsíphessünk a nagyszerű előadásokra.

Év végén, a vizsgák teljesítését követően egy éves, kötelező gyógyszerértári gyakorlatot végeztünk szerte az ország gyógyszerházaiban. Fantasztikus gyakorlati ismeretekre tettünk szert, amelyek a receptúrai és technológiai tanulmányaink során hozták meg az első eredményeket. Tanáraink versenyeztettek, kinek legpontosabb a porosztása, a pilula készítése, vagy az emulzió, kenőcs homogenitása. Ez volt az utolsó gyakornoki évfolyam, mert amikor visszatértünk a II. évre, az utánunk következő évfolyammal együtt folytattuk tanulmányainkat, közel 160-an. Közben – 1949-ben az egyetem elnevezése megváltozott. Eötvös Loránd világhírű fizikus nevét vette fel és mi továbbra is főként a Múzeum körúton tanulhattunk, analitikai, szerves kémiai, fizikai-kémiai tárgyakat, csodálatos előadásokat hallhattunk *Schulek, Bruckner* professzorok jóvoltából és bizony rettegünk *Erdey-Grúz* professzor úr vizsgáin.

Mindezeket teljesítve kerültünk mind szorosabb kapcsolatba az Orvoskarral az odakerült szaktárgyaink intézeteivel. Megismertük *Végh* professzor úr komplexitását a gyógyszerészi-kémiai tárgy keretében, *Halmai János* professzor Gyógynövény és Drogismereti Intézetét, ahol magam demonstrátor lettem, *Mozsonyi Sándor* professzor úr Gyógyszerészeti Intézetét, a tekintélyt parancsoló személyiségét, egyben atyai szavait és tanításait, továbbá *Fritz* professzor élvezetes gyógyszerhatástani előadásait, önmagán végzett kísérleteinek eredményeit. Ekkor is történt számos változás – mint pl. az ország gyógyszerházainak államosítása, amelynek kapcsán a mi évfolyamunkat is igénybe vették a leltározásoknál. Mi pedig igyekeztünk

Az ünnepi ülés résztvevői

nyugtatni az idős gyógyszerész bácsikat és néniket, azokban a nehéz órákban. A sok-sok történet közben – harmadéves korunktól kezdve nyaranként katonai szolgálatra kellett bevonulni, kötelező jelleggel a női hallgatók részére is – jócskán a diploma megszerzését követően is.

Elérkezve az 1952-es évhez, június 30-án, az 1951-ben Orvostudományi Egyetemmel szervezett felsőoktatási intézmény Orvoskarán kaptuk meg gyógyszerési oklevelünket a gyógyszerész- és orvos képesítésű *Mozsonyi Sándor* professzor úr – akkor még Orvostudományi dékánhelyettes kezéből.

Az aranydiplomával kitüntetett kollégáink 1962-ben végeztek, ők az 1956-os leverett szabadságharcunkat követő években kezdhették tanulmányaikat. Ekkorra az Orvostudományi Egyetem 1955-ben akkreditált Gyógyszerésztudományi Karára iratkozhattak, de pendlizve jártak – mint korábban minden évfolyam tagjai a Múzeum krt. (Puskin u.) – Üllői út – Högyes Endre utca között. Akadt fejlődés is, hiszen ennek az évfolyamnak a tagjai már a Karhoz szervezett Gyógyszerészeti kémiai ill. Szerves Vegytani Intézetben tanulhattak, kimagasló felkészültségű professzorok (*Végh Antal, Clauder Ottó*) és munkatársaik tanítványaiként. Nem hagyhatom említés nélkül azt sem, hogy néhányunk, kik a gyógyszer-

szaképzésben oktatók lehettünk, ezen évfolyamot is taníthattuk, öröm és büszkeség viszontlátni most kedves tanítványainkat.

Tisztelt Ünneplő közönség, Hölgyem és Uraim !

E sokat megért diplomások gyógyszerészeti tevékenységüket a szakma jelentős mértékű átalakulása közepette, és a tudományos eredmények gyors adaptálása, a gyógyszerkönyvek fejlődése idején végezték. E sokrétű tevékenységgel, úgy hiszem mi is részesei lehettünk annak a folyamatnak, amelynek eredményeként 2009. január 1-től az orvos, fogorvos, állatorvos, és jogász végzettségűek mellett a gyógyszerész diplomások is viselhetik a foglalkozási doktori címet, az itt ülők számára is visszamenőlegesen.

Megköszönve hogy meghallgattak, mindenkinek jó egészséget, aktív életvitelt kívánok, Isten áldja meg kedves Mindannyiukat!"

Ezután *prof. Hunyady László* rektorhelyettes meleg szavakkal üdvözölte a jubilánsokat, méltatta a nagy elődök szellemi hagyatékát és a kar igen elismerésre méltó teljesítményét.

A rendezvény végén Noszál dékán úr megköszönte a *rubin*, *vas*, *gyémánt* és *aranydiplomás* gyógyszerészek és hozzátartozóik, valamennyi

kedves vendég részvételét, az előadók közreműködését, majd a jubilánsokat meghívta egy kis büfére. Az ünnepség a Szózat hangjaival zárult. A finom falatok és üdítők elfogyasztása mellett, nagy örömmel üdvözölték egymást az egykori diáktársak, és sok kedves emlék felidézésére került sor.

A jubileumi díszoklevélre jogosultak névsora

Rubin díszoklevél (70 éve végeztek): Major Magdolna Zemplényi Ernőné, Merkly-Belus József, Török Irén, Geleon Valéria Tihanyi Lajosné.

Vas díszoklevél (65 éve végeztek) Kerényi Istvánné Lászlóffy Márta, Riedl Lászlóné Kecskés Ilona, Kemény Armandné Potsabay Veronika, Kotsy Józsefné Dedinszky Ilona, Somogyi Pálma-Palma Loppacher.

Gyémánt díszoklevél (60 éve végeztek)

Bartal Hilda Németh Lászlóné, Csanády Magdolna Malmos Istvánné, Dános Béla, Erdős Éva Bagó Lászlóné, Huszthy Lászlóné Kovács Gy. Erzsébet, Katona Kálmán, Kántor Erzsébet Cserés Miklósné, Kiss Ilona Papp Györgyné, Konkoly Thege Ilona Lányi Béláné, Kovács Anna, Kovács Kálmán, Kröel Dulay István, Kun Judit Seres Károlyné, Mangold Klára

Kapus Istvánné, Molnár Etelka Halász Jánosné, Németh László, Papp Károly, Papp Klára Hegedűs Istvánné, Pávics László, Sárkány Katalin Kun Ákosné, Szász György, Szendrei József Schauer József, Székely Piroska, Takács Mihály, Tamási Alajos, Tarr Magdolna, Tavaszy Lászlóné Rónai Mária, Thiringer Ágnes Küttel Dezsőné, Tolnai Kovács Erzsébet Várbiro Béláné, Vajda Pálné Benedek Veronika, Vidovszky Kálmán, Zsdánszky Kálmánné Enge Lujza, Árva-Lóki István, Fekete Loránd, Fridvalszky Lorándné Örley Ilona, Kása Erzsébet, Kozma Lajosné Zeley Zsuzsanna, Miklósyné Sztudinka Ilona, Somogyi Katalin Zsótér Zoltáné, Végh Gézané Soós Ilona.

Arany díszoklevél (50 éve végzetek) Adrovitz Margit Kovács Györgyné, Asztalos Magdolna Kristóf Andrásné, Babai Edit Mária, Balog Ferencné Schrettner Mária, Bándi Domokos, Bándi Domokosné Molnár Mária Valéria, Bártfai Emilné Czeller Klára, Benyhe Kálmán, Benyhe Kálmánné Ragó Valéria, Bikfalvy Zsuzsanna

Jurcza Imréné, Bitay Annabella Ildikó Várkonyi Lászlóné, Csorba Béláné Kovács Irén Etel, Edelényi-Sz. Árpádné Kajtár Ida, Fekete Erika Jankovits Istvánné, Fitos Lászlóné Dávid Ilona, Füzér Istvánné Bihari Erzsébet Katalin, Geröly Erzsébet Hajdu Árpád Józsefné, Ginczli Mária Kolos Istvánné, Hadler Zsuzsanna Szokolóczy Ivánné, Hanyecz Imréné Szabó Mária Ilona, Harza Lászlóné Bene Anna, Held Györgyi Papp Kálmánné, Hodossyné Papp Zsuzsanna, Hollódi Mária Tichy Lászlóné, Horányi Klára Melnik Lászlóné, Horváth Teréz Cseh Kálmánné, Jávör Judit Terézia Pozsgai Lászlóné, Kenderes Klára, Kerényi Mária, Kolossváry András, Kolyvek Lászlóné Csizmadia Mária, Körmendy György, László Ilona Márta Komlósi Imréné, Lórántné Szerdahelyi Erzsébet, Lőcze Lajosné Szilávik Mária, Marosfi Éva Csíkos Ferencné, Mecseki Jolán Borbála Kelemen Istvánné, Mikó Endre, Molnár Ferencné Kiss Mária, Nagy Valéria Ibolya Csáki Gáborné, Nagy Istvánné Tiringer Katalin, Némethné

Orbán Éva Mária, Parti Józsefné Bikfalvi Margit, Pálvolgyi Enikő Beck Jánosné, Rácz Dánielné Jobbágyi Mária, Schneider Ferencné Antal Julianna, Szabados Józsefné Bakó Zsuzsanna, Szabó Pálné Tábori Márta Erzsébet, Szarka Ágnes Klopp Gáborné, Szauer Judit Eggenhofer Judit, Szeghő János Károly, Szendrei Sándorné Doroszlai Magdolna, Szepesi Gábor, Tóth Borbála Mária Szayly Mihályné, Tóth Erzsébet Tóth Dezsőné, Tóth Judit, Vakán Erzsébet Orbán Miklósné, Varga László, Várkonyi László Imre, Vörösvárszky Ottóné Rónay Sarolta, Winkler Erzsébet Ozsgyán Pálné, Zalai Ilona Felsővályi Györgyné, Zilahy Tibor, Zsebő János, Balogh Gabriella Sarolta-Gabriella Gabanyi, Csikor Mária Mayer Miklósné, Kiss Etelka Margit Szita Istvánné, Kovács Éva Mária, Nonn Katalin Németh Istvánné, Pósfai Leona Tóth Zsigmondné, Tóth Klára, Podhora Hedvig Fekete Győzőné, Veress Zoltán István, Végh Zsuzsanna Puskás Lászlóné.

Stampf György

JUBILEUMI SZENT-GYÖRGYI NAPOK SZEGEDEN

A Szent-Györgyi napok központi ünnepségre Szegeden 2012. november 16-án, a „József Attila Tanulmányi és Információs Központ”-ban került sor. Koppantó vezetésével vonult be az Egyetem rektorhelyettese és a dékánok.

A *Himnusz* eléneklése után halottunkra emlékeztünk. Életének 68. évében, 2012. szeptember 18-án elhunyt *Grabarits István* személyi jogos gyógyszerész, a Magyar Gyógyszerész Kamara volt alelnöke, a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság alapító elnöke, Karunk címzetes egyetemi docense. Emlékét kegyelettel őrizzük!

Ezt követte *prof. Hohmann Judit*, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánjának beszéde.

Prof. Hohmann Judit dékán beszéde

„Tisztelt Rektorhelyettes Úr! Dékán Asszonyok! Elnök Úr! Dékán Úr! Hölgyeim és Uraim!

A Gyógyszerésztudományi Kar a Szegedi Tudományegyetem gazdag hagyományokkal rendelkező képzőhelyeként fő feladatának tekinti a minőségi oktatást és tudományos képzést a gyógyszerészet területén, valamint a kutatás-fejlesztést és innovációt. A gyógyszerészképzés Szegeden több mint 90 éve kezdődött és 55 éve önálló kari keretek között folyik. Ehhez a nagy múltú képzéshez méltó módon, évről-évre komoly eredményeket érünk el, törekszünk a színvonal továbbfejlesztésére és országos vezető szerepünk megőrzésére.

Országos és nemzetközi rangunk kivívásában sokat köszönhetünk elődeinknek és jelenlegi kollégáinknak, akik áldozatos munkájukkal, kiemelkedő oktatói, kutatói tevékenységükkel járulnak hozzá sikereinkhez.

Karunkon két nyelven folyik a gyógyszerészképzés. Ez évben 135 l.

éves gyógyszerészhallgató iratkozott be a magyar nyelvű képzésre, közülük 106 államilag finanszírozott és 29 költségtérítéses, ill. 20 fő kezdte meg tanulmányait angol nyelven. Örvendetes adatok ezek számunkra, ugyanis jelzik, hogy Karunkat nem érintette a felsőoktatásban végrehajtott létszámcsökkentés, sőt, a korábbi évek csökkenő létszám-tendenciáját ez évben megfordíthattuk. Gyógyszerészdoktori diplomát 2012-ben 102 fő vehetett át (a ma avatandó gyógyszerészdoktorokkal együtt), közöttük 7 fő az angol nyelvű képzés hallgatójaként. A Gyógyszerésztudományi Karon tanuló hallgatók száma 538, közülük a külföldiek száma 72. Oktatóink száma 47 fő, akik közül 46 fő minősített. PhD-képzésre államilag finanszírozottként 10 főt, Richter-ösztöndíjjal 1 főt vettünk fel. 2012-ben 7 fő szerzett PhD-fokozatot.

Balról prof. Hohmann Judit, prof. Barnai Mária, prof. Varró András, prof. Nagy Katalin, prof. Pál Attila és prof. Vécsei László

A szakgyógyszerész-képzésben 2012. szeptembertől 2 fő központi gyakoronok államilag támogatott és 52 fő költségtérítéssel rendszerben kezdte meg tanulmányait immár az új, rendeletileg ez évben módosított rendszerben. A Gyógyszerésztudományi Karon a 2012/2013. tanévben összesen 144 fő vesz részt a szakképzésben.

Oktatóink megbecsülését, Karunk magas szintű oktatási és kutatási tevékenységének elismerését jelzik azok a kitüntetések, amelyeket munkatársaink kaptak. Ezek közül fogok néhányat kiemelni.

Prof. Fülöp Ferenc akadémikus augusztus 20-ika alkalmából a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át a Gyógyszerésztudományi Karon két cikluson keresztül végzett dékáni tevékenységéért, valamint a szintetikus szerves kémia és gyógyszerkutatás területén folytatott kimagasló tudományos és iskolateremtő munkássága elismeréséül. Ugyancsak Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetést kapott Gábor Miklós professor emeritus öt évtizednyi kiemelkedő, a gyulladásgátlás és az experimentális gyulladásmoделlek területén végzett farmakológiai és szakirodalmi munkásságáért. Máthé Imre professor, a Gyógyszerésztudományi Kar Farmakognóziák Intézetének egyetemi tanára a március 15-i nemzeti ünnepen vehette át a farmakognózia területén kifejtett több évtizedes munkássága elismeréséül.

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét az államfőtől. A Szegedi Tudományegyetem professor emerita kitüntető címet adományozott Báthori Mária, a Gyógyszerésztudományi Kar nyugalmazott egyetemi tanára részére, aki példamutató oktató munkájával, a tudományos utánpótlás nevelésében szerzett érdemeivel és nemzetközileg is elismert tudományos eredményeivel érdemelte ki ezt az elismerést. Hódi Klára professor asszonyt a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszerkeletudományi Szakosztálya Hintz György Emlékéremmel tüntette ki. A Szegedi Tudományegyetem címzetes egyetemi tanár kitüntető címet adományozott Dormán Györgynek, a ThalesNano Zrt. tudományos innovációs menedzser-igazgatójának, aki ez évben habilitációt is szerzett egyetemünkön. Címzetes egyetemi docensi kitüntető címet kapott Mikulásik Endre László, az EGIS Lacta Gyógyszergyár Körömdi Gyógyszerfejlesztési Laboratóriumának vezetője. A Kar Aranyérme kitüntetésben részesült Durham David, sok-sok éves magas szintű lektori munkája elismeréseként. Pro Facultate díj kitüntetést vehetett át Vasas Andrea, a Kar Farmakognóziák Intézetének adjunktusa több éves kiemelkedő oktatási tevékenysége elismeréséül. Valamennyiük elismeréséhez ezúton is szívből gratulálok!

Engedjék meg, hogy röviden be-

számoljak a Gyógyszerésztudományi Kar 2012. évről, néhány fontos momentumot említve, a teljesség igénye nélkül. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara gondozásában megjelent a Kar történetét bemutató „90 éves a szegedi gyógyszerképzés” című kiadvány. A kötet szerkesztője prof. Erős István egyetemi tanár. Kata Mihály professzor szerkesztésében Kedvessy György professor életét és munkásságát összefoglaló könyvet ad ki a Kar a közeljövőben. Egyetemünkön az év kiemelkedő eseményei a Szent-Györgyi jubileumi emlékévi rendezvénysorozathoz kötődnek, a programok szervezésében és megvalósításában a Gyógyszerésztudományi Kar oktatói is részt vettek. A Kar pályázati aktivitását és eredményességét tekintve évek óta az Egyetem legkiválóbb karai közé tartozik. A Kar intézetei alapkutatási és innovációs pályázatokban egyaránt támogatásokat nyernek el.

A Gyógyszerésztudományi Kar 7 intézete részvételével ez évben eredményesen zárult a mintegy 315 mFt kari keretösszegű „Kutatógégyetemi Kiválósági Központ létrehozása a Szegedi Tudományegyetemen” című projekt, amely az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. A pályázat jelentős műszerbeszerzések mellett a személyi állomány megtartását és fejlesztését tette lehetővé. Hasonlóan sikeres

a folyamatban lévő PhD-képzés támogatására elnyert 44 mFt kari keretösszegű TÁMOP-pályázat, amely a doktoranduszok és témavezetőik munkájának támogatására, külföldi kapcsolatok fejlesztésére és konferencia részvételekre ad lehetőséget.

A Szegedi Tudományegyetem a Gyógyszerésztudományi Kar részvételével ez év őszén nagy összegű támogatást nyert el az országban megvalósult szuperszámítógépek természettudományi kutatásokra való alkalmazásának fejlesztésére az Új Széchenyi Terv TÁMOP támogatási rendszerében, valamint neurológiai és környezeti kutatásokra is.

A Gyógyszerésztudományi Kar azon iparág támogatását tudhatja maga mögött, amely a magyar gazdaság húzóágazata. A hazai gyógyszeripar szereplőivel a Kar kiváló kapcsolatot ápol, kutatási fejlesztési projektek a Richter, EGIS, Chinoin és TEVA Gyógyszergyárakkal együttműködésben folynak. A sok pozitív és előre mutató esemény mellett sajnálatos, hogy a gazdasági megszorítások miatt ez évben többször is történt az Egyetemen forráselvonás. A Kar gazdálkodása ennek ellenére jelenleg is stabil."

Kitüntetések átadása

Ezt követően *prof. Hohmann Judit*, dékán kari elismerések átadását jelentette be. A Szegedi Tudományegyetem *professor emeritus* kitüntető címet adományozott *Máthé Imre*, a Gyógyszerésztudományi Kar Farmakognóziai Intézetének nyugalmazott egyetemi tanára részére, tanszékvezetői munkássága, valamint a gyógynövénykutatás terén kifejtett hazai és nemzetközi tudományos tevékenysége elismeréséül.

A Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa a 2012. október 31-i ülésén hozott határozata alapján a *Kar Aranyérme* kitüntetésben részesül *Meskó Eszter*, a Klebelsberg Kuno Egyetemi Könyvtár munkatársa, a Gyógyszerésztudományi Kar könyvtári szakreferenseként végzett magas szintű munkájáért és a szakirodal-

mazás oktatásában végzett tevékenysége elismeréséül. *Pro Facultate* kitüntetésben részesült *Blázsó Gábor* ny. egyetemi docens, a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet munkatársaként végzett tevékenységéért, gyógyszerészhallgatók nemzedékeinek elhivatott és gondos oktatásáért, a tehetséggondozásban elért eredményeiért, valamint kitartó és magas színvonalú kutatói munkássága elismeréséül. Szintén *Pro Facultate* kitüntetésben részesült *Czinkota Lászlóné*, a Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézetben közel harmincnyolc éven át nagy odaadással, példamutató hozzáértéssel és segítőkészséggel végzett munkájának elismeréséül. A Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztésért Alapítvány néhai Novák István, az Egyetem volt tanszékvezető egyetemi tanárának, a Gyógynövény- és Drogismereti Intézet egykori igazgatójának emlékére kiírt pályadíját két, ez évben végzett gyógyszerész nyerte el. *Domonkos Veronika* „Új szintetikus drogok – egy új kihívás” című, kábítószeres, dependenciát okozó gyógyszerek kutatását és színvonalas szakirodalmi összefoglalóját bemutató pályamunkájával érdemelte ki a Novák István pályadíjat. A Novák István pályadíj másik jutalmazottja *Kisjós Dávid*, aki „*Salvia*-fajok illóolajának

összehasonlító vizsgálata” című, a gyógynövények kísérletes kutatása, terápiás alkalmazásuk szakmai értelmezésének előmozdítására írott pályamunkájával nyerte el a díjat.

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszertechológiai Intézete néhai Kedvessy György egyetemi tanárnak, a Gyógyszertechológiai Intézet egykori igazgatójának emlékére 2009-ben *Kedvessy György pályadíj*at alapított, amely a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán tanuló gyógyszerészhallgatók és a Gyógyszertechológiai Intézetben dolgozó PhD-hallgatók szakmai fejlődését hivatott segíteni. A pályadíjat a Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztésért Alapítvány Kuratóriuma gonozza. Az idei felhívásra 3 pályamunka érkezett. A szakmai zsűri véleménye alapján 2012-ben a „Kedvessy György pályadíj” nyertese *Kürti Levente*, aki PhD-hallgatóként, gyógyszer-technológiai témájú, színvonalas kutató munkájáért, konferencián nyújtott teljesítményéért, valamint publikációs tevékenységéért részesült e kitüntetésben és a vele járó 100 ezer Ft pénzjutalomban.

A Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztésért Alapítvány a szegedi gyógyszerészképzés területén végzett kiemelkedő tevékenység elisme-

Iván János veszi át a Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztésért Alapítvány kitüntetését prof. Hohmann Judittól és Csóka Ildikótól

A frissen avatott gyógyszerészdoktorok

réseként díjat alapított. A díj két-évenként kerül kiadásra, ez évben *Iván János* gyógyszerészdoktor, nyugalmazott adjunktus kapta.

Jubileumi diplomaátadás és gyógyszerészdoktor-avatás, 2012

Az Avató Tanács tagjai – *prof. Pál József* rektorhelyettes, *prof. Hohmann Judit* dékán, *prof. Tóth Gábor* dékánhelyettes, *Hankó Zoltán* az MGYK elnöke és *Gáspár Róbert* dékánhelyettes – továbbá a vendégek a „*Gaudeamus igitur*” hangjaira vonultak be. A dékáni hivatal vezetőjének kérésére a rektorhelyettes nyitotta meg a jubileumi diploma-átadó és gyógyszerész-doktoravató ünnepséget. *Prof. Hohmann Judit* dékán tájékoztatása szerint a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karához 1 vas, 5 gyémánt és 42 arany jubileumi diploma iránti kérelem érkezett, amelyeket a Kar Tanácsa megvizsgált és jóváhagyott. *Gáspár Róbert* dékánhelyettes ismertette a jubileumi diplomások életútját. A jubileumi diplomások nevében *Gurkáné Varga Erzsébet* mondott köszönetet, ezt követően *Hankó Zoltán*, a Magyar Gyógyszerészeti Kamara elnöke is köszöntötte a jubileumi diplomásokat.

Gyógyszerészdoktorok avatása

Az avatandók kérését *Mracskó László József* adta elő, majd a

Gyógyszerésztudományi Kar dékánja előterjesztette javaslatát a felavatandó gyógyszerészdoktor-jelöltekre. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara az előírt feltételek szabályszerű teljesítése alapján 14 magyar nyelvű képzésben végzett gyógyszerészdoktor-jelölt avatására tett előterjesztést: *Awil Samar, Balázsfalvi Gusztáv Nándor, Fekecs Eszter, Jakab Emese, Jámbor Erik, Kőhegyi Judit, Micsinay Ákos Ervin, Mracskó László József, Nagy András, Polereczki Nóra, Rízinger Kinga, Takács Zsuzsa, Vas Eszter és Veres Gábor*. Közülük ketten angol nyelvű egészségtudományi szakfordító és tolmács szakképzettséget is szereztek. Az eskü szövegét *Jakab Emese* mondta elő. Ezt követően a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja javaslatot tett a gyógyszerészdoktor-jelöltek felavatására, majd az előadó felolvasta az avatandók névsorát, akikkel kezét fogott a rektorhelyettes, a GYTK dékánja és az ÁOK dékánhelyettese. Ezután a dékán asszony köszöntötte a gyógyszerészdoktorokat.

Jubileumi diplomások Szegeden

1947-ben, 65 éve végzett és vas diplomát vett át:

Gelei Ildikó Zalányi Sámuelné. Széki Tibor professzor javaslatára kezdte egyetemi tanulmányait Kolozsváron, majd Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen,

ahonnan Budapest ostroma után került Szegedre, ahol megszerezte gyógyszerészi oklevelét. 1981-ig több szegedi patikában beosztottként, majd Pusztamérgesen 13 évig gyógyszerértárvetető. Szakgyógyszerész. Édesapja, *Gelei József* professor és férje, *Zalányi Sámuel* professor is oktató gyógyszerészhallgatókat a szegedi karon.

1952-ben végzett és gyémánt diplomát kapott:

Micsinay Zsuzsanna, Bod Péterné. Békés és Szolnok megye hálózati gyógyszerértárvetők, 1956-tól Szentesen beosztott, majd felelős vezető. Nyugdíjba vonulásáig a Csongrád megyei Kórház intézetvezető főgyógyszerészeként tevékenykedett. Szakgyógyszerész, hivatását a mai napig gyakorolja.

Domokos Valéria Stenszky Ernőné. A Hajdú Bihar megyei Vértansz-fúziós Intézet gyógyszerésze, később főmunkatársa, ahol 1977-es nyugdíjazásáig dolgozott. 1963-ban Szegeden szerezte meg a doktori címet. 1976-ban a biológiai tudományok kandidátusa, 1985-ben a biológiai tudományok doktora. Számos szakmai kitüntetést kapott, köztük a Kiváló Gyógyszerész címet is. Több mint 100 hazai és külföldi közleménye jelent meg. 1978 óta a Debreceni Egyetem docense.

Tihanyi Angela Szeghy Gergelyné. Szegeden tanársegéd, majd beosztott gyógyszerész. Ezt követően Szolnokon húsz évig megyei főgyógyszerész. Kiemelkedő munkájáért több kitüntetést kapott. Szakgyógyszerész, 1974-ben megyei főtanácsosi címet kapott.

Tóth Johanna Nagy Józsefné. A debreceni Kígyó Gyógyszertárban dolgozott 44 évet, beosztott gyógyszerész, gyógyszerértárvetető-helyettes, majd 20 évig gyógyszerértárvetető, valamint területi főgyógyszerész. Szakgyógyszerész, részt vett az aszisztensek képzésében és állami vizsgák gyógyszerészek oktatásában. Több ízben kapott elismerést szakmai munkájáért. 1996-ban vonult nyugdíjba, azután alkalmazott gyógyszerészként dolgozott az egyik

debreceni patikában 2010 júniusáig.

Horváth István. Gyógyszerészi pályáját a törökbálinti Honvéd Tüdőgyógyintézetben kezdte mint katonagyógyszerész és itt dolgozott 32 évig. Majd az egyik budaörsi gyógyszeresztárból ment nyugdíjba, azután még tíz évig dolgozott a pomázi gyógyszerertárban. Szakgyógyszerész. Többször részesült elismerésben.

1962-ben végzett és Arany diploma elismerésben részesült:

Balázs Irma Judit. Három évig gyógyszerertárvezető Muronyban, 1965 és 1974 között beosztott, majd helyettesítőként dolgozott. Ezt követte a Békés megyei Gyógyszerügyi Központ és a Sanopharma Gyógyszer-készítő Vállalat, ahol minőségellenőrzési tevékenységet folytatott 2004-ig. 1978-ban szakvizsgázott.

Cságyoly István. Mohácson, Lesencetomajon, majd pár éven át szegedi gyógyszerertárban végzett munka után visszatért Baranya megyébe: a *Mozsgói Gyógyszerertár*at vezette. A Soproni Országos Gyógyszertechnológiai Kongresszuson előadást tartott, valamint Rozsnyav-verseny résztvevője is volt. 22 év után tért vissza Szegedre, majd patikát nyitott Szentesen, amit 8 évig vezetett.

Csák Jolán Etelka Kiss Jánosné. Mivel nagyon ragaszkodott ősei földjéhez, diplomája megszerzése után mintegy negyven éven át szolgálta Füzesgyarmat, Karcag, Bucsá és Nagyiván település egészségügyét. Többször részesítették elismerésben.

Demeter András István. 1979-ig gyógyszerertárvezető Csányban, 1980-ban, majd 1983-ban is szakvizsgázott, 1980-tól Infúziós oldatkészítő laborvezető. 1994-től Galenusi és Gyógyszergyártó laborvezető a Bellis Rt-nél és a Parma Kft-nél. 2004-ig – nyugdíjazásáig – a Béres Gyógyszergyár egri üzemének volt a vezetője.

Dezső Éva Minik Károlyné. Gyógyszerészi hivatását Miskolcon kezdte. 1972-ben szakfelügyelői vizsgát tett és szakfelügyelőként dolgozott. Szakgyógyszerész gyógyszerellenőrzésből és gyógyszerismertetésből. Rendszeresen oktatott és továbbképző előadásokat tartott. Évekig minő-

ségbiztosítóként tevékenykedett. Nyugdíjazása után 2004-ig közforgalmú patikában dolgozott.

Dezső Mária. Szarvason, majd Kondoroson beosztott gyógyszerész, néhány évig pendlizett is. 1970-től a békésszentandrásai gyógyszerertár vezetője 1995. decemberi nyugdíjazásáig. Ebben a patikában – bár nem rendszeresen – jelenleg is dolgozik. Szakgyógyszerész.

Fekete Ilona Nádporné. Hajdúszoboszlói gyógyszerertárban beosztott, 1963-ban megbízott vezetőnek nevezték ki Nagykerekiben, majd 7 éven át felelős vezető volt Hajdúszováton. 1971. szeptembertől Debrecenben beosztott, majd kerületi pendliző, végül csoportvezető gyógyszerész. 1994 óta nyugdíjas.

Gordos Lujza Mihalecz Józsefné. Végzése óta Zala megyében él és ott dolgozik. 1982-ben Nagykanizsán egy megüresedett gyógyszerertárat pályázott meg, amit 2003-ban megvásárolt és egy asszisztenssel a mai napig ott dolgozik.

Halász Margit Fazekas Andrásné.

Halla Mária Terézia Kun László Józsefné. Beosztott gyógyszerészként, majd beosztott szakfelügyelőként 5-5, később vezető szakfelügyelőként 18 évet dolgozott. 1990-ben nevezték ki főgyógyszerésznek.

Kiss Terézia Kata Mihályné. Diplomája megszerzése óta gyógyszerészi tevékenységét Csongrád megyében folytatta. Két év egyetemi gyógyszerertári munka után nyugdíjazásáig közforgalmú gyógyszerertárban dolgozott, főként Új-szegeden. Munkája során vezető, beosztott és oktató feladatokat végzett. 55 éves kora óta nyugdíjas.

Kleitsch Zsuzsanna Erzsébet Lukácsné. 1962 és 2005 között közforgalmú gyógyszerertárakban dolgozott Tolna megyében. 1971-től Zombán a *Rozsnyay Gyógyszerertár* vezetője volt. Több szakgyógyszerészi képesítést is szerzett.

Klujber Ilona Horányi Gyuláné. 1966-ig a Somogy megyei Gyógyszerügyi Központ egyik kaposvári gyógyszerertárban tevékenykedett, majd 30 éven át dolgozott Budapesten a Kőbányai Gyógyszergyár Ki-

szerelő Üzemcsoportjában vezetőként. 1997-ben ment nyugdíjba.

Komárom Kázmér. Gyógyszerészi hivatását Debrecenben kezdte, 1964-től Kecskeméten gyógyszerertár-vezető-helyettesként, majd gyógyszergazdálkodási szakelőadóként dolgozott. A Kecskeméti Központban műszaki és fejlesztési osztályvezető, 1989 és 2002 között a Bács-Kiskun megyei Egészségbiztosítási Pénztár gyógyszerügyi osztályvezetőjeként. A patikai számítógépes rendszer bevezetésében és az ellenőrzési rendszerek kidolgozásában nagy szerepe volt.

Kósa Márta Povázsayné. A gyógyszerertári munka mellett gyógyszer-technológia tárgyat oktatott asszisztenseknek, gyakorlatvezetéssel együtt. 1981-ben megszerzett szakvizsgájának köszönhetően 1984-ben a felépült gyógyszerkészítő laborban elindította a termelést. Gyógyszerertárban, államvizsgás gyógyszerészek részére technológia-konzultációt is vezetett. Nyugdíjazásáig vezető-helyettesként, majd vezetőként dolgozott.

Labancz Mária Ágnes Jakubovichné. A nyíregyházi *Rozsnyay Mátyás Patikában* dolgozott előbb mint beosztott, majd vezetőként. A privatizációkor sajátjának tudhatta a gyógyszerertárat. Szerettei körében elégedett emberként éli nyugdíjas napjait.

Losonczi István. Veszprém megyében kezdte pályáját, majd négy évig pendlizett a hálózatban, végül Szentgálon, majd Herenden és Veszprém-ben lett gyógyszerertárvezető. 1997-ben nyugdíjazták, de egy év szünet után ismét vállalt helyettesítést. 2006 óta a *Fűzfőgyártelepi Patikában* dolgozik.

Mezei Gyula. A diploma megszerzése után hálózati gyógyszerészként minden területen dolgozott: volt helyettesítő, leltározó és gyógyszerertár-vezető. 1991 óta magángyógyszerészként dolgozik egy vidéki, közepes forgalmú patikában.

Mezey Judit. 1971-ig a Baranya megyei Gyógyszerügyi Központ egyik pécsi gyógyszerertárban dolgozott, majd öt évig Budapesten állt alkal-

A jubileumi diplomások egy csoportja

mazásban. 1976-tól nyugdíjazásáig ismét Pécsen volt beosztott gyógyszerész.

Nagy Béla László. Dévaványán volt gyakornok, majd beosztott. Ezt követte Békés és Borsod megye: előbb változó munkahelyeken dolgozott, majd nyugdíjazásáig gyógyszerértárvezető volt.

Németh Magdolna Anna, Béres Józsefné. Szakmai pályafutását Kiskunfélegyházán kezdte, majd Kecskeméten és Szegeden folytatta. A Társadalombiztosítási Igazgatóságtól ment nyugdíjba 1989-ben.

Ötvös Géza. 1962 és 1964 között beosztott gyógyszerész, majd 1964-től 1995-ig gyógyszerértárvezető. Közben 1992-ben feleségével magángyógyszerteret létesített, a most is működő gyógyszerternek, lányával együtt, felerészben tulajdonosa.

Pálinkó Mária, Kádár Józsefné. Szülőfalujában, Csanyteleken beosztott gyógyszerész, majd gyógyszerértárvezető. 1990 októberében a falu polgármesterének választották, de nagyon hiányzott a gyógyszerészi munka, így egy hónap elteltével visszatért ahhoz. 1993-ban a falu díspolgárává választották. 10 évig volt magángyógyszerész. 2005-ben – 49 év után – fejezte be munkáját.

Pap Jolán. Pécsen jelenleg is személyi jogos gyógyszerészként dolgozik.

Papp Erika, Fényes Attiláné. Gyógyszerészi hivatását Debrecenben kezdte az egyik éjjel-nappalos patikában. 1970-ben átkerült egy

egyműszakos gyógyszerterbe, ahol pár év elteltével vezető-helyettesnek, később gyógyszerértárvezetőnek nevezték ki. Szakgyógyszerész. 1995-ben a privatizáció során megvette azt a patikát, ahol dolgozott, amelyet személyi jogos tulajdonosként ma is vezet.

Pénzes Zsuzsanna Éva, Rapcsák Györgyné.

Rasztik Magdolna Mária, Karsainé. Végzés után 1 évet Nemesnádudvaron dolgozott, majd Bajára került, ahol beosztott gyógyszerész, 1976-tól vezető-helyettes. 1980 óta szak- és oktató gyógyszerészként az államvizsgás jelölteknek az egészségügyi szolgálatát, az emberek egészségtudatának fejlesztését igyekezett átadni. 1995-től nyugdíjas. Több kitüntetést kapott. 1993-tól 2006-ig személyi jogos gyógyszerértárvezető, majd 2006 óta beosztott gyógyszerész.

Rickl Mária, Schram Gézőné. Közforgalmú gyógyszerterben beosztott, majd 1971-től - 1997-es nyugdíjazásáig - az Országos Gyógyszerészeti Intézet munkatársa, ahol a kórházi gyógyszerterak szakmai és továbbképzési kérdéseivel, majd a közforgalmú (magán) patikák létesítésével foglalkozott. Több szakgyógyszerészi címet szerzett. Nyugdíjazása után, 2011-ig az OGYI-ban, valamint több közforgalmú gyógyszerterben nagy szakmai szeretettel folytatta hivatását.

Seres Piroška, Kovács Lászlóné. Makón kezdett dolgozni, utána átkerült

Mezőkovácsházára, majd Orosházára, ahol egy külterületi gyógyszerter vezetője lett. Ma is ott él.

Sörös Matild, Nyúl Istvánné. Egyetemi évei befejeztével Szegedről Mohácsra került. Beosztott volt, később gyógyszertervezőként dolgozott. Az általa irányított gyógyszerterat 1996. januárban privatizálta, amit ma is vezet.

Szabó Aranka. Nyíregyháza legnagyobb, ügyeletet is ellátó gyógyszerterába került, majd a megyei pendlizésben is részt vállalt. Részt vett az Egészségügyi Szakiskola gyógyszerterári asszisztens-képzésében, ahol gyógyszertertechnológiát oktatott. 1974-től gyógyszertervező, a patikát 1995 novembere óta *Aranykereszt Patika* Betéti Társaságként működteti 2011. decemberig. Ekkor eladta a patikát, de mint személyi jogos gyógyszerész tagja maradt a Bt-nek, ahol ma is munkaviszonyban van.

Szolnoki Anna Magdolna, Örsy Attiláné. Diplomája megszerzése után Debrecenben beosztott gyógyszerész, majd 1966 novemberétől 21 éven keresztül Létavértesen végezte munkáját először beosztottként, majd gyógyszertervező-helyettesként. 1994-ben ment nyugdíjba, utána még 4 órásként 2004-ig dolgozott.

Tapodi Ilona, Diós Mártonné. 1962 és 1965 között helyettesítő gyógyszerészként dolgozott. 1965-től 30 éven át vezette a jászszentlászlói gyógyszerterat, majd 1996 óta a kiskunfélegyházi *Móra Patika* tulajdonosa. „Dolgozik, amíg tud, ez élete értelme!”

Tarján Magdolna Katalin, Szántó Péterné. Kunágótán és Sarkadon dolgozott 1-1 évet, majd Kétegyházán vezetett gyógyszerterat több mint 30 évig. Nyugdíjazása után 3 évig Békéscsabán a *Hérics*, 12 évet Dobozon a *Kazay Patikában* dolgozott, illetve dolgozik ma is.

Tisza Ibolya, Illés Györgyné. Az államvizsga előtti gyakorlatot a *Fehérgyarmati Patikában* kezdte. Végzés után is ott dolgozott. 1963 őszén megkapta Nyírlugoson, majd az 1969-es évben Nyírmihálydon a gyógyszerterat vezetését. 1973 óta

Debrecenben él, ahol nyugdíjazásáig csoportvezetőként végezte munkáját.

Tóth Mária Bazsalyáné. Két gyakorlati évét Szécsényben töltötte, utána Budapestre került mint gyakorló gyógyszerész és mindvégig ott dolgozott. 1998-tól a privatizáció során személyi jogos gyógyszerész lett. Onnan ment nyugdíjba, majd 2006-ig a nyári időszakban az Amerikai úti Idegsebészeti Klinika főgyógyszerészét helyettesítette.

Trnovszki Katalin, Dócs Jánosné. Gyomán, majd Békéscsabán analitikai laborban dolgozott, majd 1963 és 1996 között gyógyszerértékesítő volt. Két szakvizsgát szerzett és 1975-től az OGYI gyógyszerismertetője volt 28 éven át. Oktató gyógyszerészként több fiatal kollégát képzett fel államvizsgára, valamint gyógyszerészeknek és asszisztenseknek hatástani továbbképzéseket tartott. 2008-ig gyógyszerértékesítőként dolgozott.

Ujhelyi Zsuzsanna, Vári Istvánné. Hódmezővásárhelyen a Központi Gyógyszertárban előbb beosztott, majd gyógyszerértékesítő-helyettes, később vezető. 1996-ban nyugdíjba ment, de nyugdíjasként még 2009-ig folytatta pályáját.

Varga Erzsébet, Gürkáné. 43 éven át oktató-kutató tevékenységet végzett a Kar Gyógynövény- és Drogismereti Intézetében (1999-től Farmakognózi Intézet). 2004-ben docensként vonult nyugállományba, de szakmai tevékenysége, azóta is folyamatos. Felkérésre részt vállal az Intézet oktató munkájában, emellett megbízással szakértői feladatokat lát el. 1968-ban gyógyszerészdoktori címet, 1987-ben kandidátusi fokozatot szerzett és 1995-ben habilitált. Több kitüntetés tulajdonosa.

Varga Rozália, Molnár Győzőné. Munkáját Nagykanizsán, az egyik ügyeletes patikában kezdte. Fél évvel később Budapestre került egy közepes forgalmú gyógyszerértékesítőbe, ahol

először megbízott vezető-helyettes, majd kinevezett helyettes lett. Több kitüntetésben részesült, 55 éves korában nyugdíjba vonult, de szíve visszahúzta a patikába és 62 éves koráig még aktívan dolgozott.

Veres Margit.

Virág Márton. Egy évig Tolna megyében pendlizett, majd 5 év gyógyszerértékesítői tevékenység után 1969-ben Pécsre került. Ismételt 2 év pendlizés után 11 éven át volt az egyik pécsi patika vezetője. 1983 és 1998 között a Gyógyszertári Központban osztályvezető-helyettesi, majd osztályvezetői feladatot látott el.

***

Az ünnepséget a rektorhelyettes zárta be, majd a Szózatallal fejeződött be az ünnepség hivatalos része. A jubileumi diplomásokat fogadáson látták vendégül.

Kata Mihály prof. emer.

DÍSZDOKTORAVATÁS A SEMMELWEIS EGYETEMEN

A kitüntetett gyógyszerész díszdoktorok

Kilenc, a Semmelweis Egyetemen hosszabb idő óta eredményes szakmai kapcsolatot ápoló professzor vehette át november 16.-án a Doctor Honoris Causa (Tiszteletbeli Doktor) címet, az Egyetem Szenátusának döntése alapján. A Semmelweis Szalonban tartott ünnepélyes átadási ceremónián, amely az Ünnepi Tanácsülés keretén belül zajlott le, *prof. Szél Ágoston* rektor úgy fogalmazott: minden díjazott nagy örömét fejezte ki az elismerés okán, de az igazi megtiszteltetés valójában az egyetemé, hogy ilyen kimagasló tudású professzorokat fogadhat díszdoktorai közé.

Három gyógyszerész professzor is átvehette a Doctor Honoris Causa magas kitüntetést, a Semmelweis Egyetem történetében a 38. Doctor Honoris Causa díszünnepségen volt. A kitüntetettek nagy megdöbbenéssel nyilatkoztak a felemelő ünnepi ceremóniáról és a megtiszteltetésről, amelyet a kitüntetett címmel kaptak.

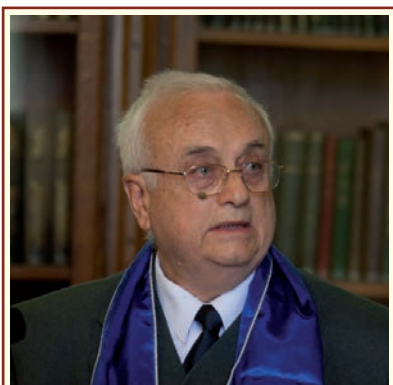
Prof. Csizmadia Imre G. (University of Toronto, Kanada) tudományos munkája során az ismert gyógyszerek és természetes anyagok (pl. aszpirin, penicillin, vitaminok) intelligens mechanizmusát tanulmányozza, annak felderítésére, hogy ezek az információk hogyan alkalmazhatók a modern gyógyszertervezésben. 1964 óta dolgozik a Torontói Egyete-

Prof. Csizmadia Imre G.

men, ahol egy új, a hallgatók kreativitásának fejlődését elősegítő oktatási módszert dolgozott ki. A szervezésében létrehozott Summer School keretében évente számos kanadai hallgató látogat el Magyarországra a Semmelweis Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem közreműködésével.

Prof. Vinod P. Shah (JSS University of Mysore, India; University of Kentucky, Lexington, USA) 30 éven keresztül dolgozott az amerikai Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hatóságnak (FDA). Az FDA-ban számos gyógyszerészeti guideline (bioekvivalencia, bioanalitika, biosimilarity stb.) kidolgozása fűződik a nevéhez, amelyet világszerte alkalmaznak. Kiemelkedő munkájáért számos nemzetközi tudományos kitüntetésben részesült. Több gyógyszerészeti társaságban töltött be vezető szerepet. Mintegy tíz éve ápol szoros kapcsolatot a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetével, ez idő alatt több

Prof. Gyéresi Árpád

közös publikáció, könyvszerkesztés készült, három sikeres nemzetközi bioekvivalencia workshop-ot rendeztek meg közösen. 2012 szeptemberében az MFT 50 éves jubileumi ünnepségén a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság tiszteletbeli tagjává választották.

**Dr. Gyéresi Árpád az SE
díszdoktora**

Külön öröm számunkra, hogy a Semmelweis Egyetem díszdoktorai között köszönhetjük *prof. Gyéresi Árpádot*, aki a Gyógyszerészet szerkesztőségével évek óta szoros munkakapcsolatot ápol és gondoskodik arról, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem gyógyszerészképzésével kapcsolatos eseményekről folyamatosan tájékozódhassunk.

Prof. Vinod P. Shah

Prof. Noszál Béla a Gyógyszerész-tudományi Kar dékánja laudációjában szólt arról, hogy *Gyéresi Árpád* Marosvásárhelyt született 1941-ben, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen kapott gyógyszerészi diplomát 1964-ben. Egyetemi oktatói pályafutását 1967-ben kezdte a MOCYE Gyógyszerészeti Kémia Tanszékén. 1975-ben szerezte meg a gyógyszerészdoktori címet és az összes oktatói fokozatot egyazon intézményben megszerezve, 20 éven át volt a nevezett tanszék vezetője. 12 román és magyar nyelvű egyetemi jegyzet szerzője, ill. egy tankönyv társszerzője. Kezdeményezte a *Biológiai eredetű gyógyszerek*, *Állatgyógyászati szerek* és *Gyógyszer-vegyületek sztereokémiája* szaktárgyak bevezetését az oktatásba. 1991 őszén megszervezte és

működőképessé tette az addig 3 éven át kényszerszünetben volt marosvásárhelyi tanszéket, megújította az oktatást és fokozatosan fejlesztette az oktatói állományt. Főbb kutatási területei: gyógyszervegyületek stabilitása, kromatográfiás és kapilláris elektroforézis vizsgálata, ható- és segédanyagok kölcsönhatásai. 250 tudományos dolgozat szerzője. Eredményeinek számos rangos, nemzetközi folyóirat adott nyilvánosságot, így a *Journal of Chromatography*, *Journal of Planar Chromatography*, *Electrophoresis*, *Journal of Biochemical and Biophysical Methods*. Emellett 3 szakkönyv szerzője vagy társszerzője, többek közt a Budapesten megjelent *Gyógyszervegyületek vékonyréteg-kromatográfiás minőségvizsgálata* címűnek. A IX. és X. kiadású Román Gyógyszerkönyv szakértői bizottságának tagja. Aktív szerepet vállalt az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudományos ülészekainak, az Orvos- és Gyógyszerész Doktoranduszok évi Tudományos Konferenciáinak megszervezésében. 2010-ben az EME kolozsvári székhelyű központi vezetőségének alelnökévé választották. Irányításával eddig 8 hallgató szerzett PhD-fokozatot, jelenleg 5 doktorandusz munkáját irányítja. 2000 és 2008 között az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és

Az egyetem vezetősége (álló sor) és a frissen avatott díszdoktorok a díszünnepség után. Az ülő sorban balról az első *prof. Gyéresi Árpád*, negyedik *prof. Csizmadia Imre G.* és hetedik *prof. Vinod P. Shah*

Gyógyszerésztudományi Szakosztályának alelnöke volt. 2000-től tagja az MTA köztestületének. A 2007-ben megalakult Kolozsvári Akadémiai Bizottság (KAB) tagjaként kezdeményezte és 2011-ben megalakította a Gyógyszerésztudományi Szakbizottságot. Szakmai és tudományos eredményei, szervezői munkássága nyomán tucatnyi rangos kitüntetésben részesült. *Gyéresi Árpád* professzor jelentős eredményeket ért el a marosvásárhelyi és a budapesti Gyógyszerésztudományi Kar kapcsolatainak létrehozásában majd fejlesztésében, és munkásságát romániai és magyarországi szakmai körökben egyaránt nagyfokú és osztatlan elismeréssel értékelik.

Gyéresi Árpád professzor köszönő beszédében nagy megtiszteltetésként értékelte, hogy Magyarország több mint 240 éves múlttal rendelkező tekintélyes Egyetemének díszdoktora lehet. Szólt az erdélyi magyar nyelvű gyógyszerésképzés sorsfordulóiról. Ezeket beszédesen példázza a kolozsvári születésű *Széki Tibor* professzor sorsa, aki Kolozsvár után előbb Szegeden, majd Budapesten folytathatta pályafutását. Itt szervezte meg a

Prof. Noszál Béla dékán átnyújtja a kitüntetés okmányát **Gyéresi Árpád** professzornak. A háttérben **prof. Szél Ágoston** rektor

Gyógyszerészeti Kémia oktatását. Elmondta, hogy csupán az utóbbi 22 évben ápolhatnak szorosabb kapcsolatokat a magyarországi testvérintézetekkel. E téren különleges jelentőségű a Semmelweis Egyetem és a MOGYE között megkötött *Együttműködési megállapodás*. Ennek keretében az SE Gyógyszerésztudományi Karának intézetei jelentős támogatást nyújtottak a MOGYE oktatóinak, doktoran-

duszainak és hallgatóinak. Emlékezett arra, hogy 2005-ben a MAB Látogató Bizottságának felkért elnökeként a Gyógyszerésztudományi Kar „kiválósági hely” minősítését is támogatta. Beszéde végén a két egyetem kapcsolatainak további fejlődését szorgalmazta.

Kata Mihály prof. emer.
és *prof. Klebovich Imre*

SIKERES VOLT AZ ELSŐ NEMZETKÖZI ONKOLÓGIAI-GYÓGYSZERÉSZETI KONFERENCIA BUDAPESTEN

Szeptember 27. és 29. között került megrendezésre az európai onkológiai gyógyszerészek szervezetének (*European Society of Oncology Pharmacy*) első önálló konferenciája a *European Conference of Oncology Pharmacy*: 52 ország 513 résztvevőjével, 112 előadással és 82 poszterrel teljes sikert ért el a rendezvény.

A tudományos program mind a gyakorlati, mind pedig az elméleti ismereteket lefedve, a legújabb eredményeket és evidencián alapuló irányelveket ismertette, valamint lehetőséget teremtett a társszakmák közötti párbeszéd indítására, multidiszciplináris környezetben.

A főbb témák közül néhányat említve:

– Új daganatterápiás gyógyszerek és

módszerek (pl. protonpumpa inhibitorok szerepe a tripla-negatív emlőrák kezelésében);

– Daganatellenes gyógyszerek stabilitása;

– A gyógyszerész szerepe az onkológiai betegellátásban (pl. orálisan adagolható gyógyszerekkel kapcsolatos ismeretek);

– „Orvosi” hibák és megelőzésük;

– Farmakoökonomia;

– Új technológiák az onkológiai gyógyszerkészítésben;

– Magas értékű daganatellenes gyógyszerek elérhetősége.

Az eseményen találkozhattunk a szakma neves nemzetközi és hazai személyiségeivel, betegjogi szakemberekkel és közgazdászokkal is, és személyes ismeretségekre is szert te-

hattünk. Európán kívüli országok, mint Kína, Egyiptom, Tajvan, Ausztrália, Egyesült Államok és Brazília is képviseltették magukat. Magyarországról is sok kórházi gyógyszerész eljött, öröm volt látni a nagyszámúban megjelent fiatal kollegákat. Külön köszönet *Süle Andrásnak* a poszter szekcióban tartott előadásáért, valamint a szervezőknek a munkáért, kiemelve *Kis-Szölgyémi Mónikát*, aki nagyban hozzájárult a rendezvény sikeréhez.

A helyszín a Budapesti Kongresszusi Központ volt. Büszkéek lehetünk, hogy ilyen nagy eseménynek hazánk adhatott otthont. Legközelebb 2014-ben kerül sor a 2. ECOP-ra.

Szűcs Attila
(*Országos Onkológiai Intézet, Budapest*)

DR. SZENTÁGOTHAJ JÁNOS SZOBRÁNAK FELAVATÁSA A SEMMELWEIS EGYETEMEN

Dr. Szentágotthai Jánosnak a Semmelweis Egyetem kiemelkedő tudású professzorának, a jeles agykutatónak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének születése 100. évfordulója tiszteletére az Egyetem kertjében november 27.-én avatták fel a nagy előd bronz szobrát. Prof. Tulassay Tivadar emeritus rektor kezdeményezésére Törley Mária szobrászművész keze alól került ki a kitűnően sikerült alkotás.

Prof. Szél Ágoston rektor üdvözölte az egybegyűlteket, prof. Pálkás Józsefet az MTA elnökét, prof. Tulassay Tivadart, prof. Réthelyi Miklóst és Szentágotthai Klárát, prof. Hámori Józsefet, prof. Sótornyai Pétert és sokan másokat. Tanítványok hosszú sora őrzi Szentágotthai professzor emlékét mondta a rektor. A műalkotás a tudós személyiségének sokféle oldalát tük-

**Pálkás József a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
ünnepi beszédét tartja**

Réthelyi Miklós professzor és Szentágotthai Klára asszony

Az ünnepelő közönség

rözi, ebben fellelhetők a legjellegzetesebb vonások. A professzor úr gazdag életpályáján a Magyar Tudományos Akadémia és az Egyetem kettősége tükröződik. A szobor másolata elhelyezést nyert az Akadémián.

Pálkás József MTA elnök kifejtette azon véleményét, hogy ez a műalkotás minden beszédnél maradandóbb emléket állít a nagy magyar tudósnak. Megjövendölte, hogy a szobor az egyes generációk között összekötő kapocsként fog szerepelni. Törley Mária az alkotás menetébe engedett bepillantani. Módszeresen készült Szentágotthai életéből, sok fényképet nézett meg, Hámori professzor gyakran felidézte emlékét. Úgy fogott a munkájához, hogy bizonyítsa: az emlékműnek az a szerepe hogy emlékeztessen. Végezetül Pataki András az evangélium színház tagja elszavalta Reményik Sándor: Akarom című gyönyörű versét.

Az igen jól sikerült műalkotáson, amely az egyetemi kert közepén nyert elhelyezést, az alábbi hitvallás olvasható: „Életem fő célkitűzése jó agykutatónak, kultúrembernek, és a történelmi körülményeink között tisztességesnek, de mindennekfelett kereszténynek maradni”.

Stampf György

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN 11. FÓRUMA KOLOZSVÁR 2012. NOVEMBER 23-24.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben hagyományos megünneplésének központi rendezvénye a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében került megrendezésre, november 23-án. A rendezvény tematikája „A felfedező tudomány 21. század eleji eredményei és távlatai Erdélyben” volt.

Az ünnepélyes megnyitó keretében Sipos Gábor, az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) elnöke mondott beszédet. Üdvözölte a rendezvényt Paládi-Kovács Attila, az MTA Nyelv- és Irodalom Tudományos Osztályának elnöke, valamint Magdó János Magyarország új kolozsvári főkonzulja.

Rövid zenei program (Kodály mű-

vek) után következtek az ünnepi plenáris előadások. Elsőként Dávid László, a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem rektorának előadása hangzott el „Az optimális irányítás, egy új innovatív szemlélet a globális felmelegedés gondjainak kezelésére” címmel. A további előadások:

- Imre Mihály (Debreceni Egyetem): A kulturális emlékezet forrásai, jellemzői, rétegzettsége Senczi Molnár Albert munkásságában,
- Néda Zoltán: „Szociálfizika” – fikció vagy valóság?
- Németh Sándor: A jövő a tegnapal kezdődik,
- Kékedy Nagy László, Farkas György: Kémia és környezeti tu-

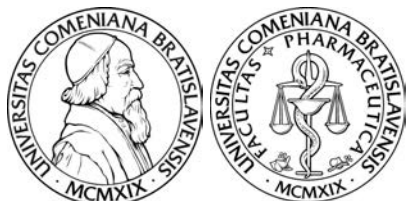
dományok a 21. század elején Erdélyben.

Az ünnepi ülés szak jó hangulatú fogadással ért véget.

Az EME hét szakosztálya saját ünnepségeket is tartott. Az Orvosi- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály november 10-én a Csikszeredán megrendezett Erdélyi Orvosnapok keretében ünnepelte az eseményt. A Természetudományi Szakosztály kémiai szekcióülésén Kelemen Hajnal (MOGYE) tartott előadást „A prometazin fotostabilitásának vizsgálata ciklodextrinek jelenlétében” címmel.

Gyéresi Árpád
az Erdélyi Múzeum-Egyesület
alelnöke

A POZSONYI COMENIUS EGYETEM GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KAR KITÜNTETETTJE HÁZNAGYNÉ RADNAI ERZSÉBET

**Házna Györgyné Radnai Erzsébet
a Comenius Egyetem
Gyógyszerésztudományi Karának
Emlékérmével**

A pozsonyi Comenius Egyetem a legnagyobb múlttal rendelkező felsőoktatási intézmény Szlovákia területén (alapítva 1919-ben), melynek 13 kara közül az önálló Gyógyszerésztudományi Kar 1952-ben alakult.

A Gyógyszerésztudományi Kar (FPHARM CU, 1053 + 99 fő szlovák és 345 fő angol hallgatóval) ez év szeptemberében két hetes konferencia-sorozattal ünnepelte alapításának 60. évfordulóját. Ennek keretében díjátadásokra került sor. A Szlovák Gyógyszerésztudományi Társaság 17. Gyógynövény Szimpóziumán (Pozsony, Bratislava) Házna Györgyné Radnai Erzsébet, PhD. a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Farmakognóziái Intézetének tudományos munkatársa a Comenius Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Emlékérmét vette át doc. Pharm.D. Ján Klimas PhD. dékánhelyettestől, a két intézmény közötti több éves szakmai együttműködés köszöneteként. E cím tulajdonosa Máthé Imre egyetemi tanár, a SZTE GYTK Farmakognóziái Intézetének egykori tanszékvezetője is. A Gyógy-

növény Szimpóziumon a vendéglátó pozsonyi egyetem mellett a csehországi testvéregyetemek, a prágai Károly Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának (Királyvárad, Hradec Králové) és a brünni Állatorvosi és Gyógyszerésztudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának (Brünn, Brno) kutatói mutatták be legújabb eredményeiket.

A díjazottnak kívánunk további munkájához erőt, s jó egészséget!

Pharm.Dr. Czigle Szilvia PhD.
(FPHARM CU)

**Balról Házna Györgyné Radnai Erzsébet,
prof. Karol Mičieta a Comenius
Egyetem rektora és Czigle Szilvia,
PhD**

XII. SZAKMAI FÓRUM A TEVÁBAN (ÖSZTÖNDÍJAS GYÓGYSZERÉSZEK SZAKMAI FÓRUMA)

November 16.-án Gödöllőn került sor a Teva szakmai fórumsorozatának keretében immár harmadik alkalommal az ösztöndíjas gyógyszerészek tudományos fórumára. A Teva négy évvel ezelőtt létesített ösztöndíj programot, amelyhez hallgatóink is csatlakozhattak. Azok a jó tanulmányi előmenetelű fiatalok, akikkel a Teva ösztöndíjas megállapodást létesített, az anyagi juttatáson kívül a szakdolgozati témájukat is a gyártól kapták, olyan feladatokat, amelyek a fejlesztés és a gyártás számára aktuálisak és fontosak voltak. A kidolgozás érdekében a végzősök többször kijártak a gyárba, ahol külső konzulens segítette a munkájukat. Tehát így alaposan felkészültek az ipari feladatok ellátására, és ez ma már jelentősen érződik tevékenységükön.

A körületekintő szervezésnek hála, jelenlétükkel sokan megtisztelték a rendezvényt, többek között Kaszás Mihály vezérigazgató, Hegedűs Lajos a vállalat nem régen nyugdíjba vonult vezérigazgatója, valamint Inzeltné Kovács Marianna és Szabó Olivér osztályvezetők.

Az alábbi programot hallgathatták végig a résztvevők:

– Szabó Katinka: Terminálisan sterilizett parenterális készítmények fejlesztése. Az előadó a technológiai fejlesztés keretében ismertette

Kaszás Mihály vezérigazgató és Hegedűs Lajos volt vezérigazgató

Balról Kaszás Mihály vezérigazgató és a négy előadó: Jakó Tamás, Tóth Eszter, Szabó Katinka és Kumli Péter

A hallgatóság egy csoportja

Kumli Péter előadást tart

egy injekció konkrét előállítását, stabilitás vizsgálatainak eredményeit és az additívképzést.

- **Jakó Tamás:** Egy új irányzat a gyógyszer-analitika területén: a Quality by Design bemutatása. Az előadás keretében a korszerűen megtervezett kutatás-fejlesztés lehetséges módozatairól hallhatunk, az előadó saját munkájával fűszerezte az elmondottakat.
- **Tóth Eszter:** Specifikáció készítésének irányelvei. Átfogó analitikus

előadást hallhattunk a gyógyszer-analitika egy igen fontos területéről.

- **Kumli Péter:** Boszorkánykonyha a 3. emeleten: egy gyors, egy érdekes és egy nem is annyira analitikai téma. Kumli Péter gyógyszerész úr volt az egyetlen előadó, aki nem ösztöndíjasként került a Tevába.

Szabó Katinka és **Jakó Tamás** ez év június végén vehették át diplomájukat. Néhány hónap alatt máris sokat tanultak a gyárban, és tovább fej-

lesztették témájukat. **Kumli Péter** pedig igen gazdag szakmai tudásán alapuló munkájáról, gyakorlati feladatai közül három kifejezetten bravúros analitikai megoldásról számolt be, kitűnő egyéni humorral fűszerezve előadását.

Tartalmas, tanulságos másfél órát tölthetünk a Teva Gyógyszergyár rendezvényén, ez volt a résztvevők egyhangú megállapítása.

Stampf György

NYÁRI GYAKORLATOS GYÓGYSZERÉSZHALLGATÓK JUTALMAZÁSA A RICHTER GYÓGYSZERGYÁRBAN

November 7-én délután a gyógyszergyár patinás múzeumában fogadták a gyár vezetői: **Pellioniszné Paróczai Margit** humánerőforrás igazgató és **Aranyosi Katalin** az oktatási osztály vezetője a nyári gyakorlatot sikeresen teljesítő egyetemi hallgatókat. Ők voltak azok, akik a szakmai gyakorlatuk alapján pályaművet nyújtottak be, amiben feldolgozták egy-egy sikeres szakmai feladat megoldását. A munkákat értékelve a 32 pályázó közül 8-an kiemelt pályadíjban részesültek.

Az igazgató asszony bevezető szavaiban kiemelte a dolgozatok értékes tartalmát és tetszetős küllemét. Értékesnek és hasznosnak tartotta, hogy az egyetemisták gyakorlatuk színteréül a Richtert választották, ahol megismerkedhettek a valódi élet, és hogyan alakulnak a munkás hét-

Pellioniszné Paróczai Margit átadja Horváth Dánielnek a kiemelt díjat

köznapi? A témavezetők irányításával magas színvonalú munkát tudtak végezni és megismerkedtek a gyárral, viszont ez az ismerkedés kölcsönös volt. A diploma megszerzése után könnyebben visszatérhetnek ide, és a kollektíva hasznos tagjává válhatnak. A fiatalokat szorgalmas, elmélyült tanulásra biztatta, hangsúlyozta, hogy a természettudományos műveltségre igen nagy szükség van a gyógyszeriparban.

Ezt követően vásárlási utalványokkal jutalmazta meg a pályázókat, majd a nyolc kiemelt díjas rövid előadásban számolt be tevékenységéről. A diákok négy egyetem hallgatóiból tevődtek össze, így a gyógyszerészekon kívül vegyész, vegyészmérnök és biomérnök hallgatókat is fogadott a gyár. A nyolc kiemelt pályamű közül az egyik a Semmelweis

Egyetem Gyógyszerésztudományi Karáról **Horváth Dániel** negyedéves hallgató volt, aki „Váratlan komplikációk egy formilezési reakcióban” témát választotta, amely izgalmas szerkezetkutatást jelentett; ebben *ifj. Szántay Csaba, Szakács Zoltán* és *Mohr Ferenc* nyújtott segítséget. A másik kiemelt gyógyszerészhallgató **Keller Nóra** a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának negyedévese „Referens készítmény összetételének meghatározása” címmel gyógyszer-technológiai témában jeleskedett. Munkáját *Gürtler Edit* segítette. A SE Gyógyszerésztudományi Karról eredményes pályázatot nyújtott be *Szatmári Éva, Vörös Nikolett, Bogati Emese, Tolonics Angéla, Feller Timea, Kiss Fanni* és *Vass Zsófia*, ma már mindannyian negyedévesek.

Keller Nóra előadását tartja

Mint kiderült, nem egyszerű feladat a nyári gyakorlatok megszervezése, a fiatalok fogadása, értelmes feladatokkal való ellátása, oktatása, irányítása. A felsorolás teljessége nélkül álljon itt azon gyógyszerészek neve, akik derekasan kivették részüket ebből a munkából: *Lázár József, Oravetz Péter, Sáska Zsófia és Stiedl Bernadett.*

A hangulatos esemény egy kis büfé melletti kötetlen beszélgetéssel záródott. Az egyetemek nevében ezúton is szeretnénk kifejezni hálánkat és köszönetünket minden egyes gyári vezetőnek, akik tevőlegesen hozzájárultak fiataljaink jelentős szakmai fejlődéséhez!

Stampf György

A díjazottak egy csoportja

Szabó Gábor: lehet gőzerővel dolgozni

Augusztusban jelentette be a kormány, hogy a lézerközponttal (*ELI = Extreme Light Infra-structure*) kapcsolatban átfogó vizsgálatot tart szükségesnek. Bár közben ezt részletesen elvégezték, azonban az eredmények egyelőre nem ismertek. *Szabó Gábor* rektor szerint: a szegedi lézerközpont most megkapta a nemzeti fejlesztéspolitikai kabinet támogatását. Eddig ez a politikai támogatás hiányzott. Ennek birtokában elő lehet készíteni pl. a közbeszerzési pályázatot. A 60 milliárd Ft-os európai forrást – tervek szerint – majd két részletben, 2020-ig lehet lehívni [*Délmagyarország*, 2012. október 6.].

Gyógyszereket vonnak ki a magyar piacról

Magyarországon csak az idén a gyártók mintegy 150 gyógyszert vontak ki a társadalombiztosítási támogatásból. Ugyanakkor az elmúlt hónapokban egyetlen új készítmény sem kapott támogatást, miközben erre két tucatnál több szer vár. Különböző adók formájában a gyártók a gyógyszer támogatásának legalább a felét állják! Ha továbbra is drasztikusan csökken a magyar támogatás, akkor erről a gyártók inkább lemondanak;

HIREK SZEGEDRŐL

nekik ugyanis nem éri meg sok termék hazai forgalmazása [*Metropol*, 2012. szeptember 26.].

Labor lesz a SZOTE Klubból

A Dóm téren lévő, sokak által jól ismert és nagyon kedvelt *SZOTE Klub* bot bő egy éve bezárták. Helyén *skill* labort rendeznek be, ahol a hallgatók élethű babákon és speciális műanyag eszközökön tanulhatják az orvostudományt. Ez az ország egyetlen ilyen típusú laborja lesz! A volt klub – *Patent* néven – a Kárász utcai *Átrium* udvarában nyílik meg, valószínűleg novemberben [*Délmagyarország*, 2012. október 5.].

140 éve nyílt meg a kolozsvári egyetem

1872. november 10-én a kolozsvári Vigadóban volt a megnyitó és másnap – 39 egyetemi tanárral és 258 diákkal – megindult az oktatás az egyetemen. Elődjét Báthory István (1533-1586), Erdély fejedelme és Lengyelország királya 1581. május 12-én Vilniusban alapította (a két évvel korábban létesített jezsuita kollégium keretei között). Az egyetem a román megszállást követően 1921-től Szegeden működik – jelentette a „SZAB Minker Emil Egészségtudomány-történeti Munkabizottság” [*Délmagyarország* 2012. november 10.].

Emlékerme és verseny Szent-Györgyi Albert tiszteletére

A biológiai égési folyamatok – különösen a C-vitamin és a fűmásvakatalízis – felfedezéséért a svéd Karolinska Intézet által odaítélt élet- és orvosi Nobel-díjat 1937. október 28-án – 75 éve – vette át *Szent-Györgyi Albert*. Erre emlékezve az SZTE tanulmányi versenyt szervezett, amelyen 29 középiskola 108 diákja vett részt, s melynek fődíját a debreceni Tóth Árpád Gimnázium csapata nyerte, első helyezettje a temesvári Bartók Béla Líceum lett, második helyre került a szegedi Radnóti Gimnázium együttese és harmadik a békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium. A megoldásokat *prof. Hódi Klára* ellenőrizte. Az ünnepi alkalomra selyemfényű, ill. tükörveretes kivitelben 925 ezrelék ezüstöt tartalmazó emlékermet is készítették [*Délmagyarország*, 2012. október 27 és november 2.].

Díszdoktorokat is avattak

November 10-én az SZTE Szenátusa ünnepi ülésén Szent-Györgyi Albertre emlékeztek. *Szabó Gábor* akadémikus, rektor köszöntőjében kiemelte: „csak úgy lehetünk igazán fontosak az országnak, ha nemzetközileg is elismertek vagyunk”. Az ünnepségen négyen Doctor Honoris Causa kitüntető címet, öten Pro Universitate díjat, ket-

ten Klebelsberg Kunó-díjat, egy-egy kutató a Magyar Érdemrend Tisztikereszt kitüntetését és a Klebelsberg Kunó-díj emeritus fokozatát vehette át [Délmagyarország, 2012. november 12.].

Szent-Györgyi Albert emlékkoncert

November 10-én este Szent-Györgyi Albert tiszteletére a Szegei Nemzeti Színházban emlékkoncertet rendeztek. Köszöntőt mondott Szabó Gábor rektor; a szegei szimfonikusokat Gyüdi Sándor vezényelte. A koncerten elhangzott többek között Brahms Akadémiai ünnepi nyitánya, Beethoven VII. szimfóniája és Berlioz Rákóczi-indulója [Délmagyarország, 2012. november 12.].

Interjú a GYTK dékánjával

A cikk szerzője – Újszászi Ilona – színes, 4 hasábos fényképes riportot készített Hohmann Judit tanszékvezető professzorral, a GYTK dékánjával. A Bólyon született és Pécsen érettségizett diákot főként a kémia érdekelt. Egyetemistaként már másodéves korában bekapcsolódott a Gyógynövény- és Drogismereti Intézet TDK-munkájába, ahol a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) gyökerének anyagait vizsgálta. Dékán asszony beszélt a betegközpontú gyógyszerészképzésről, az angol nyelvű oktatásról, a gyógynövény-hatóanyagok izolálásáról, gyógyszerfejlesztésről és a magánéletéről [Délmagyarország, 2012. november 3.].

Új üvegház a Fűvészkertben

Mintegy 140 millió forintból új, hét méternél magasabb üvegházat építettek az idén 90 éves szegei Fűvészkertben, a mediterrán és szubtrópusi növények részére. Korszerű fűtésrendszert és levegőztetőt is kialakítottak. Eddig ugyanis minden év őszén vissza kellett metszeni a növényeket, hogy beleférjenek a fóliasátorba. A felújított létesítmény már látogatható [Délmagyarország, 2012. október 29.].

A lézerközpont mellé állt a kormány

„Politikai támogatást élvez a szegei

lézerközpont” (*ELI = Extreme Light Infrastructure*) – közölte Szabó Gábor rektor, miután – Orbán Viktor miniszterelnök aláírásával – e hír megjelent a Magyar Közlönyben. 2011-es rendeletében a kormány a – közel 60 milliárd forintba kerülő – beruházást egyszer már kiemelt projektté nyilvánította, majd augusztus elején váratlanul vizsgálatot rendeltek el; aminek eredményéről azóta sem lehet tudni semmit. Szerencsére a tervező munka nem állt le [Délmagyarország, 2012. október 30.].

Francia egyetem nyílik Szegeden

Jelenleg kilenc magyar egyetemen folyik francia nyelvű oktatás. A nemzetközi tanulmányok képzésére alapozva a következő képzés Szegeden, az SZTE Állam- és Jogtudományi Karán működő *Európa-tanulmányok Központban* indulhat. Az egyetemről már megszületett az elvi döntés és hamarosan kormánydöntés is várható [Délmagyarország, 2012. november 2.].

Téged is vár az SZTE!

Az SZTE 12 karának oktatói november 5-étől Szegeden és további 18 városban *beiskolázási roadshow* keretében tájékoztatják a leendő gólyákat, szüleiket és tanáraikat. A kezdeményezést Zentán és Szabadkán is folytatják. November 22-én nagyszabású nyílt napon várják az érdeklődőket a TIK-ben. A beiskolázás következő állomása 2013. január 18-án és 19.-én Budapesten lesz, a Papp László Sportarénában. A beiskolázási program zárásaként 2013. február 9.-én nyílt napot rendeznek Szegeden a Rectori Hivatal Dugonics téri épületében [Délmagyarország, 2012. november 3.].

Csökkentenék az ösztöndíjra jogosultak körét

Az *Emberi Erőforrások Minisztériuma* a jövőben 35%-ra csökkentené a tanulmányi ösztöndíjra jogosult egyetemisták és főiskolások arányát. Ezzel több tízezer hallgató veszíthet havi 10-30 ezer forintot. Tervezik, hogy csak kiemelkedő tanulmányi

teljesítmény esetén járjon ilyen ösztöndíj. 2013-tól az önköltséges formában *kitűnő eredménnyel* tanuló jogász, közgazdász és kommunikáció szakos hallgatók semmiképpen sem kaphatnak ösztöndíjat! A Minisztérium nem nyúlna a szociális ösztöndíjhoz. [Metropol, 2012. november 8.].

Gyógyszerészkébe adják a patikákat

A *Délmagyarország* – címdoldalon kezdődő, összesen egész oldalas és színes képekkel dokumentált – cikkben írja: egy szakmai javaslatban szerepel, hogy a gyógyszerárak többségi tulajdonosai már 2014-től gyógyszerészek legyenek. A kormány 2010-ben az első intézkedései között számolta fel a patikaliberalizációt! Ma a 2360 közforgalmú – plusz 60-70 kórházi „zárt forgalmú” – gyógyszer-tár közül 1100-1200 nem az ott dolgozó gyógyszerész többségi tulajdona. A jogszabály szerint 2017-től csak úgy működhetnének gyógyszer-tári vállalkozások, ha a gyógyszerész többségi tulajdonában vannak. A kormány a *Magyar Fejlesztési Bank* révén 10 milliárd Ft-os segítséget ad. A kérdésről a kormány november közepén dönt. *Kőhegyi Ferenc*, az MGYK megyei elnöke üdvözölte a javaslatot; szerinte „elfogadhatatlan, hogy végzettség nélkül bárki patikát nyithatott. (...) Amikor még a gyógyszerész volt patikája tulajdonosa, nem voltak eladósodva, mivel *nem* a befektetői érdek került előtérbe” [Délmagyarország és Metropol, 2012. november 8.].

Javult a kutatóegyetem versenyképessége

Szegeden a *Magyar Tudomány Ünnepe*nek programsorozata november 9. és 22. között folyik a SZAB-ban. A 2010-ben indult projekt öt elemből állt, amelyek egyike a szuperlézer, kémia, anyagtudomány és gyógyszerkutatás. A projekt célja az, hogy a kutatóegyetemek nemzetközi versenyében biztosítsa a versenyképességet a tudomány és az oktatás területén [Délmagyarország, 2012. november 10.].

MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Gyógyszerészeti Szakbizottságának ülése

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából 2012. november 14.-én a SZAB Székházában a Gyógyszerészeti Szakbizottság és az MGYT Csongrád megyei Szervezete tudományos ülést szervezett, amelyre négy előadást jelentettek be:

- Mikulásik Endre (EGIS Nyrt): Technológia, újítás, hatékonyság, avagy fejezetek a gyógyszer technológiai fejlesztések új útjairól,
- Zacher Gábor (Péterfy Sándor utcai Kórház és Baleseti Központ): Méregtelenítés, varázslás vagy medicina?
- Sebestyén Nóra (Kabay Gyógyszertár, Szeged és TEVA Gyógy-

szergyár Zrt.): Örkeny István: gyógyszerészíró vagy író gyógyszerész?

– Balogh György Tibor (Richter Geodeon Vegyészeti Gyár Nyrt.): Nővényi hatóanyagkutatás elmélete és gyakorlata az iparban.

Hetekre bezárnak egyetemi épületeket

A kormány által – másfél hónappal év vége előtt – zárolt 7,33 milliárd forintból az SZTE-re 814 millió elvonás esik. Szabó Gábor rektor szerint: a döntés nem a működésképtelenség szélére, hanem a kellős közepébe taszítja az egyetemet. A betegellátáson nem lehet spórolni, sem a pályázatok finanszírozásán; csoportos létszámléptetés és a dologi kiadások

csökkentése nem megoldás; kizárólag egy „szénzünet” jöhet szóba, valószínűleg december 20-a és január 6-a között. Mezey Barna, a Magyar Rektori Konferencia elnöke szerint „talán túlzás azt állítani, hogy nincs válsághelyzet” [Délmagyarország, 2012. november 17.].

Szegedi diák a világszervezet élén

Horváth Kitti VI. éves szegedi orvostanhallgató Erasmus-ösztöndíjjal tanul Kölnben. Most egy évre őt választották az Orvostanhallgatók Világszervezetének (IFMSA) igazgatójává. E testület száznál több ország 1,2 millió orvostanhallgatójának érdekeit képviseli [Délmagyarország, 2012. november 17.].

Prof. Kata Mihály

CSÜTÖRTÖKI RENÁTA PHD VÉDÉSE

A Szegedi Tudományegyetem Orvostudományi Doktori Tanácsa 2012. szeptember 24.-re tűzte ki Csütörtöki Renáta okleveles vegyész, doktorjelölt „*Syntheses and transformations of carbamatoalkylnaphthols prepared via modified Mannich reactions*” (Módosított Mannich-reakció alkalmazásával előállított karbamatoalkilnaftolok szintézise és átalakításai) című doktori értekezésének nyilvános vitáját, amelyre az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság Székházában került sor.

A Bíráló Bizottság elnöke prof. Hódi Klára az MTA doktora (SZTE GYTK Gyógyszer technológiai Intézet), titkára Szakonyi Gerda PhD (SZTE GYTK Gyógyszeranalitikai Intézet), tagja Tömböly Csaba PhD (MTA SZBK Biokémiai Intézet), hivatalos bírálói Frank Éva PhD (SZTE TTIK Szerves Kémiai Tanszék) és prof. Huszthy Péter az MTA doktora (BME Szerves Kémiai Tanszék) voltak.

A jelölt munkáját prof. Fülöp Ferenc akadémikus témavezetésével az SZTE GYTK Gyógyszerkémiai Intézetben végezte a Gyógyszerkémia, gyógyszerkutatás PhD program keretein belül. Glioxilsavból, 2- illetve 1-naftolból és benzil-karbamátból ki-

indulva a védőcsoport eltávolítása után négy új hidroxinaftil-szubsztituált α -aminosav származékot szintetizált, melyekből két vegyület (metilészterek) esetén megvalósította az enantiomerek szétválasztását analitikai, majd pedig mg-os mennyiségben félpreparatív kolonna segítségével.

Továbbá 2-naftolból, 2-nitrobenzaldehidből és terc-butyl, illetve benzil-karbamátból kiindulva a védőcsoport eltávolítása, valamint a nitro-csoport redukciója után izolálta az 1-(amino(2-aminofenil)metil)-2-naftolt. E vegyület gyűrűzárási reakciói formaldehiddel és foszfénnel négy

új kinazolin származékot eredményeztek. A trifunkciós vegyületnek szubsztituált benzaldehidekkel történő kondenzációja során képződő termékek 2D NMR spektrumait 300 K-en CD_2Cl_2 -ban vizsgálva az öt lehetséges tautomer forma közül hármat sikerült detektálnia.

A gyűrű anellációban különböző analógok szintéziséhez szükséges kiindulási anyagokat a megfelelő aminonaftol származékoknak benzil N-(2-formil-fenil)karbamáttal történő gyűrűzárásával szintetizálta. Az így nyert benziloxikarbonil védett közti-termékek oldószermentes körülmények között végrehajtott MeONa-os gyűrűzárásával hat új naftoxazino-kinazolinon származékot állított elő. A közti-termékek 2D NMR spektrumai 300 K-en a DMSO-ban való állás során a három lehetséges tautomer formán kívül egy új nyílt láncú tautomer formát detektált.

További lehetőségként az 1-(amino(2-aminofenil)metil)-2-naftolt és az 1-(amino(2-hidroxifenil)metil)-2-naftolt szobahőmérsékleten glutaraldehiddel reagáltatva új piperidinnel-kondenzált kinazolinonaftoxazin és benzoxazinonaftoxazin származékokat izolált.

A policiklusos vegyületek konfor-

máció-analízisét 2D NMR spektroszkópia, valamint molekulamodellzés segítségével végezte el. A kísérletileg meghatározott (NMR) paraméterek, valamint a számított (*ab initio*) értékek teljes összhangban

voltak, amely egyértelmű bizonyítéka a modellezéssel való minimumkonformer keresési eljárás sikerességének.

A Bíráló Bizottság a jelölt tudományos tevékenységét és védésen nyújtott

tevékenységét titkos szavazással 96%-os eredménnyel minősítette és egyhangúlag javasolta részére a PhD fokozat odaítélését.

(-)

KELEMEN ANDRÁS PHD VÉDÉSE

A Szegedi Tudományegyetem Orvos- és Gyógyszerésztudományi Doktori Tanácsa 2012. szeptember 20-ra tűzte ki *Kelemen András* doktorjelölt „Dynamic Force Measurement in Preformulation of Solid Dosage Forms” (Dinamikus erőmérés szilárd gyógyszerformák preformulációs vizsgálatainál) című doktori (PhD) értekezésének nyilvános vitáját, melynek helyszíne a Szegedi Akadémiai Bizottság Székházának 217-es terme volt.

A Bíráló Bizottság elnöke *prof. Hohmann Judit* MTA doktor (SZTE GYTK Farmakognóziái Intézet), titkára *Gáspár Róbert* PhD (SZTE GYTK Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet), tagja *Csendes Tibor* MTA

doktor (SZTE TTIK Számítógépes Optimalizálás Tanszék), két hivatalos bírálója *Antal István* PhD (SE GYTK Gyógyszerészeti Intézet) és *Nyári Tibor* PhD (SZTE ÁOK Orvosi Informatikai Intézet) voltak.

A jelölt kísérletes munkáját *prof. Hódi Klára* témavezetésével a GYTK Gyógyszertechnológiai Intézetében végezte, és egy jól dokumentált, szabad előadásban ismertette PhD téziseit, válaszolt az opponensek bírálataira, továbbá a Bizottság és a jelen lévő érdeklődők kérdéseire. A Bíráló Bizottság a jelölt tudományos teljesítményét titkos szavazással 92%-os (23 pont) eredménnyel fogadta el.

(-)

IN MEMORIAM

DR. BARTAL ZOLTÁN (1931 – 2012)

Bartal Zoltán Jászberényben született, a középiskolát is itt végezte. 1954-ben szerzett diplomát a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészeti Karán. Egy lánytestvére van, Hilda, aki szintén gyógyszerész.

Az egyetem elvégzése után Borsod megye különböző gyógyszertáraiban dolgozott. A borsodi évek után Debrecenben vetette a sorsa. Itt nősült meg, felesége szintén gyógyszerész volt, akit 3 évvel ezelőtt veszített el. Két gyermekük született, Zsolt és Péter, mindketten fogorvosi diplomát szereztek.

A gyógyszertárak privatizációjakor 1996-ban megvásárolta az általa több évtizeden át vezetett gyógyszertárat, melyet, mint családi gyógyszertárat működtette tovább. Itt dolgozott a tára mellett élete utolsó napjáig.

Élete összeforrott munkájával, hivatásával, a több mint 50 évvel ezelőtt tett szakmai esküjével, melynek

minden gondolatát komolyan vette, betartotta, betartatta és a fiatal gyógyszerészeknek tovább adta. Ez tükröződött emberségében, a gyógyszerészeti munkájában. Mint területi főgyógyszerész, a hozzá tartozó gyógyszertárak szakmai munkájának összefogása és irányítása volt a feladata. Csaknem 30 éven keresztül szervező titkára volt az MGYT megyei szervezetének. Tagja volt továbbá a DAB Farmakológiai és Gyógyszerészeti munkabizottságának.

Munkájához szorosan kapcsolódott a Debrecenben zajló „Gyógyszerellátás és Gyógyszerügyi Szervezés” szakág vizsgáinak szervezése, előkészítése. A szakképesítési vizsgák több mint 20 éven át az általa vezetett Kazay Sámuel Gyógyszertárban folytak. Az elmúlt 20 év alatt

több mint 500 gyógyszerész szerzett itt szakképesítést.

Csaknem 25 évig volt tagja az OGYI gyógyszerismertető hálózatának. A feladatnak megfelelően előadásiban és közleményeiben elő-

mozdította a gyógyszerészek és orvosok, valamint a betegek jobb együttműködését.

Hosszú élete folyamán számos szakmai elismerést és kitüntetést kapott. 50 éves munkájának jubileu-

mán vehette át a Szegedi Egyetem aranydiplomáját.

Búcsúznak Bartal Zoltántól családja, barátai, munkatársai. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Stenszky Ernő

DR. TOMBÁ CZ ERZSÉ BET DR. SZALAY LÁSZLÓNÉ (1923 - 2012)

Dr. Tombá cz Erzsé bet dr. Szalay Lászlóné vegyész, egyetemi adjunktus, az SZTE (korábban JATE) Fizikai Kémiai Tanszékének nagy tisztelettel övezett oktatója, majd a Biofizikai

Tanszék egyik alapítója és munkatársa hosszantartó súlyos betegségben 2012. szeptember 17.-én elhunyt. Kérésére szűk családi körben vettek tőle végső búcsút. Tombá cz Erzsé bet

az 1950-es évektől *Fizikai kémiát* adott elő hallgatóinknak; remek előadásait a diákok igen kedvelték, s ahol tudott, mindenkin segített.

Kata Mihály prof. emer.

VÁLTÁS ELEKTRONIKUS HÍRLEVÉLRE

Tájékoztatjuk a kollégákat, hogy a jövőben a Társaság Hírlevelét elektronikus formában juttatjuk el azoknak, akik honlapunkon (www.mgyt.hu) a szolgáltatás igénybevételére feliratkoznak.

az MGYT elnöksége

SZAKIRODALMI TALLÓZÓ

REFERÁTUM

Rovatvezető: Jelinekné dr. Nikolics Mária és dr. Télessy István.

Referálók: Albert Levente (AL), Budai Marianna (BM), Csillagh Éva (CsÉ), Hankó Zsuzsanna (HZS), Kiss Tivadar (KT), Rozmer Zsuzsa (RZS), Váradi András (VA).

LÁTHATÓ RÉSZECSKÉK PARENTERÁLIS OLDATOKBAN

Évente a világon több mint 15 milliárd adag injekciós készítményt használnak fel, de szinte egyáltalán nem találkozni olyan káros mellékhatásokkal, amelyeket a lebegő szennyeződéseknek tulajdonítanak. Svájci kutatók utánanézték, hogy mi az alapja az injekciós készítményekben ritkán megtalálható látható részecskéktől való félelemnek.

Parenterális oldatokban a gyógyszerkönyvek előírásai szerint egyáltalán nem lehetnek látható részecskék; ezek észlelése az egyik leggyakoribb oka a készítmények visszahívásának. Lebegő részecskék káros hatásaival a tanulmány szerzői nem is szakszerű parenterális gyógyszerelés, hanem elsősorban intravénás kábító-szer-használók esetében találkoztak, különösen olyanoknál, akik az orális felhasználásra szánt gyógyszereket elporítják, majd szuszpenzió formájában beinjektiozzák. A tablettákban megtalálható talkum granulomákat, immunsejtek felhalmozódása miatt kialakuló csomókat hozott létre elsősorban a tüdőben, májban és az injekciók helyén. De keményítőszemcsék, egyéb kristályos alkotóelemek és a környezetből bekerülő mikroszkopikus pamutszálak akár el is zárhatják a tüdő kapillárisait, ez gyakran embóliához, halálhoz vezetett. Teljes parenterális táplálás során is fordultak elő halálesetek, ezek okaként a tápláló oldatok keverése során kialakuló, meglehetősen rossz oldhatósággal rendelkező kalcium-foszfát szemcsék véráramba kerülését jelelték meg.

A szerzők megállapítják, hogy a keringésbe jutó részecskék anyagi minőségüktől jórészt függetlenül leggyakrabban a tüdőben halmozódnak fel, közülük a 150 µm-nél nagyobb méretűek igazán veszélyesek, ugyanis ezek képesek elzárni a tüdő terminális artériáit. Ebbe a mérettartományba eső szemcséket tartalmazó egységeket azonban a gyártás és felhasználás során nem nehéz kiszűrni, ennek következtében szakszerű gyógyszerelés során minimális a véráramba jutásuk veszélye. A jövő kihívása a kutatók számára a látható részecskék

emberi szervezetre kifejtett hatásainak pontosabb megismerése, a gyártóknak pedig továbbra is törekedniük kell a szennyezett gyártási egységek számának nullára csökkentésére.

Doesseger, L., et al.: The potential clinical relevance of visible particles in parenteral drugs. J Pharm Sci 101(8), 2635-2644 (2012).

VA

MIRE JÓ A VÖRÖSBOR ALKOHOL NÉLKÜL?

Az alkoholmentes vörösbor élvezeti értéke messze elmarad a valódi vörösborétól. Bár az alkohollal együtt a vörösbor a sajátos zamatvilágát is elveszti, nem minden pozitív tulajdonságavész el vele együtt. Egy spanyol vizsgálat eredményei alapján az alkoholmentes vörösbor kedvezően hat a vérnyomásra, azt szignifikánsan csökkenti, míg ugyanez nem mondható el az alkoholos nedüről.

A spanyol vizsgálatba bevont mind a 67 férfi a magas kardiovaszkuláris rizikójú csoportba tartozott; cukorbeteg volt vagy a szív- és érrendszeri betegségek szempontjából legalább három rizikófaktorral rendelkeztek. A három csoportba sorolt vizsgálati alanyoknak négy héten keresztül napi gyakorisággal kellett elfogyasztaniuk vagy 100 ml gin-t (30 g alkohol) vagy 272 ml vörösbort (szintén 30 g alkohol-tartalommal) vagy 272 ml alkoholmentes vörösbort. A vizsgálat során rendszeresen mérték a férfiak vérnyomását és a vérükben az értágító nitrogén-monoxid (NO) koncentrációját.

A vizsgálati periódus végén megállapították, hogy az alkoholmentes vörösbor átlagosan 5,8, illetve 2,3 Hgmm-rel csökkentette a szisztolés, illetve a diasztolés vérnyomásértékeket. Ezzel szemben a klasszikus, alkoholos vörösbor mindössze 2,3, valamint 1,0 Hgmm-rel, ami mérhető, de még a nem szignifikáns tartományba eső változást takar. A megállapított vérnyomáscsökkenések korreláltak a tapasztalt NO-szint emelkedésekkel. A tömény szesznek (gin) nem volt kimutatható hatása a vérnyomásra.

Valószínűsíthető, hogy az alkoholmentes vörösbor fogyasztása eredményeként tapasztalt vérnyomáscsökkenésért a vörösborban található polifenolok a felelősek, amik hatását alkohol jelenléte gyengíti.

Bluthochdruck/Polyphenole; Alkoholfreier Rotwein und Hypertonie. www.aerztezeitung.de; (2012. szeptember 24.)

BM

NŐ A FOGYASZTÓSZEREK SZÁMA

Az után, hogy az elmúlt években a fogyasztszerek piacára a jelentős mellékhatások miatti gyógyszer visszavonásoktól (*rimonabant, sibutramin*) volt hangos, most néhány hét leforgása alatt két új súlycsökkentő gyógyszer is engedélyezett az Amerikai Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerfelügyeleti Hatósága (FDA).

A terveknek megfelelően az Arena gyár terméke, a Belviq®, illetve a Vivus által fejlesztett Qsymia® első sorban a túlsúlyos diabéteszesek (a testtömeg-index > 27; BMI > 27) számára előnyös, számukra nyújt segítséget – a fogyás mellett – a cukorháztartás rendezésében; bár a 30-as BMI-nél magasabb értékkel rendelkező egészséges pácienseknek is engedélyezte a használatot az FDA.

A Belviq® hatóanyaga, a *lorkaserin-klorid*, szerotonin 2C-receptor agonista hatású, étvágycsökkentő szer. A mellékhatások közül a fejfájást, a hányingert és a székrekedést emelik ki. Megemlítendő, hogy állatkísérletekben a hatóanyag daganatot okozott, a daganatkeltő hatást humán vizsgálatokban azonban nem sikerült kimutatni.

A Qsymia® két hatóanyagot tartalmaz, *fentermint* és *topiramátot*. Ezeknél, a terápiában egyéb indikációkban (a topiramát epilepszia ellenes szer) régóta használt hatóanyagoknál súlycsökkenést figyeltek meg mellékhatásként; így született meg a Qsymia® ötlete. A gyógyszer szedésekor heves szívdobogás léphet fel, illetve a magzatkárosító hatást is megemlítik, ugyanis az ajak- és szájpadahasadék kialakulásának a valószínűségét növeli a készítmény terhesség alatti szedése.

Kiemelendő, hogy a két említett gyógyszer egyike sem „Lifestyle-gyógyszer”, amik diéta nélküli gyors fogyással kecsegtetnek. Használatukkor kiemelten figyelni kell a kockázatokra és a mellékhatásokra!

Übergewicht/Zulassung; USA: Neue Medikamente zum Abnehmen. www.idw-online.de; (2012. szeptember 24.)

BM

VÍZ A FÜLBEN

– A HALLÓJÁRATGYULLADÁS FŐ OKA

A hallójáratgyulladás néha igen gyors és fájdalmas végét jelenti a strandolás nyaralásnak. A fülgyulladás

ezen fajtája a nyári hónapokban a leggyakoribb diagnózisok közé tartozik a háziorvosi praxisokban.

A külső hallójárat természetéből adódóan igen jól felvértezett a kórokozókkal szemben. A folyamatosan termelődő fülzsír bevonja, és ezáltal megvédi a hallójáratot, ugyanis megragadnak benne a csírák és a szennyeződések, meggátolva azok bejutását a belső fülbe. Az enyhén savas környezet sem kedvez a baktériumszaporodásnak.

Azonban ha sok időt töltünk vízben és a fülünk is huzamosabb ideig érintkezik vízzel, akkor az a zsírréteget fellazítja. Az uszodák vizének klórtartalma, amit fertőtlenítésre használnak, ezt meggyorsítja, úgy, mint a tengervíz is. Ugyanakkor a közös fürdőkben különböző patogének is hemzsegek. Egy amerikai tanulmány kimutatta, hogy a leggyakoribb kórokozók közé a *Pseudomonas aeruginosa*, *Staphylococcus aureus* és *S. epidermitis* tartoznak.

Ha a fülben a védő zsírréteg fellazul, a csírák a bőrhöz jutnak, felszaporodnak és gyulladást okoznak. A gyulladás a külső hallójáratból indul, de igen gyakran az egész fülre kiterjed, a leggyakrabban nyaralóknál, búvároknál, szörfözőknél alakul ki. Bár a leggyakoribb kórokozók az említett baktériumok, különböző vírusok és gombák is okozhatnak fülgyulladást. A külső hallójárat legkisebb sérülése esetén is kialakulhat a betegség, például fülpálcikával történő tisztítás után, illetve hallókészülék vagy fül dugó használatakor. Bizonyos alapbetegségek, például diabétesz, akne vagy pszoriázis szintén kedvezőtlenül befolyásolják a fül védelmi funkcióit.

Az infekciót követően legkésőbb két napon belül jelentkeznek az első tünetek: viszketés, érzékenység, majd egyre erősödő fájdalom. A hallójárat piros és duzzadt, vékony folyadékfilm is boríthatja, sőt néha nagyobb mennyiségű folyadék is termelődik. A beteg igen rosszul érezheti magát.

Fájdalomcsillapítóként ibuprofen vagy paracetamol javasolt, illetve a fül külső hűtése. A további kezelés alapfeltétele a fül alapos kitisztítása, a váladék leszívása, amit szakorvosi rendelőben tudnak elvégezni. A páciensnek fel kell hívni a figyelmét, hogy ne tisztítsa saját fülét, mert az csak ront a helyzeten. A megfelelő tisztítás után az orvos gyakran egy gyógyszerrel átitatott tampon helyez a hallójáratba, amit bizonyos időközönként cserélni is kell. Amikor a duzzanat már visszahúzódott, általában fülcsepp használata ajánlott. Az antibiotikumok közül a ciprofloxacín (Ciloxan®) a leggyakrabban használt, de bacitracin és polimixin-B tartalmú készítmények – esetleg kortikoszteroidokkal kiegészítve – is előfordulnak. A lokális kezelés eredményeképpen a tünetek néhány napon belül megszűnnek. A szakemberek arra hívják fel a figyelmet, hogy

úszást követően fontos a víz eltávolítása a fülből, megelőzendő a fertőzést.

Wolf, E.: *Gehörgangsentzündung – Wasser im Ohr.* www.pharmazeutische-zeitung.de/online (2012-37)

RZS

KRÓNIKUS SZÉKREKEDÉS – NEM KELL FÉLNI A RENDSZERES GYÓGYSZERSZEDÉSTŐL

Krónikus székrekedéstől szenvedő páciensek esetén a hashajtók tartós szedése szükséges és ártalmatlan. Ezzel a gyógyszereseknek is tisztában kell lenniük a gondos betegtájékoztatás érdekében. Természetesen elvárás, hogy a kezelőorvos a terápia megkezdése előtt megpróbálja feltárni a székrekedés okát, előfordulhat például, hogy a betegség hátterében a pajzsmirigy működésének rendellenessége áll, vagy opioid gyógyszerek lassítják a bélműködést. A székrekedést a szakértők szerint gyakran nem veszik elég komolyan, pedig igaz csak meg tudja keseríteni a beteg életét. A közhiedelemmel ellentétben a hosszán tartó gyógyszeres kezelés veszélytelen, kivéve azoknál a betegeknél, akiknél pszichikai betegség, vagy étkezési problémák állnak a betegség hátterében.

Németországban kidolgozásra került egy új kezelési protokoll, amelyet ez év végén vezetnek be, de különböző szakmai fórumokon már ismertették a részleteit. A terápia menete elsősorban attól függ, hogy milyen erősek a tünetek és a beteg hogy reagál a gyógyszerekre. Az első és feltétlenül követendő „gyógymód” még mindig a rostban gazdag étrend, elegendő folyadékbevitel és megfelelő testmozgás. Ezt követik a rostbevitelt szolgáló készítmények, például a búzákörpe tartalmú tabletták. Sok esetben azonban ez nem elegendő. A kezelő orvosnak azt is meg kell vizsgálnia, hogy nem a székletürítés jelent-e problémát. Például, ha záróizom rendellenesség is hozzájárul a székrekedéshez, akkor mesterséges béltisztítás is szükséges lehet, kúp vagy beöntés segítségével. Amennyiben funkcionális problémák is fennállnak, ún. biofeedback-módszerek is szükségessé válnak. Sokszor ugyanis az a probléma, hogy a betegek rossz székelési szokásokat követnek. A biofeedback azt a célt szolgálja, hogy a beteg újra kontrollálni tudja a székletürítést. Ha mechanikai probléma okozza a székrekedést, súlyos esetben akár bélelzáródás, akkor természetesen csak a műtéti beavatkozás segíthet.

Amikor nem a székletürítés a probléma, hanem egyszerűen túl lassú a bélműködés, akkor első választandó szerek a makrogol, biszakodil és nátriumpikoszulfát. Másodszorban laktóz és más cukrok, illetve antrakinoonok alkalmazandók. A legtöbb esetben a beteg saját

maga találja meg a számára legmegfelelőbb gyógyszert és a megfelelő dózist, ami akár hosszú időn keresztül is segíthet. Ha a terápia nem sikeres, ki kell próbálni más alternatívát, illetve kombinálni a különböző hatóanyagokat. Harmadik választandó szerként egy új hatóanyagot, a prucalopridet javasolják. A 2010-ben engedélyezett 5-HT₄-agonista direkt módon aktiválja a bélmotorikát. A tapasztalatok igen pozitívak. Európában még nem hivatalos, de az USA-ban már forgalomban van két további szer is, a lubiproston (egy prosztaglandin-E1 származék) és a linaklotid (egy guanilátcikláz-C-agonista) is. Mindkét hatóanyag elősegíti a víz- és elektrolitszekréciót a bélben. Opioid okozta székrekedéskor opioid-antagonisták is alkalmazhatók.

Biermann, D.: *Chronische Verstopfung – Keine Angst vor Dauermedikation.* www.pharmazeutische-zeitung.de/online (2012-38)

RZs

A REUMATOID ARTRITISZ KEZELÉSE

A gyógyszerész fontos szerepet tölt be a reumatoid artritiszben (RA) szenvedő betegek állapotának nyomon követésében, és fontos tanácsokkal láthatja el őket.

A tüneti és oki kezelés mellett egy sor alternatív módszer is létezik, melyek együttesen nagyfokú javulást eredményeznek a beteg életminőségében.

Tüneti kezelésként Franciaországban elsőként választandó fájdalomcsillapító a paracetamol. Szükség esetén kombinálható kodeinnel vagy tramadollal. A nem szteroid gyulladáscsökkentőket étkezés közben, egy nagy pohár vízzel célszerű bevenni, mivel hosszú távon gyomorfekélyt vagy reflux betegséget okozhatnak.

A kortikoszteroid (KSZ) terápia is alkalmazható tüneti kezelésként, 10 mg/nap alatti dózisu prednizolon (vagy hatásban ennek megfelelő más KSZ) formájában. Kimutatták, hogy alacsony dózisban az RA korai szakaszában ez meggátolhatja a csont- és porc elváltozásokat. Rengeteg mellékhatásuk miatt azonban nem szívesen alkalmazzák, de ha mégis bevezetésre kerül, fontos a páciens nyomon követése a súlyosabb mellékhatások elkerülése érdekében.

Oki kezelésként elsőként választandó a metotrexát, ellenjavallat esetében a leflunomid és a szulfaszalazin jöhet számításba.

Az összes gyógyszer közül a metotrexát előny-kockázat profilja a legjobb. Leggyakoribb mellékhatásai közé tartozik a sztomatitisz és a hányinger. Teratogén hatása miatt a kezelés ideje alatt fertilis korú betegek esetében gondoskodni kell a megfelelő fogamzásgátlásról. Gyerekvállalásra nők esetében a kezelés abba-

hagyása után 1 hónap, férfiak esetében 3 hónap múlva kerülhet sor. Mivel megnő a vírus- és a bakteriális fertőzések kockázata, magas láz, köhögés vagy nehézlégzés esetén azonnali orvosi vizsgálat szükséges. Heti 5-20 mg folsav adása nagymértékben lecsökkenti a mellékhatások kialakulásának gyakoriságát.

A leflunomid egyik jellegzetessége a szervezethez való lassú kiürülés, ezért a kezelés abbahagyása után még hetekig jelen van a szervezetben és több nemkívánatos hatást is kiválthat, mint például magas vérnyomást, hajhullást, gyakoribb fertőzéseket.

A bioterapeutikumok megjelenése lehetővé tette a betegség kórlefolyásának hatékonyabb ellenőrzését. Ezeket általában metotrexáttal együtt alkalmazzák.

Az alternatív módszerek is javíthatják a beteg életminőségét. Javasolható a fizioterápia, kineziológia, egy pszichológus felkeresése, valamint a betegség megismertetése a pácienssel, hogy tisztában legyen annak krónikus jellegével és mellékhatásaival.

Faure, S.: Les traitements de la polyarthrite rhumatoïde. Actualités pharmaceutiques, 509 (10), 16-20 (2011)

AL

INTERNETEN ÁRUSÍTOTT DROGOK VESZÉLYEI

Az internet elterjedésével robbanásszerűen megnőtt a világhálón reklámozott és értékesített, úgynevezett „rekreációs”, kikapcsolódást elősegítő pszichoaktív szerek forgalma.

A Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) 2009-ben közzétett tanulmánya aggasztó képet mutatott, ugyanis az interneten eladott rekreációs drogok veszélyeinek elhanyagolása, a szerek hihetetlenül könnyű beszerzése rendkívül veszélyes, ugyanúgy, mint a nemzetközi szabályozás hiánya.

A tanulmányban több mint 100 weboldal tartalmát vizsgálták meg. A weboldal-székhelyek 37%-a az Egyesült Királyságban, 15%-a Németországban, 14%-a Hollandiában, 7%-a Romániában volt és még további 13 országban, amelyek tagjai az Európai Közösségnek (EK).

2000 környékén kezdtek forgalmazni interneten a piperazin származékokat. Az első intoxikáció 2007-ben történt, amit az 1-benzilpiperazin (BZP) okozott. Parti tabletták néven váltak ismertté és terjedtek el a BZP származékok, két fontosabb képviselőjük a metaklorofenilpiperazin és a trifluorometilfenilpiperazin. Pszichostimuláns hatásuk az amfetaminéval egyenértékű, ezért a túladagolásuk akár a keringés összeomlásához is vezethet. Sokszor amfetaminnal vagy kokainnal kombinálják az erősebb pszichés ha-

tás kiváltásához, ami egy rendkívül toxikus elegyet eredményez.

Egy 2008. március 3-án megjelent EU irányelv kimondta, hogy az EK tagországainak maximum egy év alatt ki kell dolgozniuk, egy, a BZP és származékaira kiterjedő szabályozást, amely lehetővé teszi a gyártók és forgalmazók jogi úton való felelősségre vonását. Ennek hatására az interneten árusított rekreációs szerek összetételükben ma már nem tartalmazhatnak BZP-t vagy annak származékait.

Ezzel párhuzamosan megjelentek a szintetikus kannabisz származékok is a világhálón. Franciaországban 2007-ben kezdték az interneten árusítani a Gorilla és Sence nevű növényi keveréket tartalmazó füstölőket, amelyek a népszerű Spice fedőnevei voltak. Az internet tájékoztatása szerint egy tasak 3 gramm egzotikus növénykeveréket tartalmazott, az ára 20 és 30 euró között volt és a tasakon feltüntetett összetétel alapján csak placebo hatást válthat ki.

A Spice gyorsan elterjedt a kannabisz felhasználók körében. 2008-ban a német THC-Pharm bevizsgálta a Spice tartalmát és egyes mintákban a JWH-018 névvel kódolt anyagot találtak, amelyet még 1995-ben szintetizált az amerikai *John W. Huffman*. A JWH-018 szerkezete teljesen különbözik a kannabisz fő hatóanyagától, de ahhoz nagyon hasonló jellegű és ugyanolyan intenzitású (vagy egyesek szerint még erősebb) hatást vált ki. Nem sokkal később a frankfurti egyetemen azonosították a CP-47,497 (kannabinoid receptor agonista, a Pfizer cég fedezte fel) névvel kódolt anyagot is a Spice egyes mintáiban. Az Amerikai Egyesült Államokban 50 kilogramm Spice-ot vizsgáltak be és egyes mintákban HU-210 nevű szert találtak, amely a kannabisznál akár 800-szor is erősebb hatást válthat ki.

A Spice-ot és a benne felfedezett kannabisz származékokat Svájcban 2007-ben, Ausztriában 2008-ban, Németországban és Franciaországban 2009-ben tiltották be, amit nem sokkal később a többi európai ország is követett. A Spice betiltása után azonnal elterjedtek az ugyanúgy füstölőként használt és hasonló hatást kiváltó egyéb növényi keverékek.

Egy másik csoport a pszichoaktív hatású növények interneten történő értékesítése. Ide tartozik a *Salvia divinorum*, avagy látnokzsálya, amely Dél-Mexikóban honos és régen a sámánok szertartásainál alkalmazott növény. Levelének fő hatóanyaga a szalvinorin-A, amely μ -opioid receptor agonista. A természetes hallucinogén anyagok közül a legerősebb, már 200 μ g-t bevétele után is hatásos. A hatás pár másodpercen belül kialakul, 2-3 percen belül éri el a maximumát és 20-40 percig tart.

Egy további közkeletű növény az *Argyrea nervosa*, avagy a Hawaii bébi farózsa. A hatásért a lizerg-

sav-amid felelős. A drogból 3-8 magot szoktak elfogyasztani, az általa okozott hallucinogén hatás akár 6-8 órát is tarthat és az LSD hatásához hasonlítható.

A két fenti növény szabadon vásárolható, semmilyen nemzetközi szabályozás nem vonatkozik rájuk. A látnokzsályát egyedül Ausztráliában sorolják a tiltott szerek közé, a Hawaii bébi rózsát csak az Egyesült Királyságban és Írországban tekintik kábítószernek.

A közeljövő kihívása egy egységes szabályozás kidolgozása, valamint a neten árult szerek minél szigorúbb felügyelete.

Lévy-Chavagnat, D.: Drogues vendues en ligne, un danger insuffisamment évalué. Actualités pharmaceutiques, 512 (1), 22-26 (2012)

AL

MÉREGBŐL GYÓGYSZER

Rettegett mérges kígyók mérge értékes kincs a kutatók számára: a kígyóharapás esetén nemritkán halálos mérgezést okozó váladékból olyan peptideket és egyéb molekulákat tudnak kivonni, melyek kis mennyiségben adagolva vagy ügyes szerkezeti módosítás után hatékony gyógyszeré válhatnak, és emberek millióinak életét menthetik meg. A gyógyszerpiacon már meg is jelentek kígyóméregből kivont vegyületeken alapuló, trombocita-aggregáció gátlására használt hatóanyagok (pl. eptifibatid, tirofiban).

Francia kutatók a fekete mamba méregéből izoláltak két olyan 57 aminosavból álló peptidet, a mambalginokat, amelyek önmagukban nem okoznak mérgezést, de perifériás és központi idegrendszeri adagolás esetén egyaránt a morfin erősségével vetekedő fájdalomcsillapító hatást képesek kiváltani. Az opioidokkal ellentétben azonban a mambalginok nem a morfin hatásáért felelős receptorokhoz kötődnek, így ismételt adagolásuk sem okoz sem függőséget, sem pedig hozzászokást. Analgetikus hatásuk annak köszönhető, hogy blokkolják a fájdalomérzet kialakulásában kulcsszerepet játszó savérzékeny ioncsatornákat (ASIC). Ezek az ioncsatornák főként a központi idegrendszerben fordulnak elő, de a fájdalomérző idegvégződésekben is megtalálták már őket, azonban ottani szerepük eddig nem volt tisztázott. Génmódosított kísérleti egerek segítségével a közlemény szerzői kimutatták, hogy az idegvégződésekben található ASIC receptorok hiánya esetén a mambalgin hatásához hasonlóan a fájdalomérző idegeken nem alakul ki inger sem akut fájdalom, sem gyulladás esetén.

A fekete mamba mérge tehát két legyet ütött egy csapásra: egyrészt a belőle kinyert mambalginok erős, gyulladásos állapotokban is hatékony fájdalomcsillapítók, amelyeknek a közeli jövőben akár a gyógyszeres

terápiában is jelentősége lehet. Másrészt a peptidek hatásmechanizmusának vizsgálata segítette a fájdalomérzet kialakulásának jobb megismerését, eddig ismeretlen szerepű ioncsatorna receptorok működésének és hatásának feltérképezését. A felfedezés teljesen új hatásmechanizmusú fájdalomcsillapító anyagok kifejlesztése előtt nyithatja meg a kaput.

Diachot, S., et al.: Black mamba venom peptides target acid-sensing ion channels to abolish pain. Nature DOI: 10.1038/nature11494.

VA

ÚJ REMÉNY MELLRÁK ELLEN

A normális működésű sejtekkel ellentétben a rákos sejtek energiaszükségletük nagy részét képesek a glükóz tejsavvá való lebontásával fedezni. A glikolízisnek is nevezett folyamat egyik fontos enzime a laktátdehidrogenáz (LDH), amely a szőlőcukorból képződő piroszőlősav tejsavvá alakulását katalizálja, miközben újratermeli a glikolízishez elengedhetetlen fontosságú koenzimet. Ez a folyamat ép sejtekben, megfelelő oxigénellátás esetén nem játszódik le, azonban a rákos sejtek átprogramozzák teljes anyagcseréjüket, melynek következtében a glikolízis válik a meghatározó energiaforrássá és jelentősen megemelkedik az LDH szintje. Az LDH gátlószerei feltehetően hatékony rákellenes vegyületek lennének, habár eddig nem sok sikerrel járt az ilyen irányú kutatás.

A Bolognai Egyetem kutatói most egy olyan félszintetikus galluszsav-származékot azonosítottak, amely képes gátolni az LDH enzimet. Korábbi vizsgálataik során megállapították, hogy a szóban forgó vegyület – a galloflavin – emberi májrak sejtekben nemcsak megakadályozta a tejsav és így a sejteket eltető energia termelődését, hanem a kóros sejtek apoptózisát (programozott halálát) is beindította. Legújabb közleményükben a galloflavinnak három különböző, mellrák eredetű sejtvonalra gyakorolt hatását vizsgálták meg. Galloflavinnal történő kezelést követően mindháromféle sejtben az alkalmazott dózissal arányosan csökkent a tejsav és az energiát biztosító ATP koncentrációja. A vegyület nagyobb dózis (125 mikromól / liter) esetén megállította a kóros sejtek növekedését és elősegítette a programozott sejthalált elindító apoptotikus fehérjék termelődését. Mivel a hagyományos kemoterápiás szerek leggyakrabban a csontvelőben található osztódó limfocitákat károsítják, a kutatók azt is megvizsgálták, hogy a rákellenes hatáshoz szükséges töménységben van-e a galluszsavszármazéknak káros hatása egészséges fehérvérsejtekre? Bár az anyag a limfociták anyagcseréjét is hátrányosan befolyásolta, az egészséges sejtek a rákos sejteknél sokkal jobban

tolerálták a szert, sőt, a galloflavin állatkísérletekben sem bizonyult toxikusnak. A kutatók megjegyzik, hogy ugyan az anyagot szokatlanul nagy dózisban kellett a megfelelő hatás érdekében adagolni, a hagyományos kemoterápiás gyógyszerekkel szemben rezisztens mellrák eredetű sejtvonalakon is biztató eredményeket produkáló galloflavin vizsgálatát érdemes a jövőben is folytatni.

Farabegoli, F., et al.: Galloflavin, a new lactate dehydrogenase inhibitor, induces the death of human breast cancer cells with different glycolytic attitude by affecting distinct signaling pathways. *Eur J Pharm Sci* 47(4), 729-738 (2012).

VA

GYÓGYÍTÓ VARANGYOK

A tradicionális kínai gyógyászatban két béka (*Bufo bufo gargarizans* Cantor és *Bufo melanostictus* Schneider) mirigyeiből nyert „Venenum Bufonis” széleskörűen alkalmazott készítmény. Főleg szívelégtelenségre, fertőzésre és fájdalom csillapítására alkalmazzák, melyet drogban lévő bufadienolidok pozitív inotróp és negatív kronotróp hatása indokol. A modern kínai gyógyászatban a készítményt egyéb betegségekre, így leukémia, máj-, tüdő- és végbélrák, valamint egyéb tumorok kezelésére is alkalmazzák.

A hepatoma elleni szerek kutatása során a Venenum Bufonis-ból bufotalin, bufalin, telocinobufagin és cinobufagin bufadienolidot izolálták. Az izolált anyagokkal *in vitro* vizsgálatokat végeztek HepG2 (májrák) és R-HepG2 (doxorubicin indukált multidrog-rezisztens májrák) sejtvonalakon. A legmarkánsabb hatást a bufotalin mutatta. Csupasz albinó egereken (nu/nu Babl/c) *in vivo* tumor-xenograft vizsgálatokat végeztek R-HepG2 sejtinjekcióval. A 14 napig tartó vizsgálat során az egerek kültakaróját, a táplálék mennyiségét, az ürülék állagát, a testtömeg és a viselkedés változását figyelték. A kísérlet végén a xenograft daganatot és a lépet vizsgálták. Az *in vitro* és az *in vivo* kísérlet az alábbi figyelemreméltó eredménnyel zárult.

Az *in vitro* vizsgálatok során a bufotalin mindkét sejtvonalon jelentős hatást mutatott, ám a hatás sokkal markánsabb volt az R-HepG2 sejtvonalon. A hatás két folyamattal magyarázható: egyrészt a bufotalin a sejtciklust szabályozó ciklineket és a CDK kinázokat gátolja, így a G2/M szakasznál a sejtosztódás abbamarad. Másrészt a vegyület az aktív kaspázok szabályozása, valamint a bcl-2 (apoptózis gátló) fehérjék csökkentő és a bax fehérjék (apoptózist serkentő) mennyiségét növelő hatása által a sejteket az apoptózis útjára tereli. A folyamat során a protein kináz B (PKB/Akt) apoptózis gátló hatása is felfüggesztésre kerül. Továbbá a mitokondriumban megnövekszik a reaktív oxigén

gyökök koncentrációja, valamint megváltozik a mitokondrium membránpotenciálja is.

A bufotalin tehát ígéretes vegyület, amely *in vitro* a multidrog-rezisztens májrák sejteket (R-HepG2) markánsan gátolja a sejtciklus felfüggesztésével, valamint az intrinsic és extrinsic úton mediált apoptózis által. Az *in vivo* kísérletekben a xenograft daganat mérete csökkent a testtömeg csökkenése nélkül, valamint toxicitás a lépén nem volt megfigyelhető.

D.-M. Zhang et al.: Bufotalin from Venetum Bufonis inhibits growth of multidrug resistant HepG2 cells through G2/M cell cycle arrest and apoptosis, *Eur J Pharmacol* 692 (2012) 19-28.

KT

PU-ERH, AZ ÖRÖK FIATALSÁG TITKA?

Az idősödő szervezetben számos olyan változás következik be, amellyel magyarázható az öregedés folyamata. Ilyen jelentős változás az immunrendszer öregedése (immunosenescence), amelyet a T-limfociták összetételének változásán tudunk nyomon követni. A folyamat során a perifériás keringésben az éretlen, valamint az aktivált T (CD8, CD8⁺CD28⁺) és az ölő (NK) limfociták száma csökken, a memóriasejtek száma viszont növekszik. Így az idősödő szervezet az immunrendszer csökkenése miatt egyre fogékonyabb a fertőzésekre, a rosszindulatú, a gyulladásos és az autoimmun betegségekre, amelyek egyben a fő halálokok is az idősebb populációban. Az immunrendszer öregedésének lassításával, visszafordításával kapcsolatban merült fel a Pu-erh esetleges alkalmazása.

A Pu-erh tea drogot két lépésben készítik. Először a *Camellia sinensis* L. var. *assamica* leveleit fermentálják és szárítják. Ezután a drogot hidratálják, majd *Aspergillus niger* gombával újra fermentálják. Az így nyert „poszt-fermentált” teákat hosszú időre (akár több évre) hűvös, sötét helyen, vagy a földbe ásva tárolják. A poszt-fermentáció során megváltozik a benne található polifenolok összetétele, így a katechinek mennyisége csökken, míg a galluszsav mennyisége növekszik. A klasszikus kínai teát a gyógyászatban fertőzések kezelésére, valamint testsúlycsökkentésre alkalmazzák. Az eddigi tanulmányok igazolták a testsúlycsökkentő, továbbá vérzsír-, koleszterin- és gyulladáscsökkentő hatást. Jelen hiánypótló tanulmányban a Pu-erh öregedésgátló hatását vizsgálták a fent említett immunöregedés-teória szerint. A vizsgálat során SAM-P8 egereknek (senile-prone sub-strain senescence-accelerated mouse; felgyorsult öregedésű egerek) 28 napon keresztül Pu-erh vizes kivonatot *per os* adagoltak 125, 250 és 500 mg/kg dózisban. A kontroll csoportnak a kivonat helyett desztillált vizet adtak. A kezelés után

egy héttel az állatoktól vért vettek és a vérplazmában az IFN- γ , TNF- α , IL-6, MCP-1, IL-12p70, IL10 értékeket monitorozták.

Az eredmények azt mutatták, hogy a *Pu-erh* vizes kivonatát fogyasztó egereknél az éretlen, az aktivált és az ölt T-limfociták száma szignifikánsan megnőtt. A citokinek közül az IL-10 értéke gyakorlatilag változatlan maradt, míg az IL-6 értéke csökkent.

A *Pu-erh* tehát a limfociták számának emelésével

támogatja az immunrendszert, így az immunöregedést lassítja. A tartós, preventív célú tea fogyasztás, bár örök fiatalságot nem ad, különösen az idősebb korosztálynak a fertőzések, a rosszindulatú, gyulladásos és autoimmun betegségek megelőzése céljából ajánlott.

L. Zhang et al.: Decreasing pro-inflammatory cytokine and reversing the immunosenescence with extracts of Pu-erh tea in senescence accelerated mouse (SAM), *Food Chemistry* 135 (2012) 2222-2228.

KT

KÖNYVISMERTETÉS

A pecsétviaszgomba, a spirulina és a kínai hernyógomba;

Erény és bizalom – képes, szelektív gyógynövény- és gombaismertető

A pecsétviaszgomba (Ganoderma lucidum). Összeállította: Szabó László Gy., Babulka Péter, Fődi Attila, DXN Europe Kft., Budapest, 2012, 36 oldal, ISBN 978-963-08-3137-6, 350 Ft.

Spirulina (Arthrospira platensis). Összeállította: Fődi Attila, Babulka Péter, Szabó László Gy.

DXN Europe Kft., Budapest, 2012, 44 oldal, ISBN 978-963-08-3918-1, 500 Ft.

A kínai hernyógomba (Cordyceps sinensis). Összeállította: Fődi Attila, Babulka Péter, Szabó László Gy. DXN Europe Kft., Budapest, 2012, 44 oldal, ISBN 978-963-89607-0-2, 500 Ft.

Babulka Péter, Szabó László Gyula, Fődi Attila: Erény és Bizalom – Képes, szelektív gyógynövény- és gombaismertető. DXN Europe Kft., Budapest, 2012, 200 oldal, ISBN 978-963-08-1641-0, 2490 Ft.

Az étrend-kiegészítőként Magyarországon forgalmazható növényi és gombakészítmények száma állandóan bővül. Fennáll annak a veszélye, hogy a szakember, főként a gyógyszerész nincs kellőképpen tájékozódva a szerek összetételéről és az egészség megőrzésében vagy a betegség megelőzésében betöltött szerepéről. Bonyolítja a megítélést, hogy számos keleti (főként kínai, japán, koreai és malajziai) növény és gomba kivonata alkotja a forgalmazható szerek (tableták, porok, folyadékok) többé-kevésbé ismert biológiai aktivitású alkotórészeit.

A szerzők vállalták, hogy sorozatban jelentetnek meg olyan, többé-kevésbé ismert növényeket és gombákat ismertető kiadványokat, amelyek nemcsak a távol-keleti országokban, hanem Európában is egyre nagyobb érdeklődést váltanak ki. A felsorolt 3 füzet monográfikus jellegű, a 4. munka olyan könyv, ami termékösszetevők (köztük hazai és idegenföldi gyógynövények és gyógygombák) jellemzéséhez ad bő biológiai információt.

A szerzők úttörő tudományos ismeretterjesztést végeztek. Elsők közé tartoznak, akik szakmai igényességgel és felelősséggel nyújtanak hiteles információkat az étrend-kiegészítő termékek komponenseiről, kerülve a túlzásokat, megalapozatlan tényeket. Kiemelhető, hogy igen gazdag szakirodalmi forrásra hivatkoznak, közülük számos japánra, kínaira és ázsiaira. A nevek és a szakirodalmi hivatkozások között eredeti írással találjuk a kínai és japán neveket és közleménycímeket (a szerzők egyike vegyész, de képzett szakember a keleti nyelvek terén is).

A színes fotókkal és táblázatokkal ellátott munkák érdekessé, hasznossá teszik a közölt ismereteket, akár mindegyiket haszonnal forgathatják a gyakorló gyógyszerészek, orvosok vagy egyetemi hallgatók, de ugyanígy dietetikusok és a természetgyógyászattal foglalkozó szakemberek is. A munkák közérthető fogalmazása lehetővé teszi, hogy bárki megtalálja bennük a megbízható adatokat, tudnivalókat.

A munkák megrendelhetők a kiadónál: DXN Europe Kft. E-mail: megrendeles@dxn.hu

Prof. Lipták József

GYÓGYSZERÉSZET

JOURNAL OF THE HUNGARIAN SOCIETY FOR PHARMACEUTICAL SCIENCES

CONTENTS

The 56 th General Assembly of Delegates of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	707
<i>Márkus, S.:</i> The activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2009 and 2012. The secretary-general's report for the 56 th General Assembly of Delegates	710
<i>Blazics, Gy.:</i> Annual report between 2009 and 2012 of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences by the Committee of Supervision's	721
<i>Berzsenyi, P.:</i> The report of economy of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	722
The reports of the sections of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	723
The reports of the organisations of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	735
The reports of the committees of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	743
The reports of the professional papers of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	746

POSTGRADUATION INFORMATION

<i>Bayer, I.:</i> An extraordinary 75 th anniversary in the United States. 1937: beginning of the marihuana control. 2012: beginning of the legalization of marihuana?	750

NEWS.....	753

GLEANNING IN THE PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL LITERATURE	777

MGYTávoktatás

A Gyógyszerészet 2012.novemberi számában a távoktatás keretében feltett tesztkérdések megoldásai

Bánkuti Péter, Soós Gyöngyvér: Szájüregi, fogászati problémák

1. Biofilmre vonatkozó igaz állítás:

- a) a fogorvosok által a fogíny védelmére felvitt bioadhezív filmréteg. .... ☐
- b) speciális gyógyszerforma különböző szájnyálkahártya kezelésére alkalmazott hatóanyagok formulálásához .... ☐
- c) olyan biovegyületekből (DNS, fehérje, poliszacharidok) képződő hártya, amelyet a fogakon, fogínyen megtelepedő mikrobák hoznak létre saját életterük optimalizálására, szaporodásuk biztosítása érdekében. .... ☒

2. A dentális plakk – fogkő jelentősége:

- a) mechanikus eltávolítása veszélyes, mert megsérülhet a fogzománc, amely következményes szuvasodáshoz vezethet . . . . . ☐
- b) a biofilm mineralizálódott formája, amelynek rendszeres eltávolítása a parodontosis prevenciójának legfontosabb eszköze . . . . ☒
- c) kizárólag kozmetikai jelentősége van; a fogak elszíneződését okozza . . . . . ☐

3. A soor oris

- a) kórokozója penészgomba, kezelése csakis szisztémásan lehetséges . . . . . ☐
- b) banális szájfertőzés, kezelése szükségtelen . . . . . ☐
- c) kórokozója a Candida albicans nevű sarjadzó gomba, kialakulása a természetes védekezés csökkenésével magyarázható. Kezelése többnyire helyileg lehetséges . . . . . ☒

Csomor Viola, Farzad Hashemi, Laufer Rudolf, Szegi Péter, Hantos Mónika, Kalász Huba, Tekes Kornélia: Gyógyszerek okozta ízérzékelési zavarok

1. Melyik ízérzékelési zavar jelenti az ízérzékelés teljes elvesztését?

- a) parageusia . . . . . ☐
- b) dysgeusia . . . . . ☐
- c) ageusia..... ☒

2. Mely gyógyszerek dysgeusiás hatása alapul a nyál funkcionális Zn-ion koncentrációjának jelentős csökkentésén?

- a) metoprolol . . . . . ☒
- b) cetirizin . . . . . ☐
- c) verapamil. . . . . ☐

3. A felsoroltak közül melyik gyógyszer alkalmazását gátolja erősen a fémes szájízt okozó mellékhatás?

- a) kaptopril. . . . . ☐
- b) metformin . . . . . ☒
- c) alprazolam..... ☐

Több mint 100 év
szakmai tapasztalattal
a gyógyszergyártásban

Hazai tudásbázissal
a kutatás-fejlesztés
és az innováció terén

Biztos partnerként
több mint 100 országban
az egészségért

A minőségi gyógyítás szolgálatában.
Nemzedékeken át.

RICHTER GEDEON
www.richter.hu

■ 1901 óta ■

A PATIKÁK PATIKÁJA

- TELJES TERMÉKPALETTA
- ORSZÁGOS LEFEDETTSÉG
- MEGBÍZHATÓ LOGISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK
- VEVŐORIENTÁLT ÉRDEKELTSÉGI RENDSZER
- EGYEDI VEVŐKEZELÉS
- RENDSZERES AKCIÓK
- FOLYAMATOS SZAKMAI TÁJÉKOZTATÁS

KERESKEDŐHÁZAK

Budapest

Zöldszám: 06-80-50-50-50

Tel.: 06-1-429-9100

Rendelésfelvétel gyógyszertárak részére:

Fax: 06-1-429-9191

Rendelésfelvétel kórházak részére:

Fax: 06-1-429-9159

Békéscsaba

Rendelésfelvétel:

Zöldszám: 06-80-922-002

06-80-922-003, 06-80-922-004,

06-80-922-005, 06-80-922-006,

06-80-922-014

Rendelésfelvétel faxszám: 06-66-547-867

Debrecen

Rendelésfelvétel:

Zöldszám: 06-80-203-838

Zöldfaxszám: 06-80-203-842

Miskolc

Zöldszám: 06-80-200-022

Rendelésfelvétel: 06-46-531-137,

06-46-531-147, 06-46-531-157,

06-46-531-177, 06-46-531-187

Rendelésfelvétel faxszám: 06-46-531-190

Kaposvár

Zöldszám: 06-80-311-213

Rendelésfelvétel: 06-82-555-610,

06-82-555-611, 06-82-555-612,

06-82-555-613, 06-82-555-614,

06-82-555-615, 06-82-555-616

Központifaxszám: 06-82-555-601

Veszprém

Rendelésfelvétel:

Zöldszám: 06-80-949-279

Zöldfaxszám: 06-80-949-269

Pécs

Zöldszám: 06-80-251-922

Rendelésfelvétel: 06-72-504-333

Rendelésfelvétel faxszám: 06-72-504-339

TERÜLETI ÉRTÉKESÍTÉSI IRODÁK

Szombathely:

Zöldszám: 06-80-205-085

Fax: 06-94-514-894

Nyíregyháza: 06-42-506-961

Fax: 06-42-506-960

**A legjobb
hagyományokat
folytatjuk!**